

Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, U Kříže 8, 158 00 Praha 5

Bakalářská práce

Název:

„Radar na stránkách tisku“

**„RADAR EQUIPMENT ON THE PAGES OF THE
NEWSPAPERS“**

Obsahová analýza zpravodajství o možném umístění americké radarové
základny v ČR ve vybraných denících

ŘEŠITEL: Petra Dlouhá, UČO: 11461

VEDOUCÍ PRÁCE: doc. Ing. Karel Müller, Csc.

Praha, 2009

Chtěla bych velice poděkovat panu docentovi Karlovi Müllerovi za jeho nesmírně vstřícný a za všech okolností vřelý přístup, za konstruktivní kritiku, odborné rady a za jeho nekonečnou ochotu a trpělivost, se kterou mi byl v průběhu celého procesu tvorby a pozvolného vzniku této práce nápomocen. Můj vděk ale patří také nespočetné řadě dalších. Zkrátka všem těm, které jsem v průběhu celého studia měla možnost potkávat a poznávat, všem těm, kteří kousek po kousku přispěli k tomu, že jsem dospěla až do dnešního dne, kdy je dokončena práce, v níž jsem se pokusila své poznání zúročit.

Petra Dlouhá

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a souhlasím s jejím eventuálním zveřejněním v tištěné nebo elektronické podobě.

V Praze dne 20.5.2009

.....
podpis

„RADAR NA STRÁNKÁCH TISKU“

**„RADAR EQUIPMENT ON THE PAGES OF THE
NEWSPAPERS“**

**Obsahová analýza zpravodajství o možném umístění americké radarové
základny v ČR ve vybraných denících**

Petra Dlouhá

OBSAH

1. CHARAKTERISTIKA TÉMATU PRÁCE A JEJÍ STRUKTURY	6
2. VÝZKUMNÝ PROBLÉM	7
3. ODBORNÁ DISKUSE K PROBLEMATICE MÉDIÍ	8
3.1 MÉDIA	8
Co jsou média?.....	8
Typologie komunikačních médií.....	8
Masová média a mediální komunikace.....	8
Média a společnost.....	9
Habermasova veřejná sféra	9
Thompsonova teorie médií a moderní společnosti.....	10
Koncept zprostředkování a mediace.....	10
Mediální publikum.....	11
Účinky médií.....	12
Politická komunikace a mediální logika.....	12
Média a moc.....	13
Mediální průmysl a tendence ke koncentraci.....	14
Ekonomické principy fungování médií.....	14
Koncept veřejného zájmu a společenské funkce médií.....	15
3.2 TISK A ZPRAVODAJSTVÍ	15
Vývoj tištěných médií a jejich diverzifikace.....	15
Společenská odpovědnost tisku.....	17
Zpravodajství.....	17
Typologie zpráv.....	18
Kodexy chování tisku.....	19
Požadavky na zpravodajství a kritéria informační kvality.....	19
Mediální organizace a vnější/vnitřní vlivy na obsah zpravodajství.....	20
„Gatekeeping“.....	22
Koncepce „zpravodajských hodnot“.....	22
Přístup do zpráv a zdroje zpravodajství.....	23
Nastolování témat („agenda setting“)......	24
Intermediální agenda.....	24
Zarámování a „priming“.....	24
Předpojatost.....	25
Mytologická a ideologická rovina zpráv.....	25
Shrnutí prezentovaných odborných poznatků pro potřeby výzkumu.....	26
4. VÝZKUMNÁ STRATEGIE	27
Kvantitativní versus kvalitativní výzkum.....	27
Volba výzkumné strategie.....	29
Obecná charakteristika metody obsahové analýzy.....	29
5. OPERACIONALIZACE VÝZKUMNÉHO TÉMATU A APLIKACE METODY OBSAHOVÉ ANALÝZY	30
Formulace výzkumných otázek.....	30
Výběrový soubor.....	30
Jaká média budeme analyzovat?.....	31
Jaké obsahy budeme v těchto médiích rozebírat?.....	34
V průběhu jakého časového období budeme mediální obsahy sledovat?.....	35
Jaké mediované obsahové jednotky budeme sledovat?.....	35
Kategorie pozorování.....	35
Kódovací jednotka.....	35
Proměnné v obsahové analýze.....	36

Sběr a analýza dat, vyvození závěrů a výstupy obsahové analýzy.....	36
6. VÝSLEDKY OBSAHOVÉ ANALÝZY VYBRANÝCH DENÍKŮ.....	37
7. ZÁVĚR.....	88
PŘÍLOHA: KÓDOVACÍ KNIHA.....	93

1. CHARAKTERISTIKA TÉMATU PRÁCE A JEJÍ STRUKTURY

Pro člověka v moderní společnosti jsou velmi důležitým, a v mnohých oblastech často dokonce jediným, zdrojem informací o zásadních celospolečenských otázkách média. V tom spočívá jejich obrovský význam, ale i potenciální nebezpečí. Podávají nám informace o skutečnostech, kterým jsme nebyli a ve většině případů ani nemohli být přítomni, a obsah jejich sdělení si tudíž často nemůžeme ověřit jinak než opět prostřednictvím jiného média.

Ve své práci se chci věnovat konkrétně médiím tištěným. Nejzákladnějším účelem solidního zpravodajského tisku by mělo být vytvářet fórum pro důležité celospolečenské otázky, poskytnout čtenářům všechny důležité informace a rozmanité úhly pohledu, podnítit v nich kritické uvažování o dané problematice a dát jim tak možnost utvořit si vlastní informovaný názor.

Dnešní média však čelí mnoha lákadlům. V pozadí soukromých médií stojí především tržní uvažování nakladatelů a boj o zákazníka. Mnozí autoři média považují za účinný prostředek manipulace veřejnosti a veřejného mínění a upozorňují na zkreslování jejich obsahů podle politického smýšlení vydavatelů. Jiní vkládají naděje do rozmanitosti, plurality a existence různých médií, která by mohla svůj případný manipulační potenciál vzájemně vyrušovat tím, že příjemci jejich sdělení mají možnost výběru a možnost porovnávání a doplňování informací z různých zdrojů. Zejména zpravodajská média mají pro společnost a její fungování velký význam, proto na ně klade silná očekávání a normativní požadavky. Otázkou však zůstává, nakolik jim média odpovídají a nakolik jsou naopak zmítána mocenskými, ekonomickými, politickými, ale i organizačními tlaky, o kterých bude níže pojednáváno. Podle mnohých teoretiků média zdaleka neplní své ideální poslání a na obsah a podobu zpravodajství, výběr témat, událostí, aktérů i zdrojů má vliv mnoho vlivů, jež zdaleka nevycházejí ze snahy podávat lidem objektivní, vyvážené a nestranné informace. Mnozí autoři upozorňují na to, že média mohou ovlivňovat výklad příslušného problému čtenářem a mají zásadní vliv na politické i jiné rozhodování občanů.

Aktuálně velice důležitou a kontroverzní problematikou je možné umístění americké radarové základny v ČR. Ve své práci bych se chtěla zabývat tím, jak toto téma prezentují česká tištěná média. V rozsahu bakalářské práce nelze uskutečnit analýzu všech tištěných médií, budu tedy analyzovat články, jež na toto téma vyšly ve zpravodajské části deníků MF DNES, Právo a Hospodářské noviny během prvního čtvrtletí roku 2007. V části práce zabývající se metodologií objasním, proč jsem si pro analýzu zvolila právě tyto tři deníky i to, do jaké míry reprezentují domácí tisk. Stejně tak vysvětlím výběr a délku časového rozmezí.

Na počátku práce bude formulován vlastní výzkumný problém. Následně budou shrnuty poznatky společenskovedních a mediálních studií, které se stanou teoretickými východisky výzkumu. Teoretické pojednání bude rozděleno do dvou částí, první z nich se bude zabývat médii obecně, druhá už se bude soustředit konkrétně na tisk a jeho zpravodajskou úlohu. Následovat bude ještě krátké shrnutí vyzdvihující nejdůležitější teoretické koncepty, ze kterých bude analýza vycházet. Poté bude představena a objasněna zvolená výzkumná strategie a metoda výzkumu, bude provedena operacionalizace výzkumného tématu, formulace výzkumných otázek a popis aplikace zvolené metody. Výsledky analýzy budou prezentovány ve formě tabulek a grafů opatřených komentáři. Na konci práce bude provedeno závěrečné shrnutí obsahující celkové výsledky výzkumu a jejich interpretaci, jež se bude zpětně vztahovat k problémům a předpokladům obsaženým v teoretických východiscích.

2. VÝZKUMNÝ PROBLÉM

V naší společnosti se vyskytlo důležité bezpečnostní téma, které má vysoce odbornou povahu a je ideologicky citlivé. Vystává tudíž zásadní otázka, a to jak jsou média schopna o tomto tématu informovat a zprostředkovat jeho kontext české veřejnosti. Vzhledem k tomu, že téma americké radarové základny v České republice je u nás dlouhodobě a široce diskutováno, je jablkem sváru na české politické scéně, stejně jako impulsem ke vzniku občanských sdružení, k demonstracím i k bouřlivým debatám mezi obyčejnými lidmi, stalo se jedním z mála témat mezinárodní a vrcholné národní politiky, které skutečně proniklo téměř ke všem občanům, budí jejich pozornost a nutí je zastávat stanovisko. Jednou z příčin kontroverznosti a palčivosti tohoto tématu je zajisté jeho silné ideologické a politické pozadí. Na různých stranách politického a názorového spektra přitom samozřejmě vysvítají rozličná ideologická zastřešení. A tak slyšíme volání po pacifismu, mírové politice, či neutralitě, stejně často jako apelování na eliminování bezpečnostních rizik, nutnost obrany a spoluzodpovědnosti za nás i naše partnery. Podrobit analýze právě takto komplikované, zpolitizované, kontroverzní a rozpory prosycené téma může být vhodným „testem“ schopnosti českého tisku věcně, kompetentně a nezaujatě informovat veřejnost a umožňovat jí tak vytváření vlastního informovaného a racionálního názoru.

V rámci své práce chci prověřit, zda jsou média skutečně hlídacím psem demokracie, který si dokáže udržet v kontextu politických a ideologických tlaků svébytnost a je sto poskytovat veřejnosti o takto zásadním a vypjatém tématu věcně, vyvážené a neutrální zpravodajství. Chci provést analýzu tématické struktury sledované oblasti (tzn. analýzu témat a událostí) ve třech médiích a zjistit, které aspekty sledované problematiky jednotlivá média pojednávají a zda je tématická struktura deníků ve zpravodajství o tomto tématu vyvážená, tzn. že pojednávají rovnoměrně o všech aspektech sledovaného problému, či zda je nějakým způsobem vychýlená, tzn. že deníky určité tématické aspekty tohoto problému upřednostňují a tudíž zvýznamňují v očích svých čtenářů, a některé naopak stojí na okraji jejich pozornosti a následkem toho patrně též na okraji zájmu čtenářské veřejnosti. Dále chci zjistit, které subjekty ve zpravodajství jednotlivých deníků vystupují a promlouvají, a ověřit na tom, zda sledovaná média dodržují zásady neutrality a vyváženosti, zda umožňují na své stránky přístup stejnou měrou všem společenským skupinám, zástupcům všech politických stran a názorových skupin, či zda u nich naopak lze v tomto smyslu vysledovat určitou předpojatost. Dále chci provést analýzu zdrojů, na které se deníky ve svém zpravodajství odvolávají, abych zjistila, nakolik zpravodajské obsahy médií odpovídají požadavku transparentnosti a zda jsou média sto propojit odbornou náročnost problému s jeho politickou mobilizační hodnotou. Výsledkem analýzy těchto kritérií by pak mělo být také mj. zjištění, zda existuje na poli českého seriózního zpravodajského tisku rozmanitost, která umožňuje občanům, aby si mezi médii vybírali a aby si doplňovali a porovnávali informace z různých zdrojů, či zda jim všechna sledovaná periodika nabízejí v podstatě homogenní a uniformní produkty, což by byla situace zvyšující riziko mediální manipulace, které se mnozí teoretikové obávají.

3. ODBORNÁ DISKUSE K PROBLEMATICE MÉDIÍ

3.1 MÉDIA

Co jsou média?

Slovo „médiu“ pochází z latiny a znamená prostředek, prostředníka či zprostředkující činitel. Obory, jež se věnují mezilidské a sociální komunikaci označují pojmem médium/média to, co zprostředkovává někomu nějaké sdělení, tedy médium komunikační (Jiráková a Köpplová, 2003).

Typologie komunikačních médií

Jiráková a Köpplová (2003) rozlišují primární komunikační média a sekundární komunikační média. Za primární komunikační média, tedy za zprostředkovatele sdělení mezi účastníky, považují kódy, tj. soustavy znaků a pravidel jejich užívání. Sekundárními médii se lidé snažili překonat prostorovou a časovou omezenost vysílaných sdělení, přičemž nesporným zlomem ve snaze nalézt technologii umožňující multiplikaci sdělení byl vynález knihtisku.

Jiráková a Köpplová (2003) dále rozlišují interpersonální média, jež umožňují vysílání a přijímání vzkazů na obou stranách a jejichž uživatelé se vnímají jako jedinečné bytosti (korespondence, telefon atd.), a masová média, jež zprostředkovávají komunikaci směřující od jednoho zdroje k publiku složenému z velkého množství lidí a jednoho účastníka staví do role vysílatele, zatímco druhého do role příjemce (tisk, knihy, televize, rozhlas atd.).

Masová média a mediální komunikace

James Watson (1998) používá pojem mediální komunikace jako zastřešující označení všech sociálně-komunikačních procesů, kterých se účastní média, protože „média se stále více dostávají do samého jádra kulturních, sociálních, politických a ekonomických kontextů. A tyto kontexty chování médií jak ovlivňují, tak jsou jím samy ovlivňovány“ (Watson, 1998, s.1).

Podle Thompsona (2004) patří k základním rysům masové komunikace (tj. komunikace zprostředkované masovými médii) technické a institucionální prostředky pro produkci a šíření obsahů, komodifikace symbolických sdělení, strukturovaný předěl mezi produkcí a příjmem sdělení, široká dostupnost mediálních produktů v čase a prostoru a obíhání mediovaných symbolických sdělení ve veřejnosti. Masovou komunikaci dále definuje Thompson (2004, s. 36) jako „institucionalizovanou výrobu a obecně dostupné šíření symbolického zboží prostřednictvím fixace a distribuce informačního, tedy symbolického obsahu“.

Proces komunikace prostřednictvím masových médií vede podle McQuaila (1999) k ustavení vztahů masového charakteru mezi podavateli a příjemci. Tyto vztahy jsou jednosměrné, neosobní a většina masově komunikovaných sdělení pochází z centralizovaných průmyslových a byrokratických organizací, které mají od adresátů značný odstup. Ze strany podavatele, pro kterého je publikum vzdálené, nediferencované a do značné míry nepoznatelné, je tento proces mnohdy vypočítavý a manipulativní. Konzument média bývá často pojímán jako pasivní pozorovatel, protože jeho možnosti zapojit se do komunikačního procesu jsou omezené nebo žádné. Symbolické obsahy sdělení, jež média předávají, jsou většinou „vyrobeny“ standardizovaným způsobem, nevyznačují se jedinečností, ani kreativitou a překvapivostí. Tyto produkty mají směnnou i užitnou hodnotu a jsou považovány za obchodovatelnou komoditu. Mezi podavatelem a příjemcem je fyzická vzdálenost a často také sociální propast, ve smyslu sociální prestiže a moci, zkušeností, znalostí a autority.

Také podle Jiráka a Köpplové (2003) se mediální komunikace od interpersonální v mnohém odlišuje. V rámci mediální komunikace se dle Jiráka a Köpplové (2003) nabízejí obsahy určené prvotně ke krátkodobému užití, jež mají aktuální charakter, jsou produkovány formálními organizacemi a pomocí vyspělé technologie se multiplikují a distribuují směrem k masovému a anonymnímu publiku, a to veřejně, bez omezení přístupu, a jednosměrně, či s odloženou a institucionalizovanou zpětnou vazbou. K produkci a nabídce dochází periodicky a průběžně. Pro mediální komunikaci jsou podle nich důležité tři aspekty. Za prvé, každé médium zahrnuje užívání jistých technologií a zároveň je jejich užitím utvářeno. Za druhé, média fungují jako společenská instituce, jež iniciuje, formuje a posiluje sociální vztahy. Za třetí, média mají podíl na utváření kulturního prostředí.

Masová média mají podle McQuaila (1999) v moderních společnostech zásadní a rostoucí význam, zejména proto, že jsou: zdrojem moci – potencionálním prostředkem vlivu a prosazování inovací ve společnosti, zdrojem životně důležitých informací pro fungování většiny společenských institucí a významným nástrojem jejich přenosu; prostředím, ve kterém se odehrává řada událostí ze sféry veřejného života na národní i mezinárodní úrovni; zásadním zdrojem výkladů sociální reality a představ o ní, jsou místem, kde se konstruují, ukládají a vyjadřují změny v kultuře a hodnotách společností a skupin; primárním klíčem ke slávě a k postavení známé osobnosti a k účinnému vystupování na veřejnosti; zdrojem uspořádaných a veřejně sdílených významových soustav, jež hodnotově i empiricky vymezují, co je normální, přičemž odchylky se poměřují veřejně akceptovanou podobou normality.

Média a společnost

Nyní bych chtěla stručně načrtnout dvě teorie, které se snaží zodpovědět otázku, jakou mají sdělovací prostředky úlohu při formování společenského vývoje a celé organizace společnosti. Vybrala jsem je zejména z ohledem na to, že oba autoři, Jürgen Habermas i John B.Thompson, nazírají důsledky rozvoje médií z jiného pohledu a nabízejí do určité míry protikladný výklad tohoto vývoje.

Habermasova veřejná sféra

Jürgen Habermas (2000) se zabýval se analýzou masových médií od začátku 18.století až do dnešní doby a monitoroval přitom vznik a následný rozklad tzv. „veřejné sféry“. Veřejnou sférou označoval prostor veřejné debaty, v níž lze diskutovat o otázkách obecného zájmu a zaujímat k nim stanoviska. Veřejná sféra se nejdříve vyvíjela v salonech a kavárnách v Londýně, Paříži a dalších evropských velkoměstech. Lidé se scházeli, debatovali o aktuálních událostech a problémech, přičemž informace čerpali z letáků a novin, které právě začínaly vycházet. Nejvýznamnější byly diskuse politické. Ačkoli se účastnila jen malá část populace, je Habermas (tamtéž) přesvědčen, že právě salony měly zásadní význam pro rozvoj demokracie. Jejich specifický a důležitý přínos spočíval v myšlence řešit politické problémy prostřednictvím veřejné diskuse.

Příslib vývoje veřejné sféry ale nebyl zcela uskutečněn, protože rozvoj a komercializace masových médií a „kulturního průmyslu“ demokratickou debatu podle Habermase (tamtéž) spíše potlačuje. Politiku řídí parlament společně s masovými médii a komerční zájmy vítězí nad veřejnými. Výsledkem je, že se veřejné myšlení vytváří nikoli v otevřené a racionální diskusi, nýbrž prostřednictvím manipulace a ovládnutí. Veřejnost je odsunuta do role pouhých pozorovatelů legitimizujících rozdělení politické moci. Sílicí nadvláda masových médií, zejména tam, kde komerční logika transformovala většinu veřejné komunikace do public relations, zábavy a reklamy, rozkládá kritickou funkci veřejnosti. Veřejnost je redukována na skupinu diváků, jejichž údělem je nechat se pravidelně mobilizovat, ale jejichž proniknutí do základních politických otázek je redukováno

na minimum. Dochází k vývoji od publika politicky aktivního k publiku privatizovanému, od publika, které kulturu posuzuje, k publiku, které ji pouze konzumuje. Trh ekonomicky i psychologicky usnadňuje přístup stále širšímu publiku. Prostředky „psychologického ulehčení“ v bulvárním tisku se stávají samoučelem komerčně zakotveného spotřebitelského postoje. Za posílení odbytu se platí depolitizací obsahu. Závažným problémem je dle Habermase (tamtéž) ekonomická podstata médií, směna objektivních informací za zboží, které lze nabídnout inzerentům. Výsledkem je prohlubování závislosti zúčastněných na médiích a posilování všeobíhající podřízenosti mediální logice.

Thompsonova teorie médií a moderní společnosti

Thompson (2004) nazývá novou formu interakce, zprostředkovanou médii, zprostředkovanou kvaziinterakcí. Naše vnímání světa, jenž leží mimo oblast naší zkušenosti, stejně jako našeho vlastního místa na světě jsou dle Thompsona (tamtéž) stále více utvářena symbolickými sděleními nabízenými médii. Příjemci mediálních produktů ovšem podle něj nejsou pasivními konzumenty. Na přisvojování zprostředkovaných sdělení podle něj musíme nahlížet jako na neustále probíhající a sociálně diferencovaný proces, jenž závisí na obsahu sdělení, na jejich diskursivním zpracování a sociálních dispozicích jednotlivců, kteří je přijímají. Thompson (tamtéž) nesdílí Habermasův názor, že občanská veřejnost začala s komercializací médií upadat a stala se jen oblastí kulturní spotřeby a že příjemci mediálních produktů jsou jen pasivními konzumenty, kteří se nechávají snadno manipulovat mediálními technikami. Přisvojování symbolických materiálů jedincům umožňuje získat určitý odstup od podmínek jejich života, mohou nahlížet kriticky na svůj život i oficiální interpretaci sociální a politické reality vlastní země i zbytku světa. Naše skutečná odpovědnost díky tomu sahá daleko za hranice prostoru, v němž žijeme svůj každodenní život. Thompson (tamtéž) však také shledává, že za jistých okolností nám mohou média vnucovat ideologická sdělení a ustavovat či udržovat vztahy nadvlády a dominance.

Thompson (tamtéž) sleduje vývoj, ve kterém od počátku 19.století dochází k transformaci mediálních institucí do rozsáhlých komerčních firem. Ve 20.století dochází ke globalizaci komunikace, jež je hnaná zejména činností velkých komunikačních konglomerátů, jež vede k obrovské koncentraci ekonomické a symbolické moci, která je soustředěna do soukromých rukou a nerovnoměrně rozdělena. Svoboda projevu je tak vystavena nové hrozbě. Mediální průmysl je ovládán především logikou zisku a akumulace kapitálu. Jako řešení Thompson (tamtéž) navrhuje princip regulovaného pluralismu, jenž upravuje a zajišťuje existenci mnohosti, plurality a nezávislých mediálních organizací. Tento princip bere vážně tradiční liberální důraz na svobodu projevu a na to, aby mediální instituce zůstávaly nezávislé na státní moci. Současně může však být nutné zasáhnout do trhu a regulovat tržní procesy tak, aby rozmanitost a pluralismus nebyly podkopány koncentrací ekonomické a symbolické moci. Vyžaduje to dekoncentraci zdrojů v mediálním odvětví. Princip regulovaného pluralismu by měl vymezit široký institucionální prostor, který takovou pestrost umožňuje. Thompson (tamtéž) také přichází s myšlenkou „deliberativní demokracie“. V tomto pojetí jsou všichni jedinci považováni za samostatné aktivní činitele, kteří si dovedou vytvořit poučený úsudek tím, že si přisvojují informace a rozličné názory na věc. Zásadní roli tu sehrává proces zvažování. Kvazi-interakce může podle něj podporovat zvažování stejně dobře (ne-li lépe) jako interakce tváří tvář, která tudíž není nezbytná. Podmínkou ovšem zůstává pěstování rozmanitosti a plurality mediálních sdělení.

Koncept zprostředkování a mediace

Základem jednání média je podle Jiráka a Köpplové (2003) zprostředkování, resp. mediace. „Média jsou považována za prostředníky komunikace mezi jednotlivými skupinami, vrstvami či třídami v moderní společnosti.“ (Jiráka a Köpplová, 2003, s.42) „Každé

zprostředkování je ovšem aktivní interpretativní činností.“ (tamtéž, s.43) Masová média podávají svědectví o světě, se kterým jejich konzumenti nemusejí mít vlastní zkušenost. „Mediace je proces zvyznamňování, který dokáže vytvářet sociální skutečnosti nového druhu, odlišné společenským postavením od skutečností, jež se staly inspirací či materiálem pro mediaci.“ (tamtéž, s.45-46) „Média přetvářejí, dotvářejí či zcela mění vše, čeho se zmocní a dosazují to do celku, který nabízí publiku.“ (tamtéž, s.46)

Podle McQuaila (1999) lze média chápat jako: okno, kterým můžeme vidět události a zkušenosti a které nám rozšiřuje rozhled a umožňuje nám na vlastní oči vidět, co se děje; zrcadlo událostí ve světě, tedy jejich věrný obraz; filtr (strážného či gatekeepera¹), který třídí vybrané části získané zkušenosti a upozorňuje na ně, přičemž potlačuje jiné náhledy; ukazatele, průvodce či vykladače, který dodává smysl útržkovitým sdělením a ukazuje nám cestu; fórum či platformu sloužící k předložení idejí a informací veřejnosti, často s možností zpětné vazby a reakce; plátno či bariéru, což naznačuje, že nás média mohou nabízeným falešným obsahem odříznout od skutečnosti. „Je nepravděpodobné, že by se zprostředkování někdy stalo čistě neutrálním procesem, a je naopak vysoce pravděpodobné, že bude neustále obsahovat nejružnější zaujetí a sklony.“ (McQuail, 1999, s.90) Ty budou obrazem nerovnoměrného rozložení sil ve společnosti, pokud jde o přístup k médiím, a výsledkem „mediální logiky“² při vytváření skutečnosti.

Mediální publikum³

Pojem „publikum“, původně latinský název pro veřejnost, stát či obec, je kolektivním označením uživatelů nějakého média či příjemců nějakého obecně dostupného sdělení (Jiráček a Köpplová, 2003). „V běžném pojetí odkazuje „publikum“ jednoduše ke čtenářům, divákům či posluchačům toho kterého mediálního kanálu nebo toho či onoho typu obsahu nebo způsobu podání.“ (McQuail, 1999, s.315) Publikum většiny masových médií není nijak přesně poznatelné, takže sám termín „publikum“ má vlastně abstraktní a diskutabilní charakter (McQuail, 1999).

„Publika mají svůj původ buď v lidech a společnosti, nebo v médiích a obsazích.“ (McQuail, 1999, s.320) Může existovat sociální skupina, jež představuje potencionální publikum, které médium osloví. Nebo médium může přijít s nabídkou, jež si lidé vyberou, a tím se stanou publikem. Tyto dva druhy ovšem od sebe můžeme jen těžko odlišit, protože v průběhu času se mediálně vytvořené potřeby stávají prakticky neodlišitelnými od potřeb „spontánních“ (McQuail, 1999). K faktorům utváření publika vycházejícím ze strany publika náleží obecné sociální a kulturní okolnosti, dostupnost z hlediska místa a času, zvyky související s užíváním médií a přilnutí k určitým médiím, obecné obsahové preference, vkus a zájmy ve vztahu k médiím, povědomí o alternativách a kontext sledování. Mezi zásadní činitele utváření publika na straně médií patří úmyslné zaměření na určité sociodemografické skupiny, žánrové zaměření, míra a druh předběžné propagace a vlastní prezentace, načasování a rozvržení programů (tamtéž).

Tzv. iniciovaná publika jsou určena konkrétním mediálním produktem, typem produktu nebo charakteristickými sociodemografickými rysy (Jiráček a Köpplová, 2003). Média oslovující nové segmenty trhu se pokoušejí publiku nabídnout vlastní skupinovou mytologii, jež by mohla alespoň zdánlivě nahradit neexistující sociální skupinu a zajistit tak médiu věrnost publika. (tamtéž)

Potencionální publikum zahrnuje všechny, kdo mohou být daným mediálním produktem zasaženi, což závisí na vlastnění přijímacího či přehrávacího zařízení, poloze

---

¹ Pojmy „gatekeeping“ a „gatekeeper“ budou ještě diskutovány a vysvětleny níže.

² Pojem „mediální logika“ bude ještě diskutován a vysvětlen níže.

³ Kapitola věnovanou mediálnímu publiku zahrnují zejména kvůli vymezení segmentů publika sledovaných deníků, které bude provedeno části práce zabývající se metodologií.

a určitých sociodemografických faktorech, kterými jsou výše příjmu, dosažené vzdělání, věk a pohlaví. Platící publikum zahrnuje všechny, kteří si kupují výtisky novin, knihy, nahrávky atd. Zasažené publikum zahrnuje všechny ty, kteří skutečně čtou dané noviny, poslouchají dané nahrávky, sledují dané filmy apod. (McQuail, 1999).

Účinky médií

Mediální „účinky“ jsou zamýšlené či nezamýšlené důsledky činnosti masových médií (McQuail, 1999). Rozlišují se různé „úrovně“ výskytu mediálních účinků, zejména úroveň jednotlivce, skupiny či organizace, společenské instituce, celé společnosti a kultury (tamtéž). Zatímco na úrovni jednotlivce jde o různé reakce na média a změny či utvrzení v postojích, emocích, poznání a chování, na úrovni celé společnosti se jedná o vliv na stabilitu uspořádání společnosti a o nejrůznější vlivy v rovině společenských institucí (Jirák a Köpplová, 2003). McQuail (1999) nevyklučuje možnost, že média jsou určitým způsobem vlivnější v dobách mezinárodních a národních krizí. Lidé v takových dobách získávají informace o situaci především z médií. Navíc v dobách nejistoty a napětí se často vláda, obchodní svět a jiné elity či zájmové skupiny snaží používat média k ovlivňování a kontrole veřejného mínění.

Politická komunikace a mediální logika

Koncept politické komunikace silně souvisí s tím, že politika je dnes chápána přednostně jako proces, a jako každý společensky relevantní proces je záležitostí přijímání, zpracování a vysílání sdělení (Jirák a Říchová, 2000). Politická komunikace zahrnuje podle Meadowa (1980) veškerou výměnu symbolů a sdělení, které mají výrazný vliv na fungování politického systému.

Podle Deutsche (1963) tvoří informační kanály základní síť propojující celý politický systém a jsou analogické nervové soustavě člověka. „Politickou komunikaci lze tedy dnes vymezit jako veškeré procesy symbolické interakce odehrávající se ve společnosti na makropolitické úrovni (nebo veškeré symbolické interakce, které tyto procesy ovlivňují) a přispívající k rozhodování, popřípadě výkonu či distribuci moci.“ (Jirák a Říchová, 2000, s.13-14) Tyto procesy se ve společnosti mohou odehrávat jen těžko bez přispění masových médií (Jirák a Říchová, 2000).

Mediální komunikace a média se historicky rozvíjely jako partner politické sféry, „sedmá velmoc“, „čtvrtý stav“. „ideologická zbraň“ či „hlídací pes demokracie“ (Jirák a Říchová, 2000).

Podle Lippmanna (1922) lidé reagují na politické záležitosti na základě „obrazů ve svých hlavách“, a to obrazů skutečného světa, ovšem vybraných a uspořádaných zejména médií.

V podmínkách otevřené, demokratické a liberální společnosti se v 80. a 90. letech dostává do popředí téma možného dominantního vlivu médií na politickou komunikaci (Jirák a Říchová, 2000). Někteří autoři se dostávají až k úvahám o sociopatologickém působení médií. Na konci 90. let už ale začínají převažovat úvahy o přeceňování role médií (Jirák a Říchová, 2000). Mazzoneli a Schulz (1999) se domnívají, že pro současný stav se nejlépe hodí označení „medializace“, protože politické instituce jsou stále více závislé na masových médiích a formované ve svých projevech masovými médii, ovšem zachovávají si vládu nad politickými procesy a funkcemi. Medializace politiky neznamena pouhé zprostředkování dějů v politické sféře příjemcům, nýbrž znamená, že politika ztrácí svou autonomii a ve svých hlavních funkcích se stává na médiích vskutku závislou (Jirák a Říchová, 2000). Není ovšem určována médií, nýbrž se formuje v interakci s médii. Média podstatou svého rozhodování ovlivňují politické rozhodování, stávají se dominantními tvůrci veřejné sféry a jejich jednání značně ovlivňuje vývoj politické komunikace. Do tohoto procesu však vstupují nejen média a političtí aktéři, ale také příjemci a publikum (Jirák a Říchová, 2000).

Habermas (viz výše) hovoří o všeobjímající podřízenosti *mediální logice*. Altheide (1995) používá pojem "mediální logika" pro označení skutečnosti, že vše, co se dostává do médií jako jejich obsah, je zpracováno a organizováno podle principů produkce, které jsou vlastní médiím, a nikoliv zpracovávanému obsahu, což se odráží i ve snaze obsah mediálních produktů ovlivnit, například aktivitami public relations. V politické komunikaci dnes platí, že úspěšný je ten politický subjekt, který dokáže mediální logiku nejlépe využít, zatímco vzepřít se jí, je téměř vyloučeno (Jirák a Köpplová 2003). Masová média mají stále větší význam pro další instituce a veřejně činné osobnosti stále více potřebují vydobýt si v médiích patřičnou viditelnost. K tomu je důležité organizovat a zvládat události tak, aby vyhovovaly zaběhnutým pracovním postupům médií (Altheid a Snow, 1979). V této souvislosti se hovoří např. o inscenované „mediální události“, jež je koncipována přímo pro média (Boorstin, 1961). „Výzkumy dokazují, že velká část politického zpravodajství je výsledkem řízeného styku s novináři, tedy profesionálního působení public relations.“ (Schulz a kol., 2004, s.59) Profesionálně řízeným stykem s novináři jsou myšleny např. tiskové konference a prohlášení pro tisk.

K výrazným rysům prosazování mediální logiky podle Jiráka a Köpplové (2003) patří personalizace politiky (tj. důraz na osoby, nikoli na témata), její dramatizace, konfliktnost a depolitizace. Dochází k celkové trivializaci politických témat. V této souvislosti se hovoří o tzv. infotainmentu, což je novinářský přístup, kde požadavek zábavnosti dominuje nad informační kvalitou a informace jsou tudíž prezentovány zábavným způsobem.

Jirák (Revue pro média, 10/2002) uvádí, že volič se v dnešní době nerozhoduje na základě vlastního podílu na veřejné diskusi, ale na základě mediálně inscenované politické diskuse, v níž má zásadní význam předvýběr kandidátů učiněný médii. Od 60. let minulého století ve světě a od 90. let také u nás výrazně vzrůstá povědomí politiků o této schopnosti médií a dochází k profesionalizaci politiky v zacházení s médii. V důsledku toho se stírá rozdíl mezi baviči a uchazeči o moc a objevuje se další klon mediální zábavy, politainment, kde se politické otázky se směřují se zábavou.

Média a moc

Habermas i Thompson (viz výše) diskutovali také otázku médií a moci.

Podle McQuaila (1999) potenciál médií uplatňovat moc vychází z několika východisek. Média přitahují a usměřňují pozornost veřejnosti, přesvědčují v záležitostech názorů a víry, ovlivňují chování, uspořádávají výklady reality, propůjčují status a legitimitu, rychle a obširně informují.

Podle Jiráka a Köpplové (2003) je součástí všech společenských systémů úsilí předkládat stávající uspořádání sociálních vztahů jako přirozené a nevyhnutelné a největší symbolická a ideologická moc je v moderních kapitalistických společnostech prisuzována médiím.

Hegemonní model médií, ke kterému měl blíže Habermas, vychází z představy, že mezi sociálními skupinami existuje zásadní nerovnost v podílu na moci (O'Sullivan, Dutton a Rayner, 1998). Nenásilná vláda, hegemonie, se prosazuje každodenními projevy dané kultury, včetně mediálních reprezentací světa. Tento přístup upozorňuje na podobnost nabízených mediálních produktů a na sdělení o společnosti a sdílené hodnotové struktury, jež jsou v nich často hluboce ukryté. Hegemonní model vidí v mediálních produktech hlavně projevy světa ekonomicky a politicky mocných. Koncept „hegemonie“ původně formuloval Gramsci (1971) a označoval jím vládnoucí ideologii. Ve společnosti není vládnoucí ideologie vynucována, nýbrž působí dojem, že je výsledkem nezpochybňované shody. Prosazovaná definice skutečnosti se tak následkem prosazování stává reálnou (Hall, 1982). Masová média sice sama skutečnost nedefinují, ale poskytují přednostní přístup k definicím, které mocenské elity přijaly za své.

Pluralitní model, ke kterému měl blíže Thompson, zdůrazňuje naopak rozdíly v mediálních obsazích a nabízených významech, pestrost a možnost výběru (Jiráková a Köpplová, 2003). A pokud v médiích převládají určité hodnoty a postoje, je to proto, že je sdílí většina společnosti. Tento model vidí v mediálních produktech hlavně reprezentaci světa zájmových skupin, případně většiny.

Mediální průmysl a tendence ke koncentraci

Thompson i Habermas sledovali rozvoj tzv. mediálního průmyslu a nebezpečí plynoucí z jeho koncentrace. V mediálním průmyslu je patrná tendence k monopolizaci a koncentraci vlastnictví, do popředí se dostává stále menší počet vlastníků. Podnikání v mediální oblasti umožnilo v mnoha případech nahromadit obrovský majetek a politickou moc v rukou jednotlivců (Jiráková a Köpplová, 2003). Podle Bagdikiana (2000) jsou monopolizovány a ovládány hrstkou nadnárodních a vzájemně propojených společností také zpravodajské informační toky. Největší je koncentrace v novinovém mediálním sektoru (Jiráková a Köpplová, 2003). Koncentrace podle McQuaila (1999) ohrožuje vyvážené zastoupení protikladných politických názorů, přináší lidem ztrátu možnosti politické volby, omezení příležitosti přístupu k mediálním kanálům a obecně omezení různorodosti médií.

V českém prostředí se otevřel prostor k soukromému vlastnictví médií a jeho koncentraci až v 90. letech 20. století. Pro současnou situaci je u nás příznačná převaha nadnárodních či zahraničních vlastníků, rozdělení sfér vlivu a koncentrace uvnitř jednotlivých segmentů trhu. „Domáciho“ mediálního magnáta 90. léta v české společnosti nepřinesla (Jiráková a Köpplová, 2003).

Ekonomické principy fungování médií

Za zásadní problém a příčinu úpadkového charakteru a manipulace ze strany masových médií Habermas (viz výše) považuje jejich ekonomickou podstatu. Podle Thompsona (viz výše) sice samotná komodifikace mediálních produktů nemusí nutně vést k manipulaci, nicméně i on věnuje této problematice pozornost. Následující odstavce by měly ekonomický základ médií podrobněji osvětlit.

Média mohou být financována z reklamy, z koncesionářských poplatků, z vlastní hospodářské činnosti, ze státního rozpočtu a z prodeje produktů. Hlavním zdrojem příjmů komerčních médií je reklama. Pro média veřejné služby naopak plynou hlavní příjmy z koncesionářských poplatků (Jiráková a Köpplová, 2003).

Obecně se má za to, že čím více jsou média závislá na příjmech z inzerce, tím více je také obsah médií závislý na zájmech inzerentů a obchodní sféry, z čehož se vyvozuje menší důvěryhodnost a tvůrčí autonomie médií (McQuail, 1999).

Jiráková a Köpplová (2003) uvádějí, že médium prodejem plochy či času ve skutečnosti obchoduje s předpokládanou budoucí pozorností svého publika a snaha uchovat si pozornost publika se zřetelně promítá do podoby mediálních produktů.

Také zpravodajská média musejí pracovat s vymezenými finančními prostředky a musejí být schopna sledovat a naplňovat poptávku svých potencionálních publik (Trampota, 2006). U soukromých médií jsou ekonomické vlivy na zpravodajství nejzřetelnější, protože jejich primárním motivem je produkovat ekonomický zisk (tamtéž). Zprávy jsou komoditou nabízenou k prodeji a musejí se prosadit na informačním trhu. V důsledku toho mohou média upravovat skladbu zpravodajství a volbu slov, aby vyhovovaly požadovanému publiku (tamtéž). „Při snaze aktivně získávat příjemce a prosadit se na mediálním trhu lze mluvit o tržně řízené žurnalistice.“ (Trampota, 2006, s.159)

Snaha produkovat zprávy ekonomicky co nejefektivněji může vyústit v silnou automatizaci zpravodajské produkce, jejímž výsledkem je uniformní produkt. Také kontinuální sledování konkurence a její zpravodajské nabídky může vést k homogenizaci

nabídky a k vzájemnému sladování toho, co lze považovat za zprávu a co nikoli, což může vést až k omezování různorodosti zpravodajských obsahů (Trampota, 2006).

Koncept veřejného zájmu a společenské funkce médií

Média nejsou běžným typem podnikání, zastávají ve společnosti jistou funkci a mohou jí být „užitečná“. Tato užitečnost médií může být chápána jako součást veřejného zájmu a bývá vnímána jako schopnost médií podporovat „správné“ fungování společnosti (Trampota, 2006). Proto jsou na média ze strany společnosti kladeny určité normativní požadavky. Něco je ve veřejném zájmu, pokud to slouží spíše celé veřejnosti než jen některým sektorům společnosti (Banfield, 1995).

Habermasova (viz výše) kritika ideologických a manipulativních účinků masových médií vychází z nostalgie po ideálu kritické občanské veřejnosti. Thompson (viz výše) cestu ke kritickému racionálnímu uvažování nachází v podporování mnohosti a rozmanitosti nezávislých médií.

Liberálně-demokratické společnosti vycházejí z představy, že je ve veřejném zájmu, aby média vykonávala jistou kontrolní funkci vůči státu „nezávislým“ prezentováním informací a názorů. Základní úlohou médií má podle tohoto pojetí být funkce jakési čtvrté moci či hlídacího psa demokracie (tzv. watchdog role), jenž dohlíží na to, zda stát a vykonavatelé moci nezneužívají svou autoritu (Trampota, 2006).

Podle Schulze a kol. (2004) se většina autorů shoduje, že veřejná role médií tkví hlavně ve třech základních funkcích. Za prvé mají média informativní funkci, mají občanům umožnit, aby se na základě podrobných informací racionálním způsobem podíleli na politickém procesu. Za druhé by média měla umožňovat jednotlivcům i skupinám šířit názory a fakta a vytvářet tak jakési veřejné fórum. Za třetí mají média střežit a kritizovat vykonavatele moci, kteří ohrožují demokracii.

Lasswell (1948) považuje za základní funkce mediální komunikace ve společnosti *informování*; vytváření vzájemných vztahů mezi jednotlivými částmi společnosti v souladu s prostředím (*korelace*) a přenos kulturního dědictví (*kontinuita*). Podle McQuila (1999) jsou dalšími klíčovými funkcemi médií *zábava* a *získávání* (*mobilizace*), jež představuje široké využití masové komunikace pro účely komerční a politické propagandy.

Masová média mají informovat o akcích a programech všech politických stran co nejpřesněji a pokud možno neutrálně a zároveň jim mají poskytovat fórum pro jejich souboj (Schulz a kol., 2004). Média se ovšem také mohou aktivně účastnit sporů a v příspěvcích obsahujících názory zaujímat otevřené stanovisko (tamtéž). Dokud si lidé mohou vybírat z velkého počtu médií s různými politickými stanovisky, je to pro tvorbu názorů dle Schulze (tamtéž) příznivé. Čím větší různorodost médií, tím lépe pro demokracii.

3.2 TISK A ZPRAVODAJSTVÍ

Vývoj tištěných médií a jejich diverzifikace

Na přelomu středověku a novověku začíná probíhat zásadní kulturní přeměna, dochází k „medializaci kultury“, jejímž základem je vývoj mediálních organizací (Thompson, 2004). Zásadním zlomem v tomto procesu byl přechod od ručního psaní k tištěnému slovu. Technologie knihtisku, vyvinutá Gutenbergem, se od 15.stol. šířila po celé Evropě. Tiskárny se staly novými základnami symbolické moci, primárně založenými na principech zboží výroby, a tím do jisté míry nezávislými na politické a symbolické moci kontrolované církví a státem (tamtéž). Počátky moderních novin se kladou do začátku 17. století. Hlavním předchůdcem novin byly letáky a bulletiny (McQuail, 1999). První noviny se vyznačovaly periodicitou, komerční podstatou (byly volně k prodeji), mnohostranným využitím - sloužily k informování, zaznamenávání, inzerování, rozptýlení i k šíření klepů - a veřejným, čili

otevřeným charakterem. Noviny byly od počátku potencionálním protivníkem vládní moci. Často je zdůrazňován boj za právo svobodně publikovat, jenž probíhal v rámci širšího hnutí za svobodu, demokracii a občanská práva. Ukázalo se, že periodické tiskoviny se mohou stát klíčovými aktéry státních záležitostí tím, že poskytují průběžný přísun informací o současném dění a vyjadřují nejhrůznější názory týkající se věcí veřejného zájmu (tamtéž).

Marada (Revue pro média č.3: Média a politika, říjen 2002) uvádí, podobně jako Hbermas (viz výše), že tištěná média patřila k základním institucím moderní občanské společnosti, která se začala utvářet v 18.století. Adresátem zpráv byla původně hlavně vzdělaná buržoazie, jež si osobovala postavení nové kulturní a morální elity a byla díky svému ekonomickému postavení poměrně nezávislá na státní politické moci. Postupně se informace a kulturní produkce začaly komodifikovat, začal se rozšiřovat okruh spotřebitelů a hlavním imperativem na mediálním trhu se stal zisk. Vznikl masový tisk, jenž se obrací k rozmanitému a anonymnímu publiku. Aby mohly být informace srozumitelné všem, bylo třeba vyřadit konkrétní lokální a individuální souvislosti, musel být zřejmý jejich obecný význam. Informace se začaly zasazovat do sdílených ideových schémat abstraktní povahy.

Během 19.století se tisk stal prostředkem ideologické mobilizace (Marada, tamtéž). Noviny byly často využívány jako nástroj stranických zájmů a politické propagandy. Běžný byl stranický tisk, jenž měl aktivovat, informovat a organizovat politickou stranu. Spotřebitelská volba určitého média tak mohla zároveň být demonstrací ideově politické orientace. V průběhu 20.století se místo vyloženě stranického tisku prosazují celonárodní periodika, jež jsou na politických stranách formálně nezávislá, avšak uchovávají si celkem zřetelný politicko-ideový profil, jenž se v prostředí politizované veřejnosti stává součástí marketingové strategie. Důležitou ekonomickou i morální hodnotou je však zároveň deklarovaná nezávislost novin (tamtéž).

Součástí vnitřní diverzifikace mediálního světa je kulturně politické vymezování tištěných médií (Marada, tamtéž). Můžeme rozlišit média liberální a konzervativní, seriózní a bulvární či politická a zábavná. Na volbu médií nemá vliv jen politická orientace publika, ale také sociálně kulturní status jeho příslušníků.

„Buržoazní noviny konce devatenáctého století představují jeden z vrcholů v dějinách tisku a podstatně přispěly k našim současným představám o podobě novin a jejich posuzování.“ (McQuail, 1999, s.36) K hlavním rysům „seriózního“ či „elitního“ tisku dle McQuaila (1999) patří formální nezávislost na státu a jakýchkoli formálně uplatnitelných zájmech, uznání novin jako zásadní instituce politického a společenského života, smysl pro etickou a společenskou odpovědnost a vývoj žurnalistické profese jako „objektivního“ zpravování o událostech. Některé z těchto ideálů přetrvávají dodnes s umožňují nám kritiku listů, u nichž se projevuje přílišná stranickost či bulvárnost⁴.

Jirák a Köpplová (2003) uvádějí, že zatímco „seriózní“ tisk se orientuje na vzdělané čtenáře z vyšších společenských tříd, masový tisk je určen čtenářům z nižších vrstev, věnuje se hlavně populárním tématům, užívá výraznější grafickou podobu a více ilustrací. V českých zemích se pro masový tisk zažil pojem *bulvární tisk*. Tento termín je odvozen od francouzského modelu listů prodávaného na pařížských bulvárech v 19. století.

Podle Trampoty (2006) mají tzv. bulvární média silnější sklon akcentovat negativní události, události spojené s elitními osobami (což zde většinou znamená hvězdy showbyznysu, na které se zaměřují hlavně ve spojitosti s informacemi z jejich soukromí) a personifikované události (tj. jevy, jež se týkají společnosti jako celku, se prezentují jako příběh konkrétní osoby).

Podle McLachlana a Goldinga (2000) můžeme bulvarizaci zpravodajství sledovat na třech ukazatelích zpravodajských obsahů, a to rozsahu, formě a způsobu oslovení. Rozsah

---

⁴ Rozlišení „bulvárního“ a „seriózního“ tisku je zahrnuto zejména jako podklad pro objasnění volby sledovaných deníků, které bude provedeno části zabývající se metodologií.

je vnímán z hlediska různorodosti obsahu, bulvarizace se u něj projevuje věnováním méně místa informacím a menší pozorností tzv. *hard news* (závažným aktuálním zprávám) a zahraničnímu zpravodajství, na úkor tzv. *soft news* (lehčích příběhů). Ve formě zpracování se bulvarizace projevuje tím, že věnuje více prostoru vizuálním prvkům a snižuje podíl textu. Na úrovni stylu se bulvarizace projevuje růstem personalizace zpravodajských příběhů a zdůrazňováním konkrétních jednotlivců. Bulvarizace se neprojevuje jen v konečné podobě zpráv, ale také ve způsobu novinářské práce, dochází k odklonu od snahy prezentovat hlubší a analytické zpravodajství a k vyhledávání skandálních a šokujících událostí. Tak se vlastně stává důležitým, co je zajímavé a zábavné, a posouvají se hranice mezi informací a zábavou.

Publikum je pro většinu médií základním obchodním artiklem, proto média využívají různé výzkumy publika týkající se zejména jeho velikosti a skladby (Jiráček a Köpplová, 2003). Tištěná média operují zejména s nákladem (počtem vydaných výtisků jednoho čísla), ověřeným nákladem (počtem vydaných výtisků jednoho čísla garantovaným nezávislým auditorem), prodaným nákladem (počtem skutečně prodaných výtisků jednoho čísla) a čteností (odhadovaným počtem čtenářů jednoho čísla) (tamtéž).

Společenská odpovědnost tisku

Jak již bylo uvedeno výše, noviny se začaly postupem času silně komercializovat, tisk se stal velkým byznysem, docházelo k jeho koncentraci, bylo obtížné do něj vstoupit a menšinové názory byly stále méně slyšitelné (McQuail, 1999). Noviny měly silně komerční charakter, svůj obsah přizpůsobovaly politickému smýšlení svých vlastníků a zájmům inzerentů, ohrožovaly veřejnou morálku a věnovaly se hlavně povrchním a senzačním událostem. Před válkou navíc začaly autoritářské režimy tisk využívat k účelům politického ovládnutí a kontroly. Původní demokratické vize vyvolané šířením gramotnosti a potencionální hojností informací a kultury tudíž začaly blednout (tamtéž).

Významnou úlohu v procesu rekonstrukce tisku po druhé světové válce sehrály výsledky americké Komise pro svobodu tisku (Hutchins, 1947). Komise potvrdila princip svobody a přidala pojem společenské odpovědnosti tisku. Tisk by podle ní měl podávat úplné, pravdivé, vyčerpávající a inteligentní zaznamenávání denních událostí v kontextu, který jim dává smysl; sloužit jako fórum pro výměnu komentářů a kritiky; být obecným nositelem veřejného vyjadřování; poskytovat reprezentativní obraz skupin, jež utvářejí společnost a prezentovat cíle a hodnoty společnosti. Zpráva dále kritizovala honbu za senzacími a směšování zpráv s redakčním názorem. Média zkrátka mají závazky ke společnosti a vlastnictví médií je věcí veřejnou. Média by měla být svobodná, ovšem samoregulovaná, měla by dodržovat etické kodexy a profesionální zásady. Média jsou instituce, jež mají směřovat k ideálu společensky přínosného jednání a mají závazek ke společnosti jako celku, proto by měly nabízet různé názory a pohledy na důležité politické a celospolečenské problémy a otázky.

Zpravodajství

Současná masová média nabízejí řadu nejrůznějších obsahů, jimž příjemci přisuzují rozmanité významy (Trampota, 2006). „Mezi všemi těmito typy obsahů má v produkci médií v liberálně-demokratických společnostech zcela zvláštní postavení **zpravodajství**, tj. nabízení informací (tzv. zpráv) o rozmanitých událostech, které by mohly být pro příjemce důležité, užitečné – nebo alespoň zajímavé.“ (Trampota, 2006, s.23) Právě pro svou předpokládanou důležitost či užitečnost jsou zprávy považovány za významný atribut médií, dokonce někdy za jednu ze společenských funkcí komunikace (Trampota, 2006). Zprávy nám mají pomáhat orientovat se ve světě, zvažovat naše možnosti v dalším životě, pomáhat nám rozhodovat se v roli voličů a podobně. A pro svůj předpokládaný vztah k realitě se zprávy často považují za relativně věrohodnou informaci o světě, lidech, společnosti. Tato věrohodnost se opírá

o představu, že média jsou skutečně schopna nabídnout to, co je důležité, významné a pro příjemce relevantní (tamtéž).

„Zpravodajství o významných, zajímavých, překvapivých, úspěšných, tragických či jinak atraktivních událostech patří k nejstarším projevům společenského života.“ (Trampota, 2006, s.9). Michael Schudson (2003) klade počátky zpravodajství do počátků utváření lidských pospolitostí. „V době moderní se potřeba dozvědět se o událostech nejrůznější povahy spojila s vývojem periodického tisku a postupně se institucionalizovala jako svébytná komunikační aktivita tvořící legitimizační jádro žurnalistiky.“ (Trampota, 2006, s.9) „Noviny jsou zřejmě archetypem i prototypem všech moderních masových médií.“ (Tunstall, 1977, s.23) A „zpráva“ je ústřední složkou novin (i když zdaleka ne jedinou) (McQuail, 1999). Zpravodajství je také činitelem odlišujícím noviny od jiných druhů tištěných médií, často jim získává zvláštní postavení či ochranu ve společnosti, dovoluje jim vyjadřovat mínění ve jménu veřejnosti (tamtéž). Dnes je zpravodajství považováno za svébytný typ novinářské práce a zároveň za specifický mediální žánr (Trampota, 2006). Jde o žánr s vysokým statutem a „jeho proklamovaná objektivita a nezávislost na politických nebo vládních institucích je považována za základ fungování každé demokracie“ (Fiske, 1987, s. 281). „Zpravodajství jako žánr se často definičně vymezuje vůči jiným, nejčastěji fiktivním mediálním žánrům.“ (Trampota, 2006, s.11)

Zpravodajství je také jeden z mála žánrů, který je pro média téměř vždy původní, nepřijatý, vytvářený přímo v mediální organizaci, jež ho zveřejňuje. Z výzkumu obsahu zpravodajství tudíž můžeme vyvozovat hodnoty, které dané médium zastává (Trampota, 2006).

„V mnoha případech se zpravodajství skutečně stává hlavním či jediným zdrojem informací o společenských jevech a událostech, se kterými nemají publika možnost bezprostředního kontaktu. Příjemci zpráv jsou často závislí na způsobu zpracování události médií.“ (Trampota, 2006, s.12)

Trampota (2006) uvádí, že mediální zpravodajství můžeme považovat za sociální instituci, která plní vůči společnosti podstatné funkce⁵. Kromě manifestní funkce informovat, to jsou také funkce udržování kontinuity existence společnosti, vytváření společenského konsensu a plnění funkce korelace (tím, že zpravodajství dává události do souvislostí) a v neposlední řadě utváření společné identity, tj. definování toho, kdo jsme my a kdo jsou oni. „Zprávy poskytují nejen fakta, ale obsahují také základní hodnoty sdílené s ostatními členy společnosti.“ (Trampota, 2006, s.10)

Typologie zpráv

V každém mediálním produktu lze rozeznat obsahové prvky, z nichž je sestaven (Jiráková a Köpplová, 2003). Vydání novin bývá složeno z příspěvků, jež bývají organizovány do rubrik, stránek či jiných tematických celků. Každý příspěvek nese nějaké dílčí téma, kterým obvykle přispívá k tematickému celku. Zpravodajské příspěvky se většinou seskupují do několika základních obsahových oblastí, kterými jsou politika, ekonomika, zahraničí, zprávy z domova, zprávy z kultury a sport. Z hlediska obsahového zaměření je možné od sebe odlišovat média zaměřená všeobecně a média obsahově specializovaná (tamtéž).

Gay Tuchmanová (1978) ve své první typologii rozlišuje horké novinky (hard news) a doplňující informace (soft news); v druhé pak rozlišuje bezprostřední zprávy (spot news), vyvíjející se zprávy (developing news) a průběžné zprávy (continuing news). „Zjednodušeně řečeno, hard news se zabývá důležitými záležitostmi, zatímco soft news záležitostmi zajímavými. Při pohledu na vývoj zpravodajství současných médií lze nabýt dojmu, že soft news postupně zabírají více a více místa a vytlačují hard news.“ (Trampota, 2006, s.31)

---

⁵ Viz také výše společenské funkce médií.

Bezprostřední zpráva je jednorázová, představuje událost, jež se dále nevyvíjí (Trampota, 2006). Naopak k vyvíjející se zprávě získávají novináři informace postupně a zprávu inovují. Průběžná zpráva se týká dlouhodobého informování o určitém tématu založeném na událostech objevujících se během delšího časového období. Události se však v praxi mohou přesouvat z jedné kategorie do druhé (tamtéž).

Specifickým typem událostí jsou tzv. „pseudoudálosti“, což jsou události, jež jsou většinou zinscenovány přímo za účelem jejich následné mediace (typickým příkladem je tisková konference nebo řízené úniky informací) (Trampota, 2006). Podle Daniela Boorstina (1992) získávala během 20.století tato forma událostí stále větší podíl ve zpravodajských obsazích, a to na úkor spontánních a neočekávaných událostí, což v sobě skrývá jistý manipulační potenciál. Subjekty, jež pseudoudálosti inscenují, totiž mívají jiné motivy než poskytovat objektivní a nestranné informace o svých aktivitách.

Kodexy chování tisku

Většina kodexů chování tisku se zaměřuje na poskytování spolehlivých informací a předcházení zkreslení, zatajování a předpojatosti, senzací a porušování soukromí (McQuail, 1999). Kodexy se ale snaží také o ochranu nezávislosti novinářů před tlakem vydavatelů a inzerentů, a často zdůrazňují též potřebu publikační svobody a nezávislosti na partiálních zájmech (tamtéž). Základními principy novinářské etiky tedy dle McQuaila (1999) jsou pravda a přesnost, nestrannost a nepředpojatost, respekt k soukromí jednotlivce, nezávislost na partiálních zájmech, odpovědnost ke společnosti a veřejnému blahu, odpovědnost vůči zákonu, slušnost a dobrý vkus.

Požadavky na zpravodajství a kritéria informační kvality

Pro moderní liberálně-demokratické společnosti je životně důležité, aby disponovaly spolehlivými zdroji informací, na jejichž základě by se občané mohli orientovat ve světě a činit odpovědná rozhodnutí (Trampota, 2006). Tyto společnosti značně spoléhají na mediální zpravodajství, proto na ně kladou normativní požadavky. V liberálně-demokratických společnostech se nejčastěji jedná o kvalitativní kritéria objektivity, vyváženosti a nestrannosti (tamtéž).

V mediálních studiích je objektivita vnímána jako „užívání faktů a zobrazování reality tak, aby zobrazení co nejvíce korespondovalo s reálným stavem věcí“ (Trampota, 2006, s.144), nebo v jiném pojetí jako „odkaz k souboru profesních postupů, které reportéři používají, aby produkovali výpovědi nárokové si vysokou mírou pravdivosti“ (Iggers, 1999, s.92).

Podle Westerstahla a kol. (1983) lze objektivitu rozložit na faktičnost a nestrannost. Faktičnost se skládá z kritérií pravdivosti, jež postihují věcnou správnost, přesnost a úplnost výpovědi; a kritérií relevance, jež vycházejí z normativních očekávání vztahujících se ke zpravodajství, z potřeb publika a ukazatelů reálného světa a postihují, zda jsou obsaženy všechny relevantní události a aktéři. Nestrannost v tomto pojetí sestává z kritérií vyváženosti ve smyslu rovnoměrného přístupu jednotlivých názorových proudů do obsahu zpravodajství a kritérií neutrální prezentace, tj. nestrannosti partiálním zájmům a snahy zachovat si patřičný odstup od sporu či krize.

K hlavním rysům objektivity podle McQuaila (1999) patří osvojení si pozice odstupů a neutrality ve vztahu k předmětu zpravodajství, absence stranění, oddanost přesnosti a dalším kritériím pravdivosti a absence skrytých motivů či služby třetí straně. Nezbytnou podmínkou nepředpojatosti a pravdivosti je nezávislost. Objektivita také vyžaduje nediskriminační postoj ke zdrojům i k předmětům zpravodajství. „Objektivního jednání i prezentace lze v praxi dosáhnout poskytnutím stejného prostoru nebo času různým názorům na fakta či jejich odlišné podoby.“ (McQuail, 1999, s.173)

V rámci novinářské profese dle Trampoty (2006) patří mezi základní principy spojované se snahou o dosažení objektivitu oddělování fakt od názorů, vyvážený přístup k soupeřícím názorům, validace žurnalistických tvrzení referencí k jiným autoritám, formulační postupy (vyloučení ich-formy, užití bezpříznakových výrazových prostředků). Objektivita zpráv je ale podle Trampoty (2006) vždy relativní. Vždy záleží na novináři, která fakta vybere, jak je seřadí apod. Zprávy navíc mají nutně určitý „sklon“ daný historickým, sociálním, ekonomickým a kulturním kontextem příslušné společnosti.

V mediálních studiích existuje mnoho názorů, jež jsou ke konceptu objektivitu silně kritické a podle kterých má objektivita charakter nedostižného ideálu a tento pojem vlastně zakrývá subjektivní povahu zpravodajství (Fiske, 1982; Tuchmanová 1999). K argumentům nedosažitelnosti objektivitu patří, že proces selekce zpráv musí nutně zahrnovat subjektivní rozhodování, ač třeba nevědomé. Navíc všechny události musejí být vloženy do širšího referenčního rámce a významově neutrální není ani nezbytné vynechávání informací. Zprávy také vznikají v kontextu silných externích i interních tlaků. Nejsilnější námitkou ovšem je, že snaha dosáhnout objektivitu předpokládá, že existuje nějaká objektivní realita „tam venku“ (McQuail, 1999, s.187) .

„Koncept objektivitu a vyžadování jejího naplňování tak lze vnímat jako součást ideologie novinářské profese, která slouží k ospravedlnění role novinářů v liberálně-demokratických společnostech.“ (Fiske, 1982, s.2888) Podobně také Glasser (1984) tvrdí, že objektivita je ideologie a v podstatě je formou předpojatosti, působí proti roli tisku jako hlídacího psa, proti nezávislému myšlení a původní odpovědnosti.

Podle Schulze a kol. (2004) mezi kritéria informační kvality, jež příjemcům umožňují racionální účast na politickém procesu, patří relevance, pravdivost a srozumitelnost. Pro novináře tato kritéria všeobecné informační kvality znamenají nutnost vyhovět několika profesionálním kritériím. Jedná se hlavně o již diskutované kritérium objektivitu, jejímž cílem je minimalizovat ve zpravodajství názor novináře. Zpravodajství by mělo dále být správné, transparentní, věcné, neutrální, vyvážené a různorodé. Pokud jde o relevanci, má pro média význam hlavně aktuálnost a rychlost zpravodajství. Můžeme rozlišovat relevanci externí a interní. Externí relevancí rozumíme, nakolik téma určité zprávy působí na společnost či politický systém, a slouží zejména jako kritérium, podle kterého můžeme hodnotit výběr zprávy. Interní relevance označuje důležitost jednotlivých faktů v souvislostech určité zprávy. Fakta jsou vnitřně relevantní, pokud jsou součástí srozumitelného a úplného prezentování zprávy. Vnitřní relevance značně souvisí s úplností sdělení. Úplné zpravodajství podává všechna fakta, jež s daným tématem souvisejí.

Přesnost je ústředním kritériem kvality žurnalistického sdělení, zpráva smí obsahovat jen výpovědi odpovídající realitě (Schulz a kol., 2004). Přesnost údajů v mediálním zpravodajství můžeme ověřit porovnáním s jinými prameny. Nutnost aktuálnosti zpráv dostává novináře pod značný tlak, často nemohou ověřovat všechny použité údaje a většinu událostí, o kterých informují, neprožívají jako očití svědci. Proto je kladen velký důraz na požadavek transparentnosti, novináři by měli uvádět své informační prameny a jejich spolehlivost (tamtéž).

Mediální organizace a vnější/vnitřní vlivy na obsah zpravodajství

O mediálních produktech lze podle Jiráka a Köpplové (2003) uvažovat jako o výsledku působení celkového kulturního prostředí, vzájemného působení médií, „nastavení“ celého mediálního odvětví, činnosti a uspořádání mediálních organizací, tvořivé či rutinní práce jednotlivých lidí.

„Z obsahů zpráv můžeme vysoudit jen omezené závěry týkající se toho, proč zprávy vypadají tak, jak vypadají, co stojí za výběrem událostí do zpráv, jaké vlivy a tlaky formují výpovědi o událostech do výsledné podoby.“ (Trampota, 2006, s.21) „Jak ukazují dosavadní

poznatky zkoumání produkce zpráv, média jsou při výběru událostí směřována i jinými potřebami než snahou vybrat nejdůležitější a aktuální děje, ke kterým ve společnosti dochází. Média také usilují o získání a udržení pozornosti patřičného množství příjemců. Zároveň disponují omezeným množstvím finančních

(i jiných) zdrojů a jsou tak nucena uplatňovat určité rutinní postupy při sběru informací o událostech.“ (Trampota, 2006, s.22) Rutinní postupy se mohou projevovat např. rutinním užíváním zdrojů informací. Přemíra rutin vede ke snížení flexibility média a přiblížení produkce zpráv tovární montážní lince (Trampota, 2006).

Mediální organizace obecně mají tendenci k výběrové reprodukci podle kritérií, která nejlépe odpovídají jejich vlastním zájmům a cílům (McQuail, 1999). Mezi uznávaná komerční kritéria patří levná a snadná výroba podle ověřených receptů na dosažení úspěchu. Jednotlivé typy obsahů v médiích se tak podřizují standardizovaným podobám, které mají kulturní kořeny, své zažité způsoby práce, představy o vkusu a zájmech publika a podléhají časovým i prostorovým tlakům a nárokům (tamtéž).

„Z obsahů zpráv můžeme na jedné straně vyčíst hodnoty a představy mediální organizace, která je dává do oběhu. Na straně druhé mají v sobě zakotvenou konstrukci ideálního příjemce daného média a významové potenciály, které mohou být různým způsobem příjemci aktivovány. Obsahy zpráv nejen vypovídají o vlastnostech médií, ale jsou i celkovou (třebaže různě pokrivenou) reflexí společenského prostředí, převládajících hodnot, názorů a idejí“ (Trampota, 2006, s.59)

Mediální organizace obvykle jsou profesionální a byrokratické a vykazují vysokou úroveň hierarchizace, dělby práce, rozdělení odpovědností a rolí (Trampota, 2006). Mezi jednotlivými rolemi a specializacemi mohou při produkci mediálních produktů ovšem vyvstávat konflikty: například zatímco zpravodajská redakce upřednostňuje dodržování profesních norem žurnalistiky, vedení redakce usiluje o co nejatraktivnější zpracování pro příjemce (tamtéž).

Altschull (1984) je přesvědčen, že obsahy médií vždy odrážejí zájmy těch, kdo média financují. Výzkumy prokazují silné povědomí novinářů o tom, že vedoucí redaktori a vydavatelé mají svou „politiku“, jež diktuje buď druh události, jež má být vybrána, nebo způsob, jak se s ní má nakládat (McQuail, 1999). Vedení vytváří vlastní politiku, stará se o komerční a politické zájmy firmy a může navrhopvat, vybírat a vetovat zprávy. Na druhé straně ale svou moc nevyužívá denně, působí zde také vyvažující síly, jimiž disponují tvůrci, redaktori a reportéři (tamtéž). Výzkumy ukazují, že se novináři obecně domnívají, že mají dostatečnou míru autonomie, i když si uvědomují i tlak „politiky“ (tamtéž).

Gerbner (1969) shrnuje, že masová komunikace pracuje pod tlakem četných vlivů a „mocenských rolí“, mezi něž patří klienti (např.inzerenti), konkurenti, autority (hlavně politické a právní), odborníci, ostatní instituce a publikum. Akumulace mocenských rolí propůjčuje určitým institucím dominantní postavení v masové komunikaci jejich společností. V případě zástupců státní správy či podnikatelské sféry mohou takové instituce představovat mocný vliv a být významnými „mluvčími“ i zdroji pro média.

Shoemaker a Reese (1991) rozlišují několik úrovní faktorů, jež formují charakter mediálního obsahu, a to individuální rovinu (vlastnosti pracovníků, jejich zázemí a postoje), rovinu mediálních rutin, organizační rovinu (vliv uspořádání a hierarchie v dané mediální organizaci), mimomediální rovinu (zdroje informací, zájmové skupiny, agentury pro komunikaci s veřejností, inzerenti, vláda, legislativa, publikum atd.) a ideologickou rovinu (vliv médií ve společnosti podmíněný jejím hodnotovým a názorovým uspořádáním).

V některých zemích existují vnitřní institucionální opatření vytvářená k ochraně integrity redakční politiky (McQuail, 1999). Jinak se má za to, že případné nebezpečí nepřiměřeného vlivu vlastníků zažehná profesionalita, etické kodexy, veřejná pověst a zdravý

rozum. Podle liberální teorie je nejlepším řešením této situace rozmanitost soukromého vlastnictví a konkurence mnoha malých či středně velkých médií (tamtéž).

„Gatekeeping“

„Produkce zpráv, jakkoli se v moderních – angloamerickou zpravodajskou tradicí podmaněných – demokratických společnostech opírá o víru v objektivizační výrobní postupy, je přece jen těsně spojena s osobou zpravodaje, redaktora či editora.“ (Trampota, 2006, s.38) Novináři se setkávají s ohromným množstvím potenciálních zpráv, z nichž mohou v obsahu svého média využít jen omezené množství, a tudíž procházejí procesem výběru událostí (Trampota, 2006). White (1950) v této souvislosti použil obrazné pojmenování gatekeeping neboli hlídání brány a gatekeeper neboli vrátný. Podle Pamelý Shoemakerové (1991) se gatekeeping týká každého komunikátora, který se účastní jakéhokoli komunikačního aktu, proces komunikace totiž s sebou nutně nese výběr toho, co bude a nebude sděleno. Gatekeeping začíná ve chvíli, kdy se komunikační pracovník poprvé dozví o aktuálním či potencionálním sdělení, a končí v bodě, kdy je podmnožina těchto sdělení přenesena k příjemci. (Shoemakerová, 1991) Podle Trampoty (2006) ovšem žádný gatekeeper nerozhoduje jen na základě svých subjektivních představ. Na rozhodování redaktora má vliv mnoho dalších faktorů, ať už se jedná o vnitřní vlivy působící v rámci mediální organizace či vlivy přicházející z vnějšku, jež byly pojednány výše.

Při zkoumání vlivu jednotlivců na povahu mediálních obsahů můžeme dle Jiráka a Köpplové (2003) předpokládat, že každý pochází z určitého prostředí, vrstvy, má určité zkušenosti, postoje a názory. Můžeme ale také přijmout představu, že výrobci mediálních produktů tvoří skupiny, jež mají jisté společné rysy, jež se pak mohou projevat v obsahu mediálních sdělení (tamtéž).

Koncepce „zpravodajských hodnot“

Často se hovoří o tzv. zpravodajských hodnotách, což jsou vlastnosti, které událost musí mít, aby byla vybrána a stala se zprávou (Jiráka a Köpplová, 2003). Zpravodajské hodnoty rozhodují nejen o zařazení zprávy, ale také o způsobu jejího zpracování (tamtéž). Pojem „zpravodajská hodnota“ použil jako první Walter Lippmann v knize Public Opinion (Veřejné mínění) roku 1922. Lippmann (tamtéž) považoval za zpravodajské hodnoty jednoznačnost, překvapivost, blízkost, zaujetí a konflikt. V pojetí autorů Westerstahla a Johanssona jsou klíčovými zpravodajskými hodnotami důležitost, blízkost (ve třech dimenzích jako geografická, obchodní a kulturní), dramatičnost, přístup (ve smyslu technické možnosti novinářů dostat se k daným informacím) a ideologie, kterou autoři pojímají jako ideologii národního zájmu.

McQuail (1999) k tématu zpravodajských hodnot poznamenává, že zprávy, jež více vyhovují ustáleným a formalizovaným postupům sběru a zpracování zpráv mediálních organizací, mají větší naději, že budou do zpravodajství zařazeny, a to bez ohledu na jejich skutečnou závažnost. Jsou zdůrazňovány ty obsahové charakteristiky, které se snadno shromažďují. „Jedná se o dostupnost v hotové podobě, nízké náklady, shodu s očekáváním a se stereotypy, blízkost moci a elitě a zajímavost bez znepokojování.“ (McQuail, 1999, s.249)

Také Glasgow Media Group (1976), podobně jako Shoemaker a Reese (1991) uvádí, že obsah zpravodajských médií má sklon formovat se podle shodných pravidel. Když jsou zcela odlišné mediální organizace postaveny za srovnatelných podmínek před stejné události, mají tendenci se chovat stejně. Lidé rozhodující o výběru zpráv v rámci jednoho společensko-kulturního uspořádání totiž mají velmi ustálenou a podobnou představu o tom, co bude publikum zajímat.

Galtung a Ruge (1965) formulovali myšlenku, že událost se tím spíše stane zprávou, čím více vyhovuje určitým organizačním a také některým kulturním a „ideologickým“

kritériím. „Ideologický“ faktor v jejich pojetí odkazuje hlavně k hodnotám vlastním západní společnosti.

Přístup do zpráv a zdroje zpravodajství

„Na zpravodajské příběhy můžeme nahlížet také jako na výběr míst a aktérů. Aktéři se do zpráv dostávají buď jako informační zdroje, nebo jako osoby, o kterých děj pojednává. Stejně jako je vysoce selektivní výběr událostí do zpráv, podléhá přísné volbě i výběr těch, kteří dostanou možnost ve zprávách přímo promlouvat. Skutečností, že ne všechny sociální skupiny mají stejnou možnost vstupovat se svou interpretací událostí do obsahů zpráv, si všímá sociologie zdrojů (*sociology of sources*).“ (Trampota, 2006, s.78) Výběr zdrojů přitom silně ovlivňuje konečnou podobu zpravodajství (Trampota, 2006).

Novináři mají při užívání zdrojů sklon k rutinnímu využívání omezeného počtu již osvědčených zdrojů a zejména zdrojů s oficiálním byrokratickým statutem (Sigal, 1973; Fishman, 1980). McQuail (1999) zmiňuje, že průběžné fungování mediální produkce doprovází vysoký stupeň plánování a předvídaní. Média musí mít zajištěn přísun obsahu, proto si ho musejí „objednávat“ předem. Z toho vyplývá rozpor obsažený v představě médií jako neutrálních nosičů a zrcadel odrážejících události ve společnosti a odporuje to také ideálu novosti, spontaneity a tvořivosti.

Westleyho a MacLeanův model (1957) přisuzuje mediálním organizacím roli prostředníků mezi nejrůznějšími „zastánci“ všeho možného snažícími se prosadit svůj pohled na sociální realitu na straně jedné a veřejností mající zájem o spolehlivé informace o této realitě na straně druhé. Ve snaze zajistit si včasné a jinak nedostupné informace a hlavně proto, aby získala náskok před konkurencí, si média vytvářejí kontakty s informovanými lidmi uvnitř institucí a s různými experty. Případné zdroje se zase snaží zajistit si přednostní a vstřícný přístup, což platí hlavně o politických činitelích, velkých podnicích, veřejných institucích, populárních osobnostech apod.

Jeden z nejsilnějších tlaků vyvíjených na mediální organizace je podle McQuaila (1999) právě tlak působící s cílem získat přístup k médiím ve jménu společenských a politických zájmů. I v moderních státech, které médiím přiznávají právo na vysoký stupeň svobody, existují jasná očekávání, podle kterých mají média poskytovat komunikační kanály pro celospolečenskou komunikaci, a to zejména „seshora dolů“, od vůdčích představitelů či elit k základně společnosti. „Zpravodajství je často spíše referováním o tom, co o událostech řekly významně postavené osoby než referováním o událostech samých.“ (McQuail, 1999, s.243)

Také Trampota (2006) uvádí, že zprávy se obecně soustředí spíše na lidi veřejně známé a dominují jim zdroje s vyšším sociálním statutem, zdroje disponující mocí a zdroje, které efektivně pracují s public relations. Běžní a neznámí lidé se většinou objevují ve zprávách jen jako protestující, porušující zákon nebo jako oběti. Disproporce z hlediska přístupu do zpráv se týká také pohlaví; výzkumy dokazují, že mezi aktéry zpravodajství výrazně převažují muži.

Informační zdroje, jež se prosadí do obsahu zpráv, nemusejí získávat rovnocenný přístup. Jejich participace může nabývat významově velmi rozdílných forem (Trampota, 2006). V souvislosti s tím lze mluvit o hierarchii přístupu (hierarchy of access) (Eldridge, 1995). Určité zdroje jsou v obsazích prezentovány jako důležitější a jiné jako podružné, což se projevuje způsobem zpracování výpovědi zdroje, nebo jejím umístěním ve zprávě. Řazení promluv zdrojů není významově neutrální (tamtéž). Informační zdroje disponující jistou formou moci tak mohou mít možnost primární definice situace a vystupovat jako první, zatímco další jsou zasazeny až do jejich interpretačního rámce (Trampota, 2006).

McQuail upozorňuje, že Ericson a kol. (1987) zavedli zvláštní kategorii „zdrojových médií“, jejichž hlavní činností je zásobovat novináře tím, po čem se pídí. Mezi zdrojová

média patří tiskové konference, prohlášení pro tisk, oddělení pro styk s veřejností apod. Média také využívají služeb dodavatelů informací, zejména celostátních a mezinárodních zpravodajských agentur. A média si také slouží jako zdroj navzájem. Sigal (1973) uvádí, že jen malý podíl informací, které ve zpravodajství dostaneme, je výsledkem vlastního novinářského úsilí a zkoumání.

Nastolování témat („agenda setting“)

Příkladem dlouhodobého účinku médií je schopnost nastolovat témata ve společnosti (Trampota, 2006). Tento účinek médiím přisuzuje teoretický koncept zvaný agenda setting (nastolování témat) (tamtéž). Lazarsfeld a kol. (1944) hovořili o tomto jevu jako o schopnosti „vytvářet témata“, což je mj. základní součástí prosazování se a pokusů o ovlivňování veřejného mínění

např. ze strany politiků. Základem hypotézy o „nastolování témat“ je shoda mezi pořadím důležitosti přikládané „tématům“ v médiích a pořadím významnosti, jež těmto tématům přisuzuje veřejnost a politici (McQuail, 1999).

Trampota (2006) uvádí, že tím, že média zařazují některá témata a jiná opomíjejí, určují, co budou lidé vnímat jako důležité. Podle Cohena (1963) je jádrem nastolování agendy představa, že média nemusejí být schopna určovat, co si lidé mají myslet, ale jsou úspěšná v určování toho, o čem mají přemýšlet.

Intermediální agenda

Intermediální agenda zkoumá vlivy ustavování mediální agendy či přímo ovlivňování agend jednotlivých médií mezi sebou (Trampota, 2006). Podle Trampoty (2006) mají média intenzivní sklon přebírat témata jiných médií. Některá média proto mohou opakovaně sloužit jiným jako inspirace pro nová témata⁶.

Zarámování a „priming“

Média témata nejen vybírají a zveřejňují, ale také je různým způsobem zpracovávají; některé vlastnosti přitom mohou zdůraznit a jiné potlačit či dokonce vynechat (Trampota, 2006). Jedna událost se zkrátka dá zpracovat s různým zarámováním. „Tematické zarámování událostí přitom může mít podstatný vliv na to, jakým způsobem budou událost vnímat příjemci.“ (Trampota, 2006, s.123) Zarámování znamená „výběr některých aspektů vnímané reality a jejich zdůraznění v komunikovaném textu, čímž se posiluje určitá definice problému, kauzální interpretace, hodnocení nebo doporučení řešení popsané skutečnosti“ (Entman, 1993, s.52). Rámování tedy znamená jistý výběr atributů, jež jsou zdůrazněny (Trampota, 2006). Lze ho však vnímat i jako schémata interpretace události příjemcem. Řada aktérů událostí se snaží prosazovat své zarámování témat a událostí, aby souzněla s jejich potřebami. „Moc rámovat závisí na přístupu ke zdrojům, sumě znalostí a strategických spojenečtvích.“ (Reese, 2001, s.11) Média tedy jednotlivé události určitým způsobem rámuje a vkládají je do širšího interpretačního rámce. Každou z těchto preferencí můžeme vnímat jako projev ideologie zpravodajství (Trampota, 2006).

Druhým důležitým atributem spadajícím pod výzkum nastolování agendy je takzvané **vypíchnutí** (priming) (Trampota, 2006). „Zatímco nastolování agendy vede k příjemcovu vnímání důležitosti tématu, priming v návaznosti vede ke změně postoje příjemce k zobrazovanému tématu (Wanta, 1997, s.86) Priming představuje zdůraznění jistých podrobností k události, jistých aspektů situace či jistých vlastností aktéra atd. (Trampota, 2006).

---

⁶ Kontinuálním zdrojem agendy zpravodajství pro jiná média v českém prostředí byl do roku 2006 například pořad *Interview BBC* Václava Moravce. (Trampota, 2006)

Předpojatost

Předpojatost je postojová, resp. ideologická inklinace média k předem hotovému postoji (Jiráková a Köpplová, 2003). Může jít například o pravidelné zkreslování reality, preferování určité politické strany, negativní zobrazování určitých menšin apod. (tamtéž).

Podle McQuaila (1999) dochází k předpojatosti například, když zprávy příliš prezentují jako své zdroje společenskou špičku a oficiální hlasy, když je pozornost zpravodajství rozložena nerovnoměrně mezi příslušníky politických a sociálních elit, když jsou nejvíce zdůrazňované konsenzuální hodnoty podporující status quo, když zpravodajství tíhne k nacionalistickému a etnocentrickému výběru témat, názorů a pohledů na svět, když zpravodajství odráží hodnoty a dělbu moci ve společnosti ovládané samci, když jsou menšiny odsouvány na okraj, jsou ignorovány či stigmatizovány, když politické zpravodajství tíhne k podpoře stran na určité straně politického spektra apod.

Podle McQuaila (1999) můžeme rozlišit čtyři základní formy zpravodajské předpojatosti, a to podle toho, zda se jde o předpojatost záměrnou či nezáměrnou, zda se projevuje jako otevřená nebo latentní. Záměrným a otevřeným straněním je angažovaná podpora (partisanship), jež je identifikována strukturou média, jeho formou, jako je editorial, komentářová strana, placená inzerce, dopisy čtenářů, přičemž tyto formy jsou odděleny od „objektivních“ částí. Někdy celé médium otevřeně podporuje jistý subjekt, například stranický tisk. Propaganda je skrytou formou intencního, záměrného stranění, jež se právě kvůli skrytosti hůře rozpoznává. Nezáměrná předpojatost (unwitting bias) je otevřenou, leč nezáměrnou předpojatostí při selekci témat, událostí a zpravodajských úhlů pohledu. Může jít o systematický vzorec preferenční pozornosti, nebo naopak vyhýbání se něčemu, což není ospravedlnitelné reálnou situací, například trvalé spoléhání na stejné zdroje. Ideologie jako forma předpojatosti je podle McQuaila (tamtéž) skrytou, ale neintenční předpojatostí, jež je zakotvena ve zpravodajských textech, ale je obtížné ji odhalit, jelikož může být odhalena jen podrobnou interpretací a argumentací. Nejde jen o konzistentní odklony od neutrality a přesnosti, ale také o prezentaci koherentního pohledu na svět podkreslujícího nabízené výpovědi.

Podle Jirákové a Köpplové (2003) je propaganda obecně chápána jako manipulace médií s cílem dosažení společenské kontroly. H.D.Lasswell (1927) ji definoval jako manipulaci veřejným míněním prostřednictvím politických symbolů. V moderních společnostech můžeme rozlišit propagandu politickou, ekonomickou (např. přesvědčuje lidi, aby kupovali určité zboží nebo věřili v určitý ekonomický systém), válečnou, diplomatickou (např. posiluje přátelství či nepřátelství k jiným zemím), didaktickou (např. forma výchovy a prosazování společensky žádoucích cílů), ideologickou (např. šíření komplexních systémů idejí nebo náboženské víry) a eskapistickou (např. posílení pasivity a klidu, odvedení pozornosti od společenských problémů) (Jiráková a Köpplová, 2003).

Mytologická a ideologická rovina zpráv

„Ačkoli je zpravodajství přisuzována primární funkce zprostředkovávat objektivní informace o aktuálním dění ve společnosti, je také opakujícím se vyprávěčem příběhů, které mají svou (do určité míry) ustálenou strukturu a pravidla uspořádání.“ (Trampota, 2006, s.59) Neustálým vyprávěním a převyprávěním určitých příběhů se zpravodajství stává nositelem mýtů, archetypálních příběhů dané kultury (Trampota, 2006).

„V každé společnosti lze najít soubor představ, ideálů, hodnot, idejí, které v ní převažují, tvoří jakousi konstrukci, která pro její členy „drží“ výklad světa, rozpoznávání, co je dobré a co špatné, co má smysl a co nikoliv.“ (Trampota, 2006, s.68) „V sociální vědě se tyto soubory převažujících představ, hodnot a ideálů zpravidla označují výrazem „ideologie“, tradující se v podobě „mýtů“ (ty pak tvoří „mytologii“), tedy obecně sdílených příběhů, které jsou „za“ a „pod“ kulturní produkcí dané společnosti a představují jakési

archetypální příběhy.“ (Trampota, 2006, s.68) A zpravodajství je samozřejmě důležitou součástí kulturní produkce moderních společností (Trampota, 2006).

Také Jirák a Köpplová (2003) uvádějí, že každé mediální sdělení se nějak vztahuje k mimomediální skutečnosti, využívá prvků ze smyslově vnímatelného světa a jejich prostřednictvím představuje svět soudů, představ a sociálních vztahů, ve kterém žijeme, a využívá představy, jež o tomto světě sdílíme s ostatními členy naší společnosti. „Mediální sdělení je tedy nositelem ideologie (tj.souboru idejí) platné v dané době a dané společnosti.“ (Jirák a Köpplová, 2003, s.138)

Produkce zpráv je sociálně podmíněna a zpravodajské obsahy s sebou nesou zakotvené představy o ideální podobě společnosti, jež můžeme označit jako ideologii (Trampota, 2006). Projevem této soustavy idejí a představ může být kromě artikulovaných názorů i to, jaká témata a jací aktéři jsou důležití. Obsahy zpravodajských médií nám zprostředkovávají hodnoty, myšlenky a ideje těch, kteří mají přístup do zpravodajských obsahů (tamtéž). Média vybírají, kdo a co do zpravodajských obsahů náleží a co nikoliv, čímž připisují některým jednotlivcům, institucím a jevům důležitost, zatímco jiným ji odepírají (Sigal, 1973). Média také, jak již bylo uvedeno výše, jednotlivé události jistým způsobem rámuji a vkládají je do širšího interpretačního rámce (Trampota, 2006). Každá z těchto preferencí může být považována za projev ideologie zpravodajství. Každý výrok redaktorů a informačních zdrojů vychází z jistého hodnotového pojetí světa, jež je v něm zakotveno a z něhož se nikdy nemůže úplně vymanit (tamtéž) . Ideje vložené do každého vyjádření mohou vycházet z hodnot a norem příslušné kultury či z představ o tom, co je normální a správné pro sociální skupinu, jíž mluví reprezentuje (tamtéž). Ideologie se ve zpravodajství mnohdy objevuje ve formě nevyřčeného a je prezentována jako něco samozřejmého a nezpochybnitelného (van Dijk, 1998).

Shrnutí prezentovaných odborných poznatků pro potřeby výzkumu

Na výše uvedených stránkách bylo vysvětleno, proč mají média tak zásadní význam pro člověka žijícího v moderní společnosti, byly vymezeny normativní principy, na jejichž základě by média měla fungovat, a byly objasněny jejich společenské důsledky. Zároveň ale bylo nastíněno, že do fungování médií může zasahovat mnoho různých faktorů a vlivů, které se mohou rozličným způsobem do konečné podoby zpravodajství promítat a vzdalovat ho tak od ideálních zásad. Na nejobecnější úrovni z teoretického pojednání vyplývá, proč je smysluplné a důležité podrobovat obsahy mediálních sdělení kritickému posuzování, proč je nutné je problematizovat a analyticky rozebírat. V rozsahu této bakalářské práce nelze zjistit, které z vyložených faktorů konečnou podobou zpravodajství konkrétně ovlivnily a nelze vyvodit prokazatelné závěry o tom, zda bylo či nebylo produkováno s cíleným záměrem ovlivňovat a manipulovat čtenáře. Ale tím, že provedeme důkladnou analýzu zpravodajství tří deníků, které patří na českém trhu k nejčtenějším a pokrývají široké segmenty čtenářů, můžeme vysledovat a odhalit určité nápadné podobnosti, či naopak rozdíly, tendence a sklony, které nás zpětně přivedou, k problémům, kterými se zabývají teoretické disciplíny mediálních studií a které byly vyloženy výše.

Jedním z cílů analýzy bude ověřit, nakolik je na trhu českých tištěných seriózních zpravodajských médií splněn Thompsonův požadavek rozmanitosti a plurality mediálních sdělení. A ověříme si, zda naopak nedochází k automatizaci a standardizaci zpravodajské produkce, k homogenizaci nabídky médií a sladování toho, co lze považovat za zpravu, což vede, jak bylo vysvětleno výše, k omezování různorodosti zpravodajských obsahů a vytváření uniformních produktů. Budeme vycházet z výše vyloženého konceptu mediace jakožto zvýznamňování a zjistíme, zda je mediální zprostředkování čistě neutrálním procesem, zda odpovídá normativním požadavkům a kritériím informační kvality, mezi která patří zejména objektivita, vyváženost a nestrannost, zda je dostatečně transparentní, zda skutečně

plní úlohu hlídačského psa demokracie a zda obsahy médií odpovídají požadavkům koncepce společenské odpovědnosti tisku. Na základě koncepce zpravodajských hodnot, podle níž existuje určitý ustálený soubor vlastností, kterými musí událost oplývat, aby byla do zpravodajství zařazena, a podle které mají zpravodajská média sklon formovat svůj obsah na základě stejných pravidel, zjistíme, zda mají sledovaná média skutečně tendenci opakovaně vybírat a zvýznamňovat stejný druh událostí. Budeme vycházet též z poznatků sociologie zdrojů a koncepce hierarchie přístupu do zpravodajství. Zjistíme, nakolik média uvádějí zdroje svých informací a činí tak své zpravodajství průhlednějším, což je důležité zejména vzhledem k odborné povaze a komplikovanému charakteru sledovaného problému a zprostředkování jeho kontextu čtenářům. Ověříme, zda mají novináři ve sledovaných médiích skutečně tendenci k rutinnímu užívání určitých zdrojů, a to zejména zdrojů s oficiálním byrokratickým statutem a zdrojů disponujících mocí, jak bylo popisováno výše v teoretické debatě. Dále prověříme, zda mají všechny skupiny a subjekty stejnou možnost vystupovat se svou interpretací problému, či zda naopak skutečně existuje vysoce selektivní výběr subjektů, které dostávají možnost ve zprávách vystupovat a promlouvat. Významným podkladem pro analýzu bude také koncepce agenda setting, pojednávající o schopnosti médií nastolovat témata ve společnosti, jež vychází z předpokladu o shodě mezi pořadím důležitosti přikládané tématům v médiích a pořadím důležitosti, jež těmto tématům přisuzuje veřejnost a politici. Analýzou zjistíme, která dílčí témata problematiky radaru média zvýznamňují, věnují jim zvýšenou pozornost a propůjčují jim tak význam také v očích čtenářů, a která témata naopak stojí na okraji jejich zájmu, následkem čehož jsou patrně i v očích čtenářů vnímána jako okrajová a nevýznamná. Rozborem tématické struktury zpravodajství o radaru zároveň prověříme existenci intermediální agendy, čili tendence médií k vzájemnému přebírání témat, následkem čehož by měla být jejich tématická skladba velmi podobná. Současně budeme do určité míry vycházet z koncepcí rámování a vypíchnutí, když budeme zjišťovat, které atributy daného problému jsou ve sledovaných médiích zdůrazňovány a pojednávány se zvýšenou pozorností. Sledovaná média podrobíme kritickému pohledu též z hlediska případné předpojatosti, jež se zde může projevit například preferováním určité politické strany, určité skupiny subjektů či určité části názorového spektra. Zároveň budeme vycházet z předpokladu, že v rámci každé společnosti existuje určitá ideologie, čili soubor převažujících představ, hodnot a ideálů, který se v mediálních sděleních odráží a může se projevovat mj. tím, jaká témata a jaké aktéry či mluvčí média považují za důležitá, což by opět mělo vést k jejich obsahovému sladování.

4. VÝZKUMNÁ STRATEGIE

Kvantitativní versus kvalitativní výzkum

Kvantitativní výzkum v sociálních vědách vychází z metod přírodních věd, je spojován s hypoteticko-deduktivním modelem vědy, využívá silně strukturovaný sběr dat, konstruované koncepty zjišťuje pomocí měření a získaná data analyzuje statistickými metodami s cílem je explorovat, popisovat či ověřovat platnost představ o vztahu sledovaných proměnných (Hendl, 2005).

Důležité je zejména, aby měření bylo validní, to znamená, aby měřilo opravdu to, co má měřit, a aby bylo spolehlivé, což znamená, že pokud bude stejnou věc v nezměněném stavu měřit stejným postupem kdokoli jiný, musí dojít ke shodným výsledkům (Hendl, 2005). Podobně definuje validitu a spolehlivost výzkumu také Disman (2002), ovšem místo výrazu „spolehlivost“ užívá ve stejném smyslu pojem reliabilita.

Mezi přednosti kvantitativního výzkumu podle Hendl (2005) patří testování a validizace teorií, značná možnost zobecnitelnosti, možnost eliminování rušivých

proměnných výzkumníkem a prokázání vztahu příčina-následek, relativně rychlý a přímočarý sběr dat, relativně rychlá analýza dat, relativní nezávislost výsledků na výzkumníkovi a možnost zkoumání velkého vzorku. Naopak jako nevýhody kvantitativního výzkumu Hendl (2005) uvádí, že kategorie a teorie použité výzkumníkem nemusejí odpovídat lokálním zvláštnostem, že výzkumník může některé fenomény opominout z důvodu soustředění se pouze na určitou teorii, že získaná znalost může být příliš abstraktní a že je výzkumník omezen reduktivním způsobem sbírání dat.

Kvalitativní výzkum charakterizoval Creswell (1998, s.12) takto: „Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách.“

V kvalitativním výzkumu se výzkumník snaží získat integrovaný pohled na předmět studie, na jeho kontextovou logiku, na explicitní a implicitní pravidla, která fungují v dané oblasti (Bogdan, Biklen, 1982). Používají se zde relativně málo standardizované metody získávání dat, hlavním instrumentem je výzkumník sám. Data se induktivně analyzují a interpretují. Výzkumník vytváří podrobný popis toho, co sledoval a zaznamenal, snaží se nevynechat nic, co by pomohlo vyjasnit situaci (tamtéž).

Jako přednosti kvalitativního výzkumu uvádí Hendl (2005) podrobný popis a vhléd při zkoumání jedince, události, skupiny či fenoménu; zkoumání fenoménu v přirozeném prostředí; možnost studia procesů; možnost navrhování teorii; pružné reagování na místní situace a podmínky; hledání lokálních a příčinných souvislostí a pomoc při počáteční exploraci fenoménu. Naopak za nevýhody kvalitativního výzkumu Hendl (2005) považuje, že získaná znalost se obtížně zobecňuje, že je v jeho rámci těžké provádět kvantitativní predikce, že je zde obtížnější testovat hypotézy a teorie, že analýza dat i jejich sběr jsou mnohdy časově náročné a že výsledky mohou být snáze ovlivněny výzkumníkem a jeho osobními preferencemi.

Rozdíly mezi kvalitativním a kvantitativním výzkumem shrnuje také Disman (2002). Kvalitativní výzkum je podle něj nenumernické šetření a interpretace sociální reality, jejímž cílem je odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím. Zatímco cílem kvantitativního výzkumu je testování hypotéz, cílem kvalitativního výzkumu je vytváření nových hypotéz, nového porozumění a nové teorie. Kvantitativní výzkum získává omezený rozsah informace o mnoha jedincích, silně redukuje počet pozorovaných proměnných a pozorovaných vztahů mezi nimi, přičemž generalizace na populaci je většinou snadná a validita této generalizace je měřitelná. Naopak kvalitativní výzkum poskytuje mnoho informací o velmi malém počtu jedinců, silně redukuje počet sledovaných jedinců a generalizace na populaci je zde problematická, někdy dokonce nemožná. Testování hypotéz u kvantitativního výzkumu vyžaduje co nejvyšší formální srovnatelnost dat. Kvantitativní výzkum tudíž vyžaduje silnou standardizaci, což zajišťuje vysokou reliabilitu. Ovšem silná standardizace vede nutně k redukci informace, což zapříčiňuje nízkou validitu. U kvalitativního výzkumu je standardizace naopak slabá, tudíž je zde nízká reliabilita a vysoká validita. Logika kvantitativního výzkumu je deduktivní, na začátku je problém, který je přeložen do hypotéz, jež jsou základem pro výběr proměnných, sebraná data jsou použita pro testování hypotéz a výstupem je soubor přijatých nebo vyvrácených hypotéz. Logika kvalitativního výzkumu je naopak induktivní, na začátku výzkumného procesu je pozorování, sběr dat, pátrání po pravidelnostech existujících v těchto datech a po jejich významu, následuje formulace předběžných závěrů a výstupem mohou být nově formulované hypotézy nebo nová teorie. V kvantitativním výzkumu sbíráme jen data nutná k testování hypotéz. V kvalitativním výzkumu se snažíme sebrat „všechna data“ a nalézt struktury a pravidelnosti. V kvalitativním výzkumu není výběr proměnných prováděn výzkumníkem, o redukci dat zde vlastně

rozhodují zkoumané osoby, výzkumníkovou úlohou je nalézt významné struktury v množině všech proměnných, které respondent považuje za relevantní.

Disman (2002), stejně jako Hendl (2005), upozorňuje, že v dnešní době často dochází k vzájemné spolupráci kvantitativního a kvalitativního výzkumu, a výzkumníci je podle účelu a zaměření svých šetření různě kombinují.

Volba výzkumné strategie

S ohledem na zaměření svého výzkumu, jehož obecným cílem je zjistit, jak česká tištěná seriózní média v rámci svého zpravodajství informují občany o americké radarové základně a jejím případném umístění v České republice, jsem důkladně zvažovala, kterou výzkumnou strategii mám zvolit. Od počátku bylo jasné, že se bude jednat o obsahovou analýzu dokumentů, nebyla jsem ovšem pevná v rozhodnutí, zda výzkum provedu kvalitativně nebo kvantitativně. Nejprve jsem se přikláněla spíše ke kvalitativní analýze, protože se domnívám, že kvalitativní výzkum umožňuje hlouběji proniknout do jádra problému a zachytit v něm i drobnější niance. Ovšem následně jsem dospěla k názoru, že bude vhodnější zvolit kvantitativní metodu, zejména s ohledem na počet článků, který byl ve zkoumaném období v daných denících uveřejněn a který tudíž bude třeba analyzovat. Jako další možnost řešení tohoto problému se nabízelo podstatně zkrátit sledované období a tím tedy značně snížit množství článků, ovšem tím by zase utrpěla reprezentativnost vzorku a výpovědní hodnota, kterou by výsledky mého výzkumu mohly mít o sledovaných periodikách. Volba metody výzkumu je vždy jakýmsi bilancováním mezi výhodami plynoucími z určitého rozhodnutí a zároveň omezeními, kterým nás toto rozhodnutí vystavuje. Jsem ale přesvědčena, že pro účel mého výzkumu je z výše uvedených důvodů kvantitativní obsahová analýza nejlepším možným řešením, ačkoli jsem si vědoma i všech nevýhod, které pro můj výzkum toto rozhodnutí znamená.

Obecná charakteristika metody obsahové analýzy

Lamsler (1995, s.156) uvádí, že: "Ve snaze zapojit obsah a jeho strukturu do celkového zkoumání společenské komunikace vyvinul se poznávací nástroj zvaný obsahová analýza. Je to soustava postupů a technik, která má základní pravidla obecného provádění i dílčí pravidla pro jednotlivé analytické operace."

Geist (1992, s.25) píše : "Analýza obsahová /analýza obsahová - označení výzkumné techniky, vypracované B. Berelsonem (1952, 1954) k objektivnímu, systematickému a kvantitativnímu popisu manifestovaných (projevovaných) obsahů komunikací. Obsahem se rozumějí přitom jazykové, obrazové, hudební aj. symboly, z nichž je sdělení složeno. Vlastní postup spočívá v systematickému popisu a kvantitativním vyhodnocení, při němž se může použít počítačů, tzn. ve vymezení výběrové a šetřené jednotky, sestavení znaků, vypracování seznamu specifických analytických kategorií a v kvantitativním zjištění, k jehož doplnění lze použít kvantitativní nebo interpretační analýzy."

Tradiční metodu obsahové analýzy v 50.letech definoval Bernard Berelson (1952) a v evropském prostředí ji rozvíjí například Glasgowská škola a badatelé Winfried Schulz a Wolfgang Dohnsbach. Podle Berelsona (1954) metoda obsahové analýzy usiluje o objektivní, systematický a kvantitativní popis zjevného obsahu textu. Charakteristickým rysem obsahové analýzy je, že kvantifikuje vybrané jevy vyskytující se v obsahu a řadí je do zvolených kategorií. Výsledky jsou obvykle zpracovávány prostřednictvím statistických operací. Mezi základní předpoklady aplikování metody obsahové analýzy patří dostatečný rozsah zkoumaného vzorku, aby mohla být získaná data statisticky zpracována s dostatečnou validitou. Další podmínkou je jednoduchá identifikovatelnost kvantifikovatelných jednotek v konkrétním obsahu. Prostředkem k dosažení tohoto cíle je stanovení analytických kategorií odpovídajících proměnným v experimentu.

Scherer (Schulz a kol., 2002) definuje obsahovou analýzu jako kvantitativní výzkumnou metodu pro systematický a intersubjektivně ověřitelný popis komunikačních obsahů, vycházející z vědecky podloženého kladení otázek.

Scherer (Schulz a kol., 2002) zmiňuje dva metodické přístupy k analýze mediálních obsahů. Jedná se o hermeneutickou textovou a obrazovou analýzu na jedné straně a kvantitativní obsahovou analýzu na straně druhé. Zásadním rozdílem mezi těmito dvěma přístupy je stupeň strukturovanosti, případně otevřenosti postupu.

Kvantitativní obsahová analýza (Schulz a kol., 2002) je na rozdíl od hermeneutické analýzy vysoce strukturovaným a selektivním procesem, vychází ze sociálněvědních metod měření a kvantifikace a mediované obsahy se v jejím rámci zkoumají s ohledem na několik vybraných znaků. Typickým rysem této metody je vysoký stupeň strukturovanosti a vysoký stupeň ověřitelnosti. Každý krok při rozboru podléhá explicitně formulovaným pravidlům. K přednostem této metody patří možnost zpracování velkého množství textů či jiných mediovaných obsahů, možnost podrobení výsledků šetření statistickým analýzám a fakt, že umožňuje systematický a intersubjektivně ověřitelný popis komunikačních obsahů. Výsledky je možné přehledně a přesně znázornit v číselných hodnotách, grafech a tabulkách.

5. OPERACIONALIZACE VÝZKUMNÉHO TÉMATU A APLIKACE METODY OBSAHOVÉ ANALÝZY

Formulace výzkumných otázek

- Jakou pozornost věnují deníky problematice umístění radarové základny v ČR?
- Jaká témata zmiňují sledované deníky v souvislosti s radarovou základnou a s jakou četností?
- O jakých událostech pojednávají deníky v souvislosti s radarovou základnou a s jakou četností?
- Kteří aktéři vystupují v článcích týkajících se radarové základny v jednotlivých denících a s jakou četností?
- Kteří mluvčí vystupují v článcích týkajících se radarové základny v jednotlivých denících a s jakou četností?
- Na jaké zdroje se sledované deníky odvolávají v článcích týkajících se americké radarové základny a s jakou četností?

Z tohoto souboru základních otázek budu vycházet při stanovení zkoumaných proměnných, vypracování kódovací knihy a výčtu kategorií, kterých mohou jednotlivé proměnné nabývat. Na základě zodpovězení formulovaných otázek budou vyvozeny závěry o tom, zda můžeme označit zpravodajství tří sledovaných deníků za rozmanité, či zda čtenářům naopak nabízejí zpravodajství homogenní a standardizované. Dále budou vyvozeny závěry o tom, zda nám sledované deníky podávají zpravodajství kvalitní, tzn. dostatečně vyvážené, neutrální, věcné, kompetentní a transparentní, či naopak nějakým způsobem předpojaté.

Výběrový soubor

Výzkumný vzorek je skupina jednotek, které v rámci výzkumu skutečně pozorujeme (Disman, 2002). Základní soubor je soubor jednotek, o kterém předpokládáme, že jsou pro něj naše závěry platné (tamtéž). Abychom mohli vzorek považovat za reprezentativní, musí struktura vzorku imitovat složení základního souboru tak přesně, jak je to jen možné. Sociálněvědní výzkumy používají různé techniky, kterými se snaží získat co nejreprezentativnější vzorek (tamtéž). V mém výzkumu bude reprezentativnost zajištěna

jednoduše tím, že do zkoumaného vzorku zahrnu všechny články, které ve zpravodajské části vybraných deníků během sledovaného období vyšly.

Při tvorbě výběrového souboru je třeba učinit následující rozhodnutí (Schulz a kol., 2002):

- *Jaká média budeme analyzovat?*
- *Jaké obsahy budeme v těchto médiích rozebírat?*
- *V průběhu jakého časového období budeme mediální obsahy sledovat?*
- *Jaké mediované obsahové jednotky budeme analyzovat?*

Jaká média budeme analyzovat?

Výběr médií, která zahrnu do svého výzkumu, jsem učinila na základě několika kritérií. Jako předmět svého zájmu jsem si hned v úvodu své práce zvolila pouze jeden segment českého mediálního systému, a to média tištěná, na která jsem se ostatně v převážné míře soustředila již v teoretické části. V rozsahu bakalářské práce ovšem samozřejmě nelze analyzovat všechna česká tištěná média, proto musel selektivní proces pokračovat. S ohledem na záměr výzkumu (tj. zjistit, jak česká média, resp. vybrané deníky, informují o možnosti umístění americké radarové v ČR), je jasně patrné, že smyslem mé práce bude analyzovat informativní a zpravodajskou funkci médií a ukázat, jak se zhostila zpravování o zvoleném tématu, které představuje závažný celospolečenský a politický problém. Z toho důvodu považuji za vhodné zabývat se médii, jejichž hlavní úlohou a náplní činnosti je právě poskytovat čtenářům kvalitní informace a zpravodajství o důležitých veřejných otázkách, tedy médií „seriózními“. Zároveň jsem ale chtěla analyzovat noviny, které jsou v České republice skutečně čteny, které pokrývají co největší a nejrozmanitější segmenty čtenářů a které jsou vydávány různými společnostmi, šlo mi zkrátka o rozmanitost na straně čtenářů i na straně vydavatelů. Dalším krokem selekce proto bylo rozhodnutí, že se budu soustředit pouze na celostátní deníky, protože vycházejí každý den, kromě neděle, a jsou tedy s největší možnou pravidelností a frekvencí potencionálně dostupné všem občanům České republiky.

Podle výsledků výzkumu Media Projekt⁷, který realizovala společnost GfK Praha – Median v období od 1.10.2006 do 31.3.2007, kdy bylo dotazováno celkem 14542 náhodně vybraných respondentů z celé České republiky, bylo pořadí nejčtenějších celostátních deníků následující:

název deníku	čtenost ⁸	PN ⁹
BLESK	1 611 000	461 219
MF DNES	1 151 000	309 508
PRÁVO	470 000	157 995
AHA!	320 000	112 552
SPORT	291 000	65 512
LIDOVÉ NOVINY	235 000	72 461
HOSPODÁŘSKÉ NOVINY	197 000	61 645
ŠÍP	197 000	97 624

⁷ Výsledky výzkumu jsou zveřejněny na webových stránkách společnosti GfK Praha- Median www.median.cz, (10.12.2008).

⁸ Čtenost (Jirák a Köpplová, 2003) vyjadřuje odhadovaný počet čtenářů jednoho čísla.

⁹ Prodaný náklad (Jirák a Köpplová, 2003) vyjadřuje průměrný počet skutečně prodaných výtisků jednoho čísla

V období od 1.4. 2007 do 30.9.2007 bylo dotazováno 14 599 náhodně vybraných respondentů z celé České republiky a výsledky vypadaly následovně:

název deníku	čtenost	PN
BLESK	1 547 000	450 779
MF DNES	1 112 000	296 997
PRÁVO	489 000	154 053
AHA!	364 000	130 339
SPORT	307 000	69 194
LIDOVÉ NOVINY	230 000	67 599
ŠÍP	214 000	83 136
HOSPODÁŘSKÉ NOVINY	192 000	59 307

Do svého výzkumu jsem se rozhodla, jak už jsem uvedla a vysvětlila, zařadit pouze seriózní tisk. Vymezení seriózního tisku vůči tisku bulvárnímu, na základě kterého jsem seriózní noviny ze seznamu nejčtenějších deníků vybírala, bylo učiněno v teoretické části bakalářské práce. Kromě toho, že deníky BLESK, Aha! a Šíp skutečně oplývají charakteristickými vlastnostmi bulvárního tisku, které byly pojednávány v teoretické části, všechny tři se k bulvárnímu založení samy hlásí. Například na webových stránkách¹⁰ svých vydavatelských společností jsou označeny a představeny jako bulvární. Bulvární média se obecně těší menší míře důvěryhodnosti, protože jejich prvořadým úkolem není poskytovat kvalitní zpravodajství. Pro doplnění proto ještě přikládám tabulku¹¹, která vychází z výsledků výzkumu veřejného mínění uskutečněného Centrem pro výzkum veřejného mínění¹², který se zabýval tím, jak občané hodnotí informace v médiích, a proběhl v březnu roku 2007, čili v období, které se překrývá se sledovaným obdobím v mém výzkumu. Výsledky výzkumu zřetelně ukazují, že deník Blesk, který byl jako jediný z bulvárních deníků do výzkumu zařazen, za ostatními deníky, pokud jde o hodnocení důvěryhodnosti, značně pokulhává.

	MF DNES	LN	HN	Právo	Blesk
Pravdivé a úplné	27	16	18	14	2
Pravdivé, ale neúplné	32	24	20	25	18
Nepravdivé	4	5	1	6	41
Nesleduje	28	45	48	42	31
Neví	9	10	13	13	8

Ze seznamu jsem dále vyloučila deník Sport, který se zabývá pouze sportovní tematikou. Nakonec jsem ze seznamu vyloučila také Lidové noviny, jelikož jsou vydávány stejnou společností jako MF DNES, která si na žebříčku čtenosti stojí lépe. Nebyl by zde naplněn požadavek rozmanitosti na straně vydavatele, který jsem si vytyčila výše.

¹⁰ Deníky Blesk a Aha! jsou vydávány společností Ringier.cz. Adresa webových stránek této společnosti je www.ringier.cz. Uvedenou informaci jsem si na těchto webových stránkách přečetla 15.12.2008. Deník Šíp je vydáván společností VLTAVA-LABE-PRESS, a.s.. Adresa webových stránek této společnosti je www.vlp.cz. Uvedenou informaci jsem si na těchto stránkách přečetla taktéž 15.12.2008.

¹¹ Číselné hodnoty v tabulce vyjadřují procentuální počet respondentů.

¹² Informace o výzkumu jsem našla na webových stránkách CVVM www.cvvm.cas.cz, 15.12.2008.

Do zkoumaného vzorku jsem se tedy nakonec rozhodla zahrnout deníky **MF DNES, Právo a Hospodářské noviny**.

Vybraná média splňují ještě další kritérium selekce, které se týká rozmanitých segmentů čtenářů. V teoretické části práce bylo několikrát uvedeno, že většina mediálních produktů v sobě obsahuje zakotvenou představu ideálního příjemce, na kterého jsou zaměřeny.

Mezi čtenáři MF DNES převažují lidé mezi 30 a 44 lety, lidé ekonomicky aktivní, lidé s maturitou nebo vysokoškolským vzděláním a lidé s příjmy nad 15 000Kč čistého měsíčního příjmu (cs.wikipedia.org, 15.12.2008).

Deník Právo má, podle výsledků výzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění¹³, mezi svými pravidelnými čtenáři naopak vyšší podíl občanů ekonomicky neaktivních a lidí ve věku nad 60 let. Podle údajů uvedených přímo na webových stránkách deníku právo (www.pravo.novinky.cz, 20.12.2008) tvoří téměř polovinu čtenářské obce tohoto periodika lidé ve věku 45-65 let a pouze 40 % čtenářů má alespoň středoškolské vzdělání s maturitou. Většina čtenářů tudíž tohoto vzdělání nedosahuje.

Vydavatelská společnost Hospodářských novin, Economia a.s., na svých webových stránkách¹⁴ charakterizuje čtenáře tohoto periodika následovně: „Osoby s vysokoškolským vzděláním, pracující na pozicích středního a vrcholového managementu, profese kvalifikovaných odborníků, podnikatelé. Čtenáři deníku žijí nadprůměrně v domácnostech s nejvyšší životní úrovní, disponují nadprůměrnými osobními i rodinnými příjmy.“

Je jasně patrné, že jedná se o účelový výběr vzorku, který je založen čistě na úsudku výzkumníka (viz Disman, 2002). Jde o případovou studii, která může vypovídat pouze o sledovaných denících (respektive o jejich zpravodajství o radaru) a výsledky nelze zobecňovat na veškerý český tisk.

Nyní si vybrané deníky stručně představíme.

MF DNES¹⁵

Deník MF DNES vydává mediální skupina Mafra. „Mediální skupina MAFRA sdružuje pod svou střešou produkty ze všech oblastí mediálního trhu. Majoritním vlastníkem je od roku 1994 německý holding Rheinisch-Bergische Drückerei und Verlagsgesellschaft mbH. Vydavatelství bylo založeno roku 1946 a jeho hlavním produktem je deník Rheinische Post.“ (www.mafra.cz, 16.12.2008) „Předsedou představenstva mediální skupiny MAFRA je Dr. Karl Hans Arnold. Výkonné vedení společností tvoří čtyři členové představenstva.“ (www.mafra.cz, 16.12.2008)

Společnost Mafra charakterizuje na svých webových stránkách MF DNES následovně: „Mladá fronta DNES je největší seriózní deník v České republice, který zároveň přináší svým čtenářům a inzerentům nejširší nabídku rubrik a příloh. Jeho hlavním cílem je podávat pravdivý a plnohodnotný obraz světa, ve kterém žijí. Nutnou součástí tohoto obrazu je aktuální a kvalitní zpravodajství, stejně jako užitečné servisní informace či oddechové čtení ve specializovaných přílohách.“ (www.mafra.cz, 16.12.2008)

PRÁVO¹⁶

¹³ Výzkum Česká veřejnost a média, který se uskutečnil v červnu 2003. Zdroj: www.cvvm.cas.cz, 15.12.2008.

¹⁴ Webová adresa společnosti Economia a.s. je www.economia.cz. Uvedenou informaci jsem si na těchto stránkách přečetla 15.12.2008.

¹⁵ Zdrojem všech uvedených informací o MF DNES a její vydavatelské společnosti je webová stránka www.mafra.cz, 16.12.2008.

Deník právo vydává vydavatelství Borgis, a. s., které se podílí také na zpravodajském portále novinky.cz. Současným šéfredaktorem je Zdeněk Porybný který je tak nejděle „sloužícím“ šéfredaktorem ze všech polistopadových tištěných médií vůbec. Vlastnická struktura vydavatele není zveřejněna, podle údajů z různých zdrojů však Zdeněk Porybný vlastní více než 90 % akcií společnosti. Na webových stránkách Práva, je uvedeno, že „Deník Právo je stabilně druhým nejčtenějším celostátním nebulvárním deníkem na trhu.“ (www.pravo.novinky.cz, 20.12.2008)

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY¹⁷

Hospodářské noviny vydává společnost Economia a.s., která je „největším vydavatelstvím ekonomických a odborných periodik v České republice, podniká také na Slovensku prostřednictvím své dceřiné společnosti Ecopress. Byla založena v r. 1990 a od r.1994 do srpna 2008 byla jejím hlavním akcionářem Verlagsgruppe Handelsblatt. V současné době vlastní většinový podíl Economie společnost Respekt Media, a.s., jejímž jediným akcionářem je investor Zdeněk Bakala.“ (www.economia.cz, 16.12.2008)

Společnost Economia charakterizuje na svých webových stránkách Hospodářské noviny jako prestižní deník s důrazem na ekonomiku a politiku v souvislostech. „Deník Hospodářské noviny patří mezi první soukromé deníky vzniklé po roce 1989. Od pondělí do pátku přináší aktuální zpravodajství se silnými analytickými prvky a komentáře. Ze všech českých deníků dávají HN největší prostor informacím z české i světové ekonomiky.“ (www.economia.cz, 16.12.2008)

Jaké obsahy budeme v těchto médiích rozebírat?

Jak už jsem několikrát uvedla, chci se zaměřit na zpravodajskou a informativní funkci tisku. Zpravodajství v dnešní době není zdaleka jediným obsahem novin. Do svého výzkumu ovšem zahrnu pouze tu část vybraných periodik, která primárně plní zpravodajskou úlohu.

Všechny vybrané deníky jsou přehledně rozdělené do jednotlivých rubrik. Přestože rozdělení a označení rubrik se v nich zcela nepřekrývá, lze již podle názvů rubrik zpravodajskou část ve všech třech denících snadno rozeznat. V **MF DNES** se jedná o rubriky **Titulní strana, Události a politika, Téma dnes a Z domova**. V deníku **Právo** jsou to rubriky **Hlavní stránka a Zpravodajství**. V **Hospodářských novinách** jde o rubriky **Titulní strana a Z domova**. Do výzkumu nezahrnuji regionální zpravodajství, protože se odlišuje v každém kraji a není tudíž dostupné všem občanům ČR v jednotné podobě. Rozhodla jsem se také vyřadit rubriku *Ze světa, resp. Ze zahraničí*, protože kdybych ji zahrnula, rozšířil by se počet článků na téměř nezpracovatelné množství a celá problematika by se rozšířila a nepřehledné množství dalších kontextů. Po prostudování článků jsem navíc shledala, že důležití zahraniční aktéři a události jsou zmiňovány také v zařazených rubrikách. Vynechávám také rubriky, jako jsou *Názory, Komentáře, Dopisy čtenářů* apod., protože mohou vyjadřovat různé subjektivní postoje, které nejsou pro zpravodajskou část novin relevantní. Do výzkumu jsem zkrátka zařadila vždy pouze hlavní zpravodajskou část daného deníku.

---

¹⁶ Vzhledem k tomu, že vydavatelská společnost Práva, Borgis a.s., nemá žádné webové stránky, ze kterých bych mohla čerpat informace, a na webových stránkách deníků Právo je pro tento účel minimum relevantních informací, čerpala jsem ze stránek encyklopedie, cs.wikipedia.org, a částečně z webových stránek deníku Právo, www.pravo.novinky.cz, 20.12.2008.

¹⁷ Zdrojem všech uvedených informací o Hospodářských novinách a jejich vydavatelské společnosti je webová stránka www.economia.cz, 16.12.2008.

V průběhu jakého časového období budeme mediální obsahy sledovat?

Problematika americké radarové základny a jejího možného umístění v ČR se diskutuje již několik let. Pro účely mého výzkumu bylo ale nutné sledované období podstatně zkrátit. Rozhodla jsem se sledovat zpravodajství o tomto tématu ve vybraných denících **v prvním čtvrtletí roku 2007 (tj. od 1.1.2007 do 31.3.2007)**. Jak už jsem uvedla, toto téma bylo v médiích pojednáváno opravdu poměrně dlouho, ovšem nikoli stále se stejnou intenzitou. První čtvrtletí roku 2007 jsem si vybrala proto, že v tomto období věnovala média sledovanému problému relativně vysokou pozornost, která je v tisku jednoduše vyjádřena počtem a rozsahem článků, které se tímto tématem zabývají. Zvolené období je zároveň příhodné z toho důvodu, že na jeho počátku, 19. ledna 2007 USA oficiálně vyslovily žádost, která se týká případného umístění radaru jako prvku protiraketové obrany USA na českém území. Zahrnuji ale články již od 1.ledna, protože lze předpokládat, že tato událost mohla být pojednávána a budit pozornost médií už s určitým předstihem. Období tří měsíců je zároveň dostatečně dlouhé z hlediska reprezentativnosti vzorku.

Jaké mediované obsahové jednotky budeme sledovat?

Jako jednotku analýzy jsem si zvolila **článek**. Budu tedy zkoumat a analyzovat všechny články, které vyšly v prvním čtvrtletí roku 2007 v hlavní zpravodajské části¹⁸ deníků MF DNES, Právo a Hospodářské noviny a zabývaly se problematikou americké radarové základny a jejího případného umístění v ČR. Zahrnuty budou články, jejichž hlavním tématem, (případně jedním z hlavních témat) je tato problematika, či články, kde se tomuto tématu věnuje nějaká jasně ucelená pasáž (např.odstavec). Toto rozlišení je ve většině případů jasně patrné již ze samotného titulku. Tento předpoklad ale prověřím prostudováním všech článků, kde se radar jakkoli zmiňuje. Předmětem analýzy bude pouze textový obsah článku, nikoli obrazový a fotografický materiál.

Kategorie pozorování

Pro metodu obsahové analýzy je nutné ujasnit si kódovací postupy (Schulz a kol., 2002). Kódování je praktický úkon, při kterém mediované obsahy, jež chceme analyzovat, identifikujeme a zaznamenáváme prostřednictvím číselných hodnot, čili kódů (tamtéž). V prvním kroku musíme segmentovat mediované obsahy na jednotlivé prvky, čili kódovací jednotky, ke kterým se váže naše měření obsahu. Následně tyto jednotky popisujeme pomocí pevně stanovených kategorií, jež popisují vlastnosti mediovaného obsahu, které jsou relevantní pro naše téma (tamtéž). Tyto znaky se nazývají proměnné, protože se proměňují, resp.mohou získávat různou hodnotu. Proměnné slouží jako indikátory pro různé prvky našeho dotazování (tamtéž). Každá kódovací jednotka se zařazuje ve vztahu ke každé relevantní proměnné. Pracovní procedury pro kódování shrnu do kódovací knihy a výzkum provedu pomocí záznamového archu (tamtéž).

Kódovací jednotka

Kódovací jednotka naší analýzy je velice snadno identifikovatelná, jedná se, jak již bylo řečeno, o **článek**. Článkem rozumím graficky ucelenou žurnalistickou textovou jednotku s nadpisem. Kódovat se budou všechny jednotky, jež vyšly ve sledovaném období ve zpravodajské části deníků MF DNES, Právo a Hospodářské noviny a jejich tématem bylo umístění americké radarové základny v ČR (viz výše).

---

¹⁸ Zpravodajská část byla vymezena výše.

Proměnné v obsahové analýze

Nyní je třeba stanovit, které jevy se budou u jednotlivých článků zkoumat a zaznamenávat v kódovací knize. Zkoumány budou následující kategorie:

*Identifikační proměnné*¹⁹:

- deník, ve kterém byl článek uveřejněn
- měsíc zveřejnění
- den (v měsíci) zveřejnění
- titulky (nadpis) článku
- autor článku

*Analytické proměnné*²⁰:

- počet slov, které článek obsahuje (jejich počet by měl, společně s počtem článků, v konečném součtu vypovídat o pozornosti, kterou deníky dané tématice ve sledovaném období věnovaly)²¹
- hlavní téma článku (tzn. jaká je hlavní a převažující obsahová náplň článku, o čem pojednává, o jakém dílčím tématu problematiky umístění radarové základny v ČR; u každého článku bude stanoveno právě jedno hlavní téma)
- vedlejší téma článku (tzn. jaká další dílčí témata problematiky umístění radarové základny v ČR se v článku vyskytují, ovšem je jim věnován menší prostor než tématu hlavnímu; zakódována budou vždy všechna vedlejší témata, jež se v článku objevují)
- událost, o které článek pojednává (tzn. určitý ohraničený děj či akt, který se odehrál, odehrává nebo má odehrát, a je motivem k tomu, že se o tématu píše; zakódovány budou vždy všechny události, které jsou v článku zmiňovány)
- aktér článku (tzn., ten, kdo je činitelem děje; ten, o jehož činech a postojích se v článku pojednává; ten, kdo je v článku zmiňován, ale přímo nepromlouvá; zakódování budou vždy všichni aktéři, kteří v článku vystupují)
- mluvčí článku (tzn., kdo v článku přímo promlouvá – je přímo citován v uvozovkách, nebo je jeho promluva uvozena větami typu – řekl, že..., prohlásil, že... atd.; zakódování budou vždy všichni mluvčí, kteří v článku vystupují)
- zdroj informace v článku (tzn. odkud informace pocházejí, na koho se autor článku, aktér či mluvčí odvolává jako na pramen; zakódovány budou vždy všechny zdroje, na které je v článku poukazováno)

Hodnoty, kterých mohou jednotlivé proměnné nabývat, budou stanoveny na základě důkladného prostudování všech článků a budou zahrnuty v kompletní podobě do kódovací knihy.

Sběr a analýza dat, vyvození závěrů a výstupy obsahové analýzy

Jednotlivé články byly získány z archivu společnosti Anopress, která spravuje databázi všech tří sledovaných deníků, na základě klíčových slov (radar*, základn*, raket*, protiraket* - hvězdička nahrazuje libovolný počet znaků – pozn. autora). V MF se jedná celkem o 64 článků, v Právu o 150 článků, v HN o 72 článků. Data byla kódována podle kódovací knihy do záznamových archů a následně statisticky analyzována v souladu

¹⁹ Identifikační proměnné (Schulz a kol., 2002) slouží k identifikaci článků a umožňují nalézt v médiích analyzované články.

²⁰ Analytické proměnné slouží k zodpovězení výzkumného tématu, tento proces nazýváme též operacionalizací či tvorbou indikátorů.

²¹ Pakliže se tématem radaru nebude zabývat celý článek, ale pouze určitá jeho část (tj. např. odstavec) budou započítána pouze slova v tomto odstavci, nikoli slova z ostatních pasáží článku, které se radaru netýkají.

s formulovanými výzkumnými otázkami. Výsledné údaje užívají dvou jednotek – četnost výskytu v absolutních číslech a procentuelní výskyt případů z celkového počtu jednotek. Analýzou získaná data budou prezentována ve formě grafů a tabulek opatřených textovým komentářem.

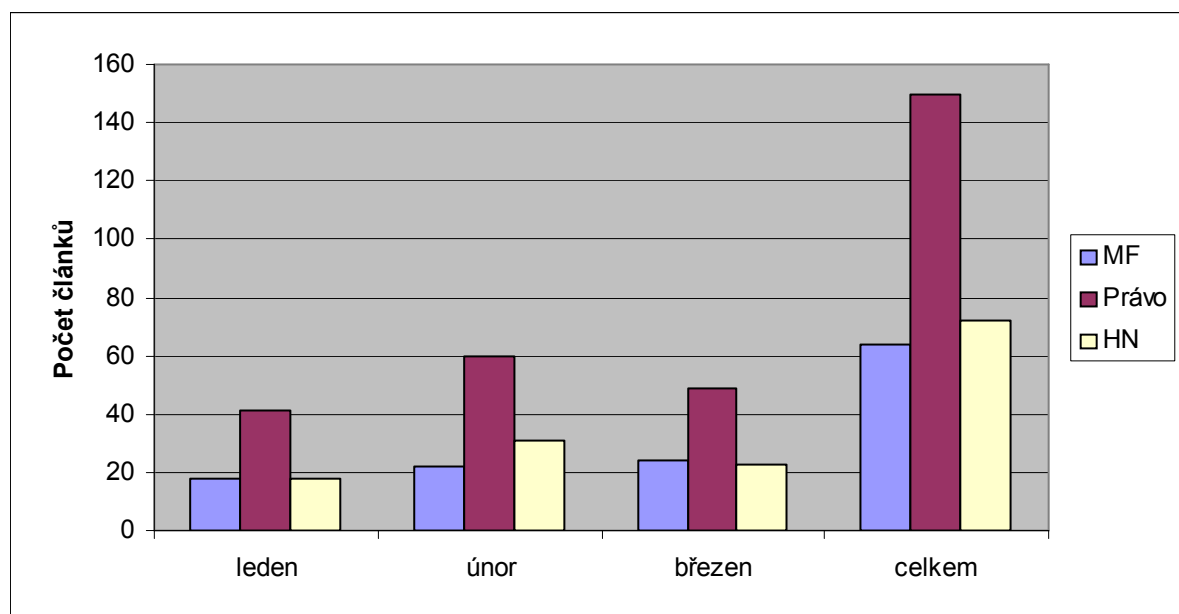
6. VÝSLEDKY OBSAHOVÉ ANALÝZY VYBRANÝCH DENÍKŮ

Jakou pozornost věnují deníky problematice umístění radarové základny v ČR?

Tab. č. 1: Pozornost vyjádřená počtem článků o radaru

Měsíc	MF	Právo	HN
leden	18	41	18
únor	22	60	31
březen	24	49	23
celkem	64	150	72

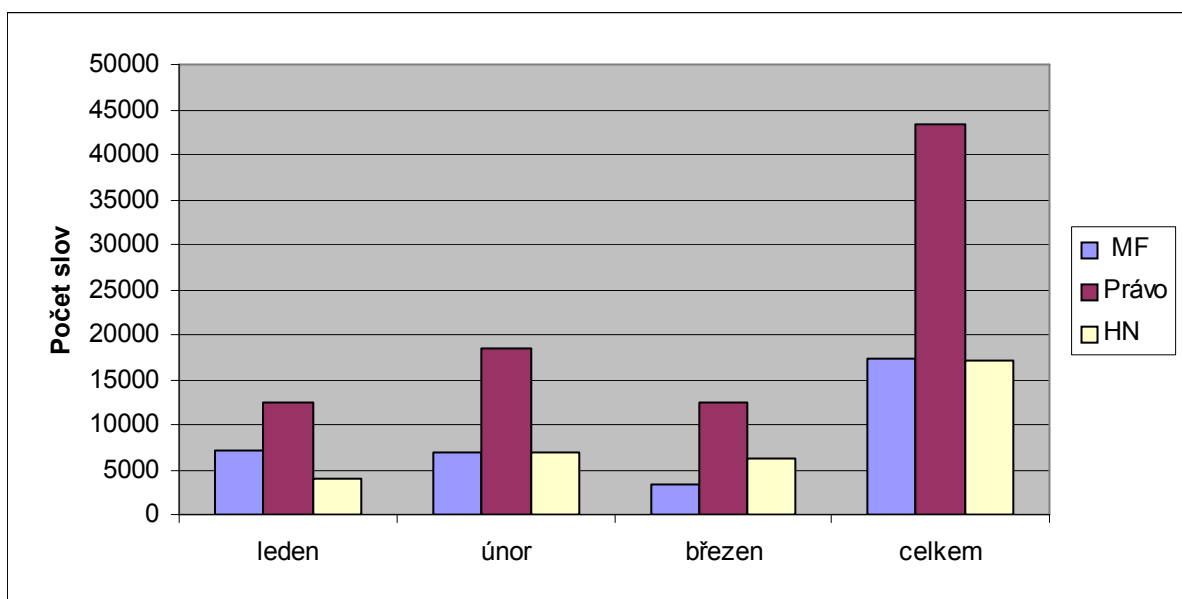
Graf č.1: Pozornost vyjádřená počtem článků o radaru

Tab. č. 2: Pozornost vyjádřená množstvím slov věnovaných tématice radaru

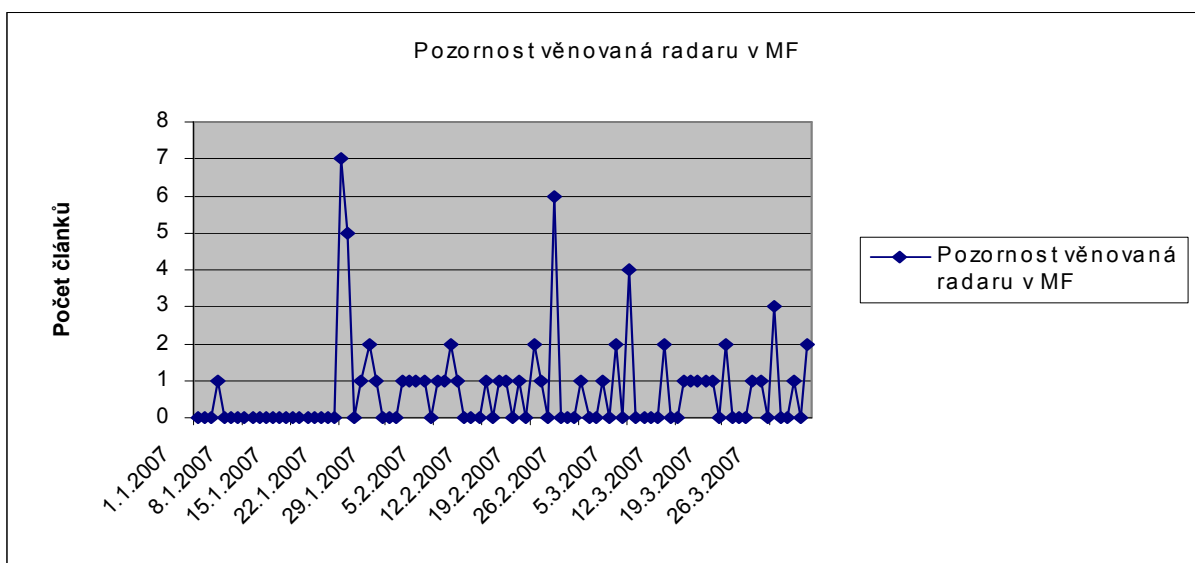
Měsíc	MF	Právo	HN
leden	7110	12427	3968
únor	6850	18455	6964
březen	3439	12379	6137
celkem	17399	43261	17069

Graf č. 2: Pozornost vyjádřená množstvím slov věnovaných tématice radaru

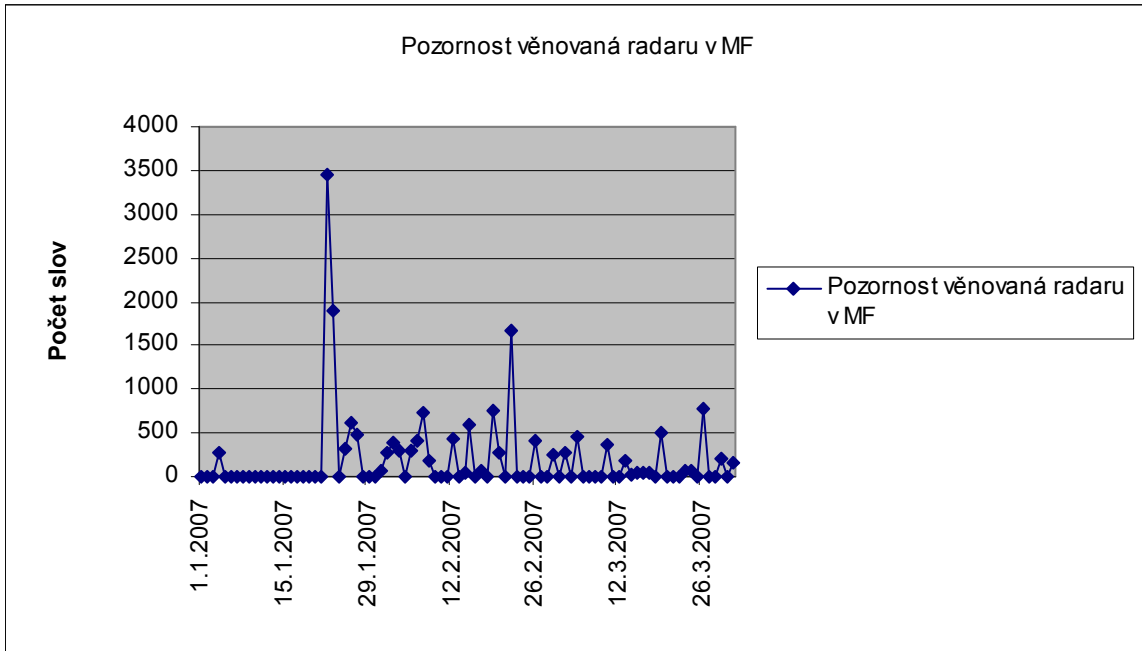

Grafy č. 3 - 8: Proměny pozornosti (vyjádřené počtem článků a slov) věnované radaru v čase

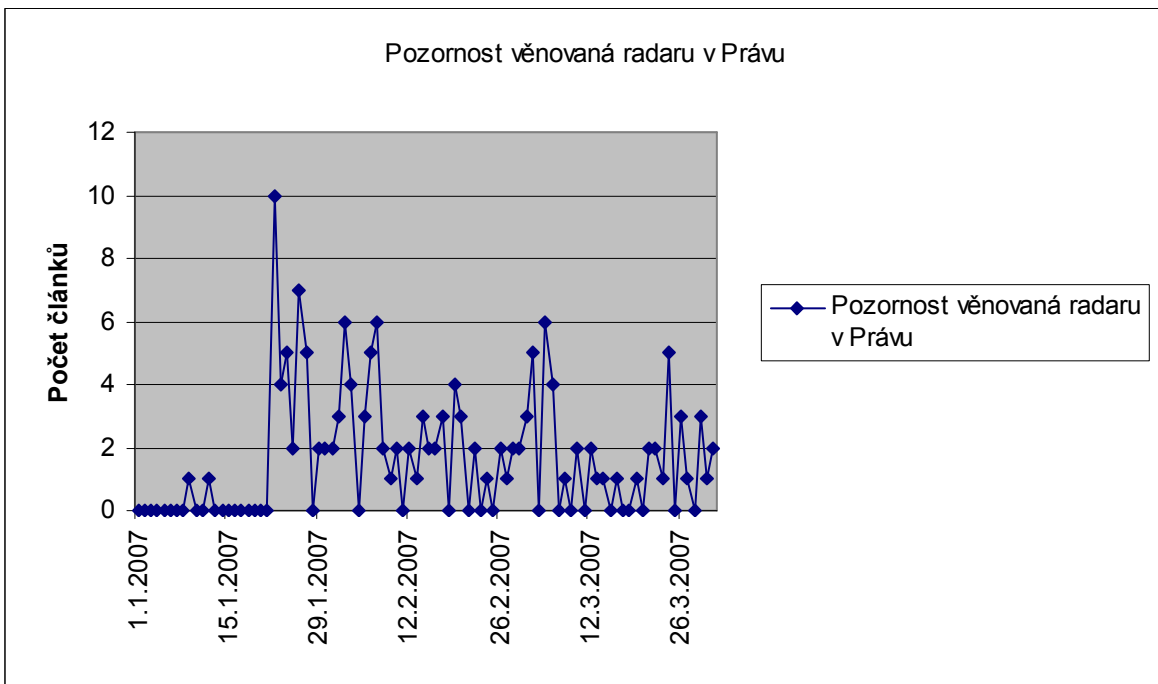
Graf č.3

Graf č.4

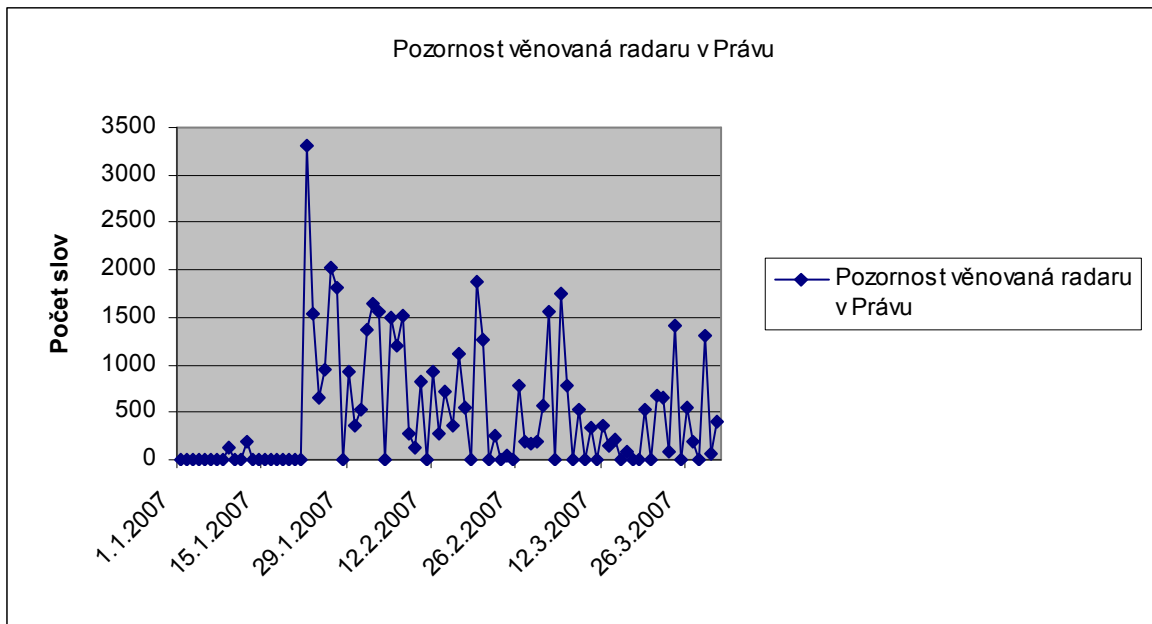

Graf č. 5

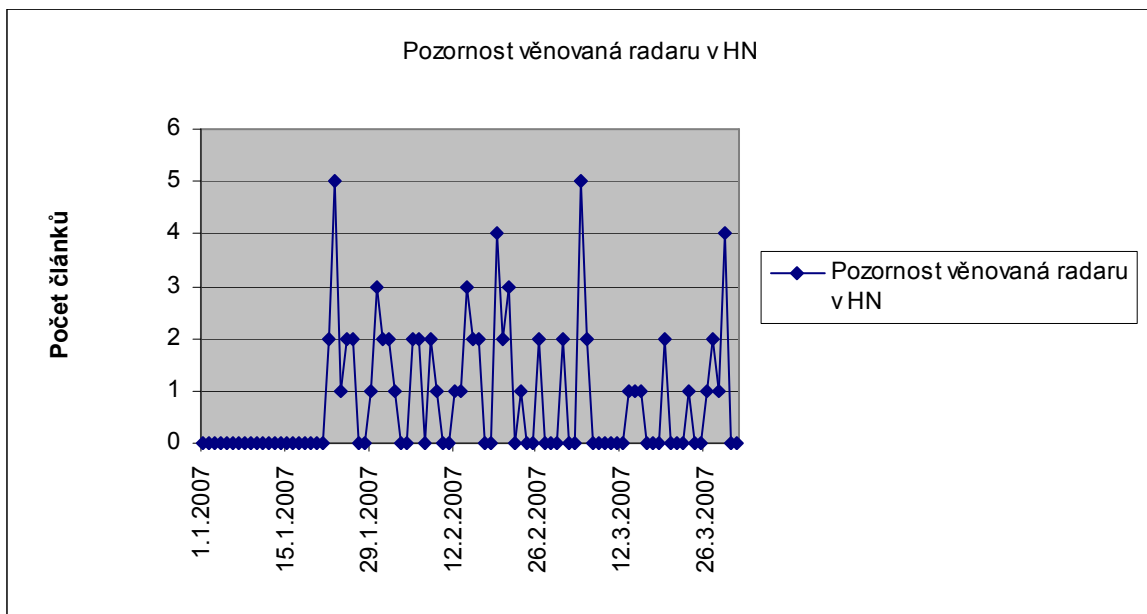

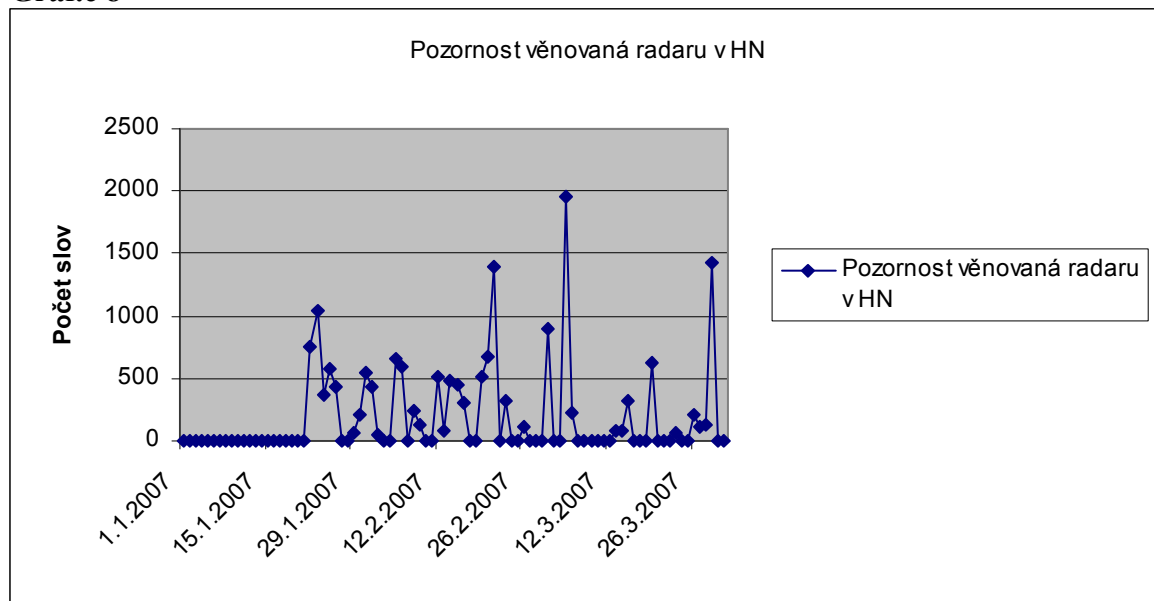

Graf č. 6

Graf č. 7

Graf.č 8**Komentář k tab. č. 1 –2 a grafům č. 1 – 8**

Z výše uvedených tabulek a grafů je patrné, že výrazně nejvyšší pozornost věnoval problematice možného umístění americké radarové základny v ČR deník Právo, který dosahuje jasně nejvyšších hodnot v počtu článků i obsažených slov. Celkem se v hlavní zpravodajské části Práva zabýval tematikou radaru více než dvakrát větší počet článků než v MF a HN, a v přepočtu na množství slov je tento rozdíl ještě patrnější. Pokud jde o množství článků týkajících se radaru, umístily se na druhém místě HN, ovšem většího počtu slov dosahuje MF. Můžeme tedy konstatovat, že v MF vyšlo článků na toto téma nejméně, ovšem jednalo se o články delší a obsáhlejší než v HN. Pokud zohledníme obě sledovaná kritéria (tj. počet článků a počet slov), zjistíme, že celkové hodnoty pozornosti věnované problematice radaru jsou v MF i HN velmi podobné. Když se zaměříme na hodnoty v jednotlivých měsících, zjistíme, že Právo a HN o radaru nejvíce psaly v únoru. V MF sice vyšel největší počet článků v březnu, ovšem jejich rozsah v tomto měsíci zaznamenává výrazný pokles a co do počtu slov je pro toto periodikum nejhojnější naopak leden.

Na počátku sledovaného období věnovaly deníky tématu radaru jen minimální nebo dokonce žádnou pozornost, ovšem k výrazné změně dochází 22.1.2007, resp. 23.1.2007 v HN, kdy počet článků i v nich obsažených slov výrazně narostl, a to dokonce na nejvyšší naměřenou hodnotu vůbec. Tuto skutečnost si můžeme snadno vysvětlit tím, že právě 22.1.2007 vyslovily USA svou oficiální žádost k vládě ČR. Za povšimnutí stojí skutečnost, že v HN nastává tento výrazný nárůst pozornosti oproti zbylým dvěma periodikům s jednodenním zpožděním, a také fakt, že u HN následně na počátku března křivka pozornosti vyjádřená počtem článků ještě jednou dosahuje stejně vysokých hodnot, aniž by to bylo zapříčiněno nějakou významnou konkrétní událostí, což se u MF a Práva již nikdy v průběhu sledovaného období neopakuje. Křivka pozornosti vyjádřená počtem článků je u HN na počátku března dokonce nejvyšší. Po období konce ledna, pro které byla nejzásadnější oficiální žádost USA, která byla jakýmsi spouštěcím mechanismem pro vzednutí vlny zpravodajství o radaru, pozornost věnovaná tomuto problému průběžně vzrůstá a poklesá, žádná další jednotlivá událost do ní už ovšem tak dramatickým způsobem nezasáhla. Dalším poznatkem je, že zatímco křivka pozornosti MF má tendenci přerušovat dlouhodobě nižší hodnoty výraznějšími výkyvy, křivka Práva a HN má přes periodické obměny spíše trvalejší charakter.

Jaká témata zmiňují sledované deníky v souvislosti s radarovou základnou a s jakou četností?

Zahrnuta jsou všechna dílčí témata v kompletní podobě. Témata byla dle uvážení autora rozdělena do obsahově co nejkompaktnějších skupin. Nejprve budou prezentovány podrobně jednotlivé skupiny témat a na konci oddílu bude následovat celkové obecné shrnutí.

Tab. č. 3: Jednání ČR s USA o radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání ČR s USA obecně	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Jednání vlády ČR s USA	4	6,3%	6	9,4%	10	15,6%
Jednání prezidenta ČR s USA	4	6,3%	2	3,1%	6	9,4%
Jednání odborníků ČR s USA	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Jednání představitelů opozice s USA	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Jednání představitelů SZ s USA	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Jednání předchozích vlád ČSSD s USA	1	1,6%	3	4,7%	4	6,3%
Bilaterální dohoda ČR a USA obecně	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Otázka vhodnosti bilaterální dohody ČR a USA	0	0,0%	5	7,8%	5	7,8%
Rozhodování USA před žádostí k ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	9	14,1%	24	37,5%	29	45,3%

Tab. č. 4: Jednání ČR s USA o radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání ČR s USA obecně	1	0,7%	12	8,0%	13	8,7%
Jednání vlády ČR s USA	9	6,0%	21	14,0%	30	20,0%
Jednání prezidenta ČR s USA	2	1,3%	6	4,0%	8	5,3%
Jednání odborníků ČR s USA	0	0,0%	3	2,0%	3	2,0%
Jednání představitelů opozice s USA	2	1,3%	5	3,3%	7	4,7%
Jednání představitelů SZ s USA	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Jednání předchozích vlád ČSSD s USA	0	0,0%	13	8,7%	13	8,7%
Bilaterální dohoda ČR a USA obecně	1	0,7%	14	9,3%	15	10,0%
Otázka vhodnosti bilaterální dohody ČR a USA	1	0,7%	14	9,3%	15	10,0%
Rozhodování USA před žádostí k ČR	2	1,3%	1	0,7%	3	2,0%
Skupina témat jako celek	18	12,0%	65	43,3%	76	50,7%

Tab. č. 5: Jednání ČR s USA o radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání ČR s USA obecně	1	1,4%	3	4,2%	4	5,6%
Jednání vlády ČR s USA	5	6,9%	12	16,7%	17	23,6%
Jednání prezidenta ČR s USA	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Jednání odborníků ČR s USA	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Jednání představitelů opozice s USA	1	1,4%	5	6,9%	6	8,3%

Jednání představitelů SZ s USA	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Jednání předchozích vlád ČSSD s USA	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Bilaterální dohoda ČR a USA obecně	0	0,0%	6	8,3%	6	8,3%
Otázka vhodnosti bilaterální dohody ČR a USA	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Rozhodování USA před žádostí k ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	7	9,7%	23	31,9%	29	40,3%

Komentář k tab. č. 3 - 5

Největší podíl zpravodajství o radaru věnoval skupině témat týkající se jednání ČR s USA deník Právo, naopak relativně nejnižší pozornost této skupině témat věnovaly Hospodářské noviny, Mladá fronta se v procentuálním vyjádření nachází v celkové hodnotě zhruba uprostřed. Zvýšená pozornost, kterou Právo této skupině témat věnovalo, je také vyjádřena tím, že tato témata figurovala na pozici témat hlavních minimálně dvakrát častěji než u ostatních dvou deníků. U všech tří deníků bylo nejčastějším hlavním tématem jednání vlády ČR s USA, MF ale na pozici hlavního tématu stejně často informovala také o jednání prezidenta Klause s USA. Také na pozici vedlejších témat a tudíž i v celkovém souhrnu se jednání vlády ČR s USA vyskytovalo u všech deníků nejčastěji. MF vůbec neinformovala o jednání představitelů SZ s představiteli USA a pozornost nevěnovala ani rozhodování USA před vyslovením žádosti. Právo ve svém zpravodajství alespoň s nějakým zastoupením pokrylo všechna sledovaná témata této skupiny. HN se vůbec nezabývaly jednáním prezidenta Klause v USA a obdobně jako MF nevěnovaly pozornost rozhodování USA před vyslovením žádosti.

Tab. č. 6: Postoj českých politiků k radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj prezidenta ČR Klause	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%
Postoj bývalého prezidenta ČR Havla	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj vlády ČR	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Postoj ODS	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
Postoj jednotlivých členů ODS	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj ČSSD	2	3,1%	14	21,9%	16	25,0%
Postoj jednotlivých členů ČSSD	1	1,6%	5	7,8%	6	9,4%
Postoj KSČM k radaru	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Postoj jednotlivých členů KSČM	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Postoj KDU-ČSL	0	0,0%	5	7,8%	5	7,8%
Postoj jednotlivých členů KDU-ČSL	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj SZ	4	6,3%	7	10,9%	11	17,2%
Postoj jednotlivých členů SZ	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Postoj Humanistické strany	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj představitelů Olomouckého kraje	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj představitelů Plzeňského kraje	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj představitelů Středočeského kraje	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Postoj představitelů obcí v Brdech	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Postoj představitelů obcí v okolí Libavé	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	8	12,5%	23	35,9%	26	40,6%

Tab. č. 7: Postoj českých politiků k radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj prezidenta ČR Klause	3	2,0%	0	0,0%	3	2,0%
Postoj bývalého prezidenta ČR Havla	2	1,3%	1	0,7%	3	2,0%
Postoj vlády ČR	2	1,3%	8	5,3%	10	6,7%
Postoj ODS	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Postoj jednotlivých členů ODS	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj ČSSD	9	6,0%	14	9,3%	23	15,3%
Postoj jednotlivých členů ČSSD	0	0,0%	10	6,7%	10	6,7%
Postoj KSČM k radaru	1	0,7%	6	4,0%	7	4,7%
Postoj jednotlivých členů KSČM	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Postoj KDU-ČSL	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Postoj jednotlivých členů KDU-ČSL	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj SZ	8	5,3%	7	4,7%	15	10,0%
Postoj jednotlivých členů SZ	0	0,0%	7	4,7%	7	4,7%
Postoj Humanistické strany	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj představitelů Olomouckého kraje	1	0,7%	0	0,0%	1	0,7%
Postoj představitelů Plzeňského kraje	1	0,7%	0	0,0%	1	0,7%
Postoj představitelů Středočeského kraje	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Postoj představitelů obcí v Brdech	0	0,0%	10	6,7%	10	6,7%
Postoj představitelů obcí v okolí Libavé	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Skupina témat jako celek	27	18,0%	49	32,7%	66	44,0%

Tab. č. 8: Postoj českých politiků k radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj prezidenta ČR Klause	1	1,4%	2	2,8%	3	4,2%
Postoj bývalého prezidenta ČR Havla	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj vlády ČR	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Postoj ODS	0	0,0%	6	8,3%	6	8,3%
Postoj jednotlivých členů ODS	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Postoj ČSSD	6	8,3%	10	13,9%	16	22,2%
Postoj jednotlivých členů ČSSD	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Postoj KSČM k radaru	0	0,0%	6	8,3%	6	8,3%
Postoj jednotlivých členů KSČM	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj KDU-ČSL	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Postoj jednotlivých členů KDU-ČSL	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj SZ	5	6,9%	5	6,9%	10	13,9%
Postoj jednotlivých členů SZ	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Postoj Humanistické strany	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj představitelů Olomouckého kraje	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj představitelů Plzeňského kraje	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Postoj představitelů Středočeského kraje	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Postoj představitelů obcí v Brdech	1	1,4%	3	4,2%	4	5,6%
Postoj představitelů obcí v okolí Libavé	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	13	18,1%	22	30,6%	27	37,5%

Komentář k tab. č. 6 - 8

Největší pozornost této skupině témat věnoval deník Právo, následovala MF a relativně nejnižší pozornost této skupině témat věnovaly HN. Procentuální hodnoty nejsou v celkovém součtu příliš rozlišné. Jako hlavní téma se některé z těchto témat dle procentuálního vyjádření vyskytovalo v HN téměř stejně často jako v Právu, MF v této hodnotě za oběma deníky zaostává, a naopak se těmito tématům věnovala relativně častěji jako tématům vedlejším. Nejčastějším hlavním tématem v rámci této skupiny byl u MF postoj SZ, u Práva a HN byl nejčastějším tématem postoj ČSSD, ačkoli i postoj SZ zde dosahoval relativně vysokých hodnot a byl zastoupen jako druhé nejčastější téma. Na pozici vedlejšího tématu pak všechny deníky věnovaly největší pozornost postoji ČSSD, který se tak stal nejfrekventovanějším tématem i v celkovém souhrnu u všech tří deníků. Poměrně často všechny deníky informovaly také o postoji SZ. Všechna ostatní témata pak už výrazně zaostávají.

Tab. č. 9: Postoj občanů a občanských sdružení k radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj občanů ČR	2	3,1%	8	12,5%	10	15,6%
Postoj obyvatel Libavé	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%
Postoj obyvatel Brd	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Postoj občanského sdružení Mladí zelení	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj občanského sdružení Ne základnám	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj občanského sdružení Pro	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	3	4,7%	10	15,6%	13	20,3%

Tab. č. 10: Postoj občanů a občanských sdružení k radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj občanů ČR	6	4,0%	12	8,0%	18	12,0%
Postoj obyvatel Libavé	1	0,7%	1	0,7%	2	1,3%
Postoj obyvatel Brd	3	2,0%	10	6,7%	13	8,7%
Postoj občanského sdružení Mladí zelení	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj občanského sdružení Ne základnám	0	0,0%	5	3,3%	5	3,3%
Postoj občanského sdružení Pro	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Skupina témat jako celek	10	6,7%	28	18,7%	37	24,7%

Tab. č. 11: Postoj občanů a občanských sdružení k radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj občanů ČR	1	1,4%	9	12,5%	10	13,9%
Postoj obyvatel Libavé	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj obyvatel Brd	1	1,4%	2	2,8%	3	4,2%
Postoj občanského sdružení Mladí zelení	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Postoj občanského sdružení Ne základnám	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Postoj občanského sdružení Pro	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Skupina témat jako celek	2	2,8%	12	16,7%	14	19,4%

Komentář k tab. č. 9 - 11

Největší pozornost věnovalo této skupině témat Právo, následuje MF a HN s relativně nejnižší hodnotou. Stejná posloupnost se opakuje v kategorii hlavních témat i v kategorii témat vedlejších. Ovšem i zde jsou souhrnné výsledky v konečné hodnotě v podstatě obdobné. Zatímco HN se ve svém zpravodajství alespoň s nějakým zastoupením zabývaly postojem všech uvedených občanských hnutí, MF se jimi nezabývala vůbec, Právo vynechalo pouze postoje hnutí Mladých zelených. HN naopak vůbec nezařadily postoje obyvatel Libavé. Pokud jde o postoje občanů ČR, můžeme konstatovat, že se u všech tří deníků jedná o nejzařazovanější téma této skupiny a že mu deníky dle procentuálního vyjádření věnovaly zhruba stejnou pozornost, nejvíce se jím přitom zabývala MF a relativně nejméně Právo.

Tab. č. 12: Postoje příslušníků armády ČR k radaru a vojenská přítomnost MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj příslušníků armády ČR	1	1,6%	1	1,6%	2	3,1%
Přítomnost armády obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Přítomnost cizí armády v ČR	1	1,6%	3	4,7%	4	6,3%
Skupina témat jako celek	2	3,1%	4	6,3%	5	7,8%

Tab. č. 13: Postoje příslušníků armády ČR k radaru a vojenská přítomnost Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj příslušníků armády ČR	1	0,7%	0	0,0%	1	0,7%
Přítomnost armády obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Přítomnost cizí armády v ČR	1	0,7%	11	7,3%	12	8,0%
Skupina témat jako celek	2	1,3%	11	7,3%	13	8,7%

Tab. č. 14: Postoje příslušníků armády ČR k radaru a vojenská přítomnost HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj příslušníků armády ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Přítomnost armády obecně	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Přítomnost cizí armády v ČR	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Skupina témat jako celek	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%

Komentář k tab. č. 12 - 14

Této skupině témat se všechny deníky věnovaly relativně velmi málo, nejčastěji ji zpracovávalo Právo, nejméně často HN, které žádné z těchto témat nezařadily jako téma hlavní. Nejčastěji se všechny tři deníky zabývaly přítomností cizí armády v ČR. HN vůbec nezařadily postoj příslušníků armády ČR k radaru, MF a Právo vůbec nepojednávaly o tématu přítomnosti armády obecně.

Tab. č. 15: Postoje zahraničních aktérů k radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj Kongresu USA	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj spojenců ČR	2	3,1%	6	9,4%	8	12,5%
Postoj NATO	0	0,0%	5	7,8%	5	7,8%
Postoj Ruska obecně	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
Avízané reakce na radar ze strany Ruska	7	10,9%	3	4,7%	10	15,6%
Postoj Evropské strany zelených	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	9	14,1%	15	23,4%	20	31,3%

Tab. č. 16: Postoje zahraničních aktérů k radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj Kongresu USA	1	0,7%	3	2,0%	4	2,7%
Postoj spojenců ČR	2	1,3%	20	13,3%	22	14,7%
Postoj NATO	3	2,0%	23	15,3%	26	17,3%
Postoj Ruska obecně	9	6,0%	14	9,3%	23	15,3%
Avízané reakce na radar ze strany Ruska	5	3,3%	14	9,3%	19	12,7%
Postoj Evropské strany zelených	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	20	13,3%	49	32,7%	58	38,7%

Tab. č. 17: Postoje zahraničních aktérů k radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Postoj Kongresu USA	1	1,4%	0	0,0%	1	1,4%
Postoj spojenců ČR	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Postoj NATO	2	2,8%	6	8,3%	8	11,1%
Postoj Ruska obecně	3	4,2%	11	15,3%	14	19,4%
Avízané reakce na radar ze strany Ruska	6	8,3%	3	4,2%	9	12,5%
Postoj Evropské strany zelených	1	1,4%	0	0,0%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	13	18,1%	20	27,8%	24	33,3%

Komentář k tab č. 15 - 17

V konečném součtu o této skupině témat nejčastěji zpravovalo Právo, následovaly HN a nejnižších hodnot zde dosahuje MF. Na pozici hlavních témat mají ale v této skupině největší poměrné zastoupení HN, zatímco Právo má procentuelní zastoupení nejnižší. Pro MF a HN byly nejčastějším hlavním tématem avízané reakce a hrozby ze strany Ruska, zatímco Právo na pozici hlavních témat upřednostnilo postoj Ruska obecně. Na pozici vedlejšího tématu MF nejčastěji informovala o postoji spojenců ČR a postoji Ruska obecně, Právo zde informovalo především o postoji NATO a HN o postoji Ruska obecně. V konečném souhrnu byly pro MF nejvýznamnějším tématem avízané reakce a hrozby Ruska, pro Právo postoj NATO a pro HN postoj Ruska obecně. MF a Právo se na rozdíl od HN vůbec nezabývaly postojem Evropské strany zelených a MF vynechala i postoj Kongresu USA.

Tab. č. 18: Začlenění radaru do NATO MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Začlenění do NATO obecně	2	3,1%	1	1,6%	3	4,7%
Postoj USA k začlenění do NATO	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
Postoj vlády ČR k začlenění do NATO	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Postoj ODS k začlenění do NATO	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj ČSSD k začlenění do NATO	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Postoj KSČM k začlenění do NATO	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj KDU-ČSL k začlenění do NATO	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj SZ k začlenění do NATO	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
Postoj jednotlivých politiků k začlenění do NATO	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Postoj občanů ČR k začlenění do NATO	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj NATO k začlenění do NATO	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Skupina témat jako celek	2	3,1%	16	25,0%	16	25,0%

Tab. č. 19: Začlenění radaru do NATO Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Začlenění do NATO obecně	0	0,0%	5	3,3%	5	3,3%
Postoj USA k začlenění do NATO	0	0,0%	3	2,0%	3	2,0%
Postoj vlády ČR k začlenění do NATO	0	0,0%	7	4,7%	7	4,7%
Postoj ODS k začlenění do NATO	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Postoj ČSSD k začlenění do NATO	0	0,0%	10	6,7%	10	6,7%
Postoj KSČM k začlenění do NATO	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Postoj KDU-ČSL k začlenění do NATO	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Postoj SZ k začlenění do NATO	1	0,7%	13	8,7%	14	9,3%
Postoj jednotlivých politiků k začlenění do NATO	0	0,0%	6	4,0%	6	4,0%
Postoj občanů ČR k začlenění do NATO	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Postoj NATO k začlenění do NATO	0	0,0%	8	5,3%	8	5,3%
Skupina témat jako celek	1	0,7%	39	26,0%	39	26,0%

Tab. č. 20: Začlenění radaru do NATO HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Začlenění do NATO obecně	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Postoj USA k začlenění do NATO	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Postoj vlády ČR k začlenění do NATO	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Postoj ODS k začlenění do NATO	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Postoj ČSSD k začlenění do NATO	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Postoj KSČM k začlenění do NATO	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj KDU-ČSL k začlenění do NATO	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Postoj SZ k začlenění do NATO	1	1,4%	7	9,7%	8	11,1%
Postoj jednotlivých politiků k začlenění do NATO	1	1,4%	0	0,0%	1	1,4%
Postoj občanů ČR k začlenění do NATO	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj NATO k začlenění do NATO	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Skupina témat jako celek	2	2,8%	14	19,4%	15	20,8%

Komentář k tab. č. 18 - 20

Této skupině témat se všechny deníky věnovaly zhruba v jedné pětině až jedné čtvrtině článků, největší celkové poměrné zastoupení vidíme u Práva, pak u MF a nejnižší u HN. Na pozici hlavních témat nacházíme témata této skupiny u všech deníků jen velmi zřídka, relativně nejčastěji pak u MF, nejméně často u Práva. MF se zde obecně nejvíce zabývala postojem USA a SZ k začlenění radaru do NATO. Právo se věnovalo především postoji SZ, obdobně jako HN. MF vůbec neinformovala o postoji ODS, KSČM, KDU-ČSL a občanů ČR k začlenění radaru do NATO. Právo nějakým zastoupením pokrylo všechna témata této skupiny. HN nezpravovaly o postoji KSČM a občanů ČR k začlenění radaru do NATO.

Tab. č. 21: Referendum o radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Celostátní referendum obecně	1	1,6%	2	3,1%	3	4,7%
Postoj vlády k referendu	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%
Postoj ODS k referendu	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Postoj ČSSD k referendu	0	0,0%	9	14,1%	9	14,1%
Postoj KSČM k referendu	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Postoj KDU-ČSL k referendu	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Postoj SZ k referendu	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Postoj jednotlivých politiků k referendu	0	0,0%	7	10,9%	7	10,9%
Postoj občanů ČR k referendu	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Postoj obyvatel Brd k referendu	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Postoj starostů v Brdech referendu	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Jednání o referendu v Parlamentu	1	1,6%	7	10,9%	8	12,5%
Místní referendum v obcích	1	1,6%	1	1,6%	2	3,1%
Skupina témat jako celek	4	6,3%	16	25,0%	19	29,7%

Tab. č. 22: Referendum o radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Celostátní referendum obecně	1	0,7%	6	4,0%	7	4,7%
Postoj vlády k referendu	1	0,7%	6	4,0%	7	4,7%
Postoj ODS k referendu	0	0,0%	6	4,0%	6	4,0%
Postoj ČSSD k referendu	2	1,3%	26	17,3%	28	18,7%
Postoj KSČM k referendu	0	0,0%	6	4,0%	6	4,0%
Postoj KDU-ČSL k referendu	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Postoj SZ k referendu	1	0,7%	10	6,7%	11	7,3%
Postoj jednotlivých politiků k referendu	1	0,7%	22	14,7%	23	15,3%
Postoj občanů ČR k referendu	0	0,0%	5	3,3%	5	3,3%
Postoj obyvatel Brd k referendu	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Postoj starostů v Brdech referendu	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Jednání o referendu v Parlamentu	1	0,7%	15	10,0%	16	10,7%
Místní referendum v obcích	4	2,7%	4	2,7%	8	5,3%
Skupina témat jako celek	11	7,3%	61	40,7%	69	46,0%

Tab. č. 23: Referendum o radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Celostátní referendum obecně	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Postoj vlády k referendu	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Postoj ODS k referendu	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Postoj ČSSD k referendu	0	0,0%	6	8,3%	6	8,3%
Postoj KSČM k referendu	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Postoj KDU-ČSL k referendu	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj SZ k referendu	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Postoj jednotlivých politiků k referendu	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Postoj občanů ČR k referendu	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Postoj obyvatel Brd k referendu	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Postoj starostů v Brdech referendu	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Jednání o referendu v Parlamentu	1	1,4%	2	2,8%	3	4,2%
Místní referendum v obcích	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Skupina témat jako celek	1	1,4%	15	20,8%	17	23,6%

Komentář k tab. č. 21 - 23

Skupině témat o referendu se s výrazným rozdílem nejvíce věnovalo Právo, s poměrně značným odstupem pak následuje MF a nakonec HN. Stejná posloupnost platí i pro zastoupení těchto témat na pozici témat hlavních, i když zde již nejsou procentuálně vyjádřené hodnoty MF a Práva tak rozlišné, zatímco HN zaostávají. Celkově nejčastěji zmiňovaným tématem z této skupiny byl u všech tří deníků postoj ČSSD k referendu. Relativně vysokou pozornost všechny deníky věnují také postoji jednotlivých politiků a jednání o referendu v Parlamentu. U HN má v rámci této skupiny významnější místo také postoj SZ. Zatímco MF a Právo pokrývají všechna témata této skupiny, HN vůbec neinformovaly o postoji KDU-ČSL a o postoji obyvatel a starostů v Brdech k referendu.

Tab. č. 24: Jednání s Ruskem o radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání USA a Ruska obecně	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Kvalita informování Ruska ze strany USA	0	0,0%	5	7,8%	5	7,8%
Jednání ČR s Ruskem o radaru obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Jednání vlády ČR s ruskými představiteli	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Jednání prezidenta ČR s ruskými představiteli	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Jednání české opozice s ruskými představiteli	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Skupina témat jako celek	0	0,0%	10	15,6%	10	15,6%

Tab. č. 25: Jednání s Ruskem o radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání USA a Ruska obecně	0	0,0%	6	4,0%	6	4,0%
Kvalita informování Ruska ze strany USA	2	1,3%	10	6,7%	12	8,0%
Jednání ČR s Ruskem o radaru obecně	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Jednání vlády ČR s ruskými představiteli	0	0,0%	6	4,0%	6	4,0%
Jednání prezidenta ČR s ruskými představiteli	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Jednání české opozice s ruskými představiteli	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Skupina témat jako celek	2	1,3%	19	12,7%	20	13,3%

Tab. č. 26: Jednání s Ruskem o radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání USA a Ruska obecně	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Kvalita informování Ruska ze strany USA	0	0,0%	6	8,3%	6	8,3%
Jednání ČR s Ruskem o radaru obecně	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Jednání vlády ČR s ruskými představiteli	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Jednání prezidenta ČR s ruskými představiteli	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Jednání české opozice s ruskými představiteli	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	0	0,0%	12	16,7%	12	16,7%

Komentář k tab. č. 24 - 26

Všechny tři deníky věnovaly tomuto tématu procentuálně velmi podobnou pozornost, nejvíce o něm zpravovaly HN, nejméně Právo. U MF, ani HN se žádné z těchto témat nevyskytlo na pozici tématu hlavního, u Práva tomu tak bylo jen v malém množství článků. Nejčastěji se ve všech denících objevovala otázka kvality informování Ruska ze strany USA. Z tabulky zároveň vyplývá, že tomuto tématu deníky procentuálně věnovaly téměř totožnou pozornost. Druhým nejčastějším tématem z této skupiny bylo u všech deníků jednání USA s Ruskem obecně. U Práva a HN byla zastoupena všechna témata této skupiny, MF se nezabývala jednáním ČR s Ruskem obecně, ale rozváděla toto téma spíše v jeho konkrétnějších podobách, vyjádřených ostatními tématy.

Tab. č. 27: Jednání a rozhodování o radaru v ČR MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání o radaru ve vládě	1	1,6%	5	7,8%	6	9,4%
Jednání Bezpečnostní rady státu o radaru	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Jednání o radaru a schvalování v Parlamentu	6	9,4%	2	3,1%	8	12,5%
Rozložení sil v Parlamentu	2	3,1%	7	10,9%	9	14,1%
Otázka vhodnosti rozhodování v Parlamentu	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Ratifikace prezidentem	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	9	14,1%	13	20,3%	20	31,3%

Tab. č. 28: Jednání a rozhodování o radaru v ČR Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání o radaru ve vládě	2	1,3%	11	7,3%	13	8,7%
Jednání Bezpečnostní rady státu o radaru	0	0,0%	3	2,0%	3	2,0%
Jednání o radaru a schvalování v Parlamentu	11	7,3%	15	10,0%	26	17,3%
Rozložení sil v Parlamentu	1	0,7%	2	1,3%	3	2,0%
Otázka vhodnosti rozhodování v Parlamentu	1	0,7%	10	6,7%	11	7,3%
Ratifikace prezidentem	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Skupina témat jako celek	15	10,0%	31	20,7%	43	28,7%

Tab. č. 29: Jednání a rozhodování o radaru v ČR HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání o radaru ve vládě	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Jednání Bezpečnostní rady státu o radaru	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Jednání o radaru a schvalování v Parlamentu	4	5,6%	8	11,1%	12	16,7%
Rozložení sil v Parlamentu	1	1,4%	2	2,8%	3	4,2%
Otázka vhodnosti rozhodování v Parlamentu	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Ratifikace prezidentem	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	5	6,9%	15	20,8%	19	26,4%

Komentář k tab. č. 27 – 29

I v případě této skupiny témat lze konstatovat, že mu všechny tři deníky procentuálně věnovaly velice podobný díl své pozornosti. Nejčastější zastoupení témat z této skupiny vidíme u MF, nižší u Práva a nejnižší u HN, což je posloupnost, která se kryje i se zastoupením témat hlavních. Nejčastějším hlavním tématem skupiny je u všech deníků jednání a schvalování radaru v Parlamentu. V celkovém součtu se toto téma jako nejčastější vyskytuje u Práva a HN, u MF bylo celkově nejčastěji pojednáváným tématem skupiny rozložení sil v Parlamentu. MF se vůbec nezabývala ratifikací prezidentem a ani oba ostatní deníky tomuto tématu nevěnovaly velkou pozornost.

Tab. č. 30: Bezpečnostní otázky MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
namíření radaru proti nepřátelským raketám	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
namíření radaru na nestabilní režimy	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
namíření radaru na Rusko	0	0,0%	8	12,5%	8	12,5%
namíření radaru proti teroristům	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Obranný charakter radaru	0	0,0%	9	14,1%	9	14,1%
Koho bude radar chránit	1	1,6%	6	9,4%	7	10,9%
Hrozba útoku z nestabilních režimů	0	0,0%	10	15,6%	10	15,6%
Vliv radaru na bezpečnost ČR	1	1,6%	6	9,4%	7	10,9%
Vliv radaru na bezpečnost Evropy	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Vliv radaru na globální bezpečnost	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Pacifismus a mírová politika	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Vlastní deštní Evropy	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Skupina témat jako celek	2	3,1%	28	43,8%	29	45,3%

Tab. č. 31: Bezpečnostní otázky Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
namíření radaru proti nepřátelským raketám	0	0,0%	3	2,0%	3	2,0%
namíření radaru na nestabilní režimy	0	0,0%	11	7,3%	11	7,3%
namíření radaru na Rusko	2	1,3%	21	14,0%	23	15,3%
namíření radaru proti teroristům	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Obranný charakter radaru	0	0,0%	6	4,0%	6	4,0%
Koho bude radar chránit	1	0,7%	13	8,7%	14	9,3%

Hrozba útoku z nestabilních režimů	1	0,7%	23	15,3%	24	16,0%
Vliv radaru na bezpečnost ČR	1	0,7%	16	10,7%	17	11,3%
Vliv radaru na bezpečnost Evropy	0	0,0%	7	4,7%	7	4,7%
Vliv radaru na globální bezpečnost	0	0,0%	16	10,7%	16	10,7%
Pacifismus a mírová politika	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Vlastní deštní Evropy	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Skupina témat jako celek	5	3,3%	65	43,3%	66	44,0%

Tab. č. 32: Bezpečnostní otázky HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
namíření radaru proti nepřátelským raketám	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
namíření radaru na nestabilní režimy	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
namíření radaru na Rusko	1	1,4%	8	11,1%	9	12,5%
namíření radaru proti teroristům	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Obranný charakter radaru	0	0,0%	8	11,1%	8	11,1%
Koho bude radar chránit	1	1,4%	4	5,6%	5	6,9%
Hrozba útoku z nestabilních režimů	0	0,0%	8	11,1%	8	11,1%
Vliv radaru na bezpečnost ČR	0	0,0%	7	9,7%	7	9,7%
Vliv radaru na bezpečnost Evropy	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Vliv radaru na globální bezpečnost	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Pacifismus a mírová politika	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vlastní deštní Evropy	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	2	2,8%	23	31,9%	23	31,9%

Komentář k tab. č. 30 – 32

Bezpečnostními otázkami se nejvíce zabývala MF, na druhém místě je v procentuelním vyjádření Právo a relativně nejméně se jim věnovaly HN. Jen v poměrně malém množství článků se tato témata objevovala jako témata hlavní, což platí obdobně pro všechny deníky. MF a Právo nejčastěji pojednávaly o hrozbě útoku z nestabilních režimů, čemuž se poměrně hodně věnovaly i HN, které se ale nejčastěji zabývaly otázkou namíření radaru na Rusko. Namíření na Rusko mělo značné zastoupení i v ostatních dvou periodikách. U MF a HN zaujímal mezi tématy této skupiny významnější místo než u Práva obranný charakter radaru. MF nepojednávala o namíření radaru proti nepřátelským raketám obecně a v HN se vůbec neobjevilo téma pacifismu a mírové politiky.

Tab. č. 33: Ohrožení a omezení plynoucí z radaru pro lidi MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Obavy lidí z radaru obecně	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
Ohrožení a omezení plynoucí z radaru obecně	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Otázka ohrožení úlomky raket	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Otázka omezení pohybu	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Otázka vlivu na signál telefonu, televize, rozhlasu	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Otázka vlivu na životní prostředí a přírodu	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Otázka vlivu na zdraví lidí	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Otázka vlivu na dělostřelecké posádky v Jincích	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Otázka vlivu na klid v obcích	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Základna jako cíl útoku	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
Skupina témat jako celek	0	0,0%	15	23,4%	15	23,4%

Tab. č. 34: Ohrožení a omezení plynoucí z radaru pro lidi Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Obavy lidí z radaru obecně	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Ohrožení a omezení plynoucí z radaru obecně	1	0,7%	11	7,3%	12	8,0%
Otázka ohrožení úlomky raket	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Otázka omezení pohybu	0	0,0%	7	4,7%	7	4,7%
Otázka vlivu na signál telefonu, televize, rozhlasu	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Otázka vlivu na životní prostředí a přírodu	0	0,0%	9	6,0%	9	6,0%
Otázka vlivu na zdraví lidí	0	0,0%	9	6,0%	9	6,0%
Otázka vlivu na dělostřelecké posádky v Jincích	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Otázka vlivu na klid v obcích	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Základna jako cíl útoku	1	0,7%	11	7,3%	12	8,0%
Skupina témat jako celek	2	1,3%	29	19,3%	31	20,7%

Tab. č. 35: Ohrožení a omezení plynoucí z radaru pro lidi HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Obavy lidí z radaru obecně	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Ohrožení a omezení plynoucí z radaru obecně	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Otázka ohrožení úlomky raket	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Otázka omezení pohybu	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Otázka vlivu na signál telefonu, televize, rozhlasu	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Otázka vlivu na životní prostředí a přírodu	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Otázka vlivu na zdraví lidí	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Otázka vlivu na dělostřelecké posádky v Jincích	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Otázka vlivu na klid v obcích	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Základna jako cíl útoku	2	2,8%	2	2,8%	4	5,6%
Skupina témat jako celek	2	2,8%	8	11,1%	9	12,5%

Komentář k tab. č. 33 – 35

Tématikou omezení a ohrožení plynoucích z radaru se nejvíce zabírala MF, o něco nižší pozornost jim věnovalo Právo a výrazně nižší potom HN. V MF žádné z těchto témat nefigurovalo jako téma hlavní. U Práva a HN tomu tak bylo jen v několika málo případech. Nejvýznamnějším tématem této skupiny byly pro MF obavy lidí z radaru obecně a základna jako cíl útoku. U Práva převažovala témata ohrožení a omezení obecně a základna jako cíl útoku. HN nejvíce diskutovaly otázku vlivu radaru na zdraví lidí. MF se vůbec nevěnovala vlivu radaru na dělostřelecké posádky v Jincích a jeho vliv na klid v obcích. HN nezahrnuly otázku ohrožení úlomky raket a vlivu na klid v obcích. Právo zmínilo ve svých článcích všechna témata skupiny.

Tab. č. 36: Výhody plnoucí z radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Výhody z radaru obecně	1	1,6%	3	4,7%	4	6,3%
Vliv radaru na prestiž ČR	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Strategické výhody pro ČR	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Vliv radaru na vědu a výzkum v ČR	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Vliv radaru na zviditelnění obcí	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Otázka ekonomických výhod	0	0,0%	6	9,4%	6	9,4%
Skupina témat jako celek	1	1,6%	9	14,1%	9	14,1%

Tab. č. 37: Výhody plnoucí z radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Výhody z radaru obecně	1	0,7%	4	2,7%	5	3,3%
Vliv radaru na prestiž ČR	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Strategické výhody pro ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliv radaru na vědu a výzkum v ČR	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Vliv radaru na zviditelnění obcí	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Otázka ekonomických výhod	0	0,0%	15	10,0%	15	10,0%
Skupina témat jako celek	1	0,7%	20	13,3%	20	13,3%

Tab. č. 38: Výhody plnoucí z radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Výhody z radaru obecně	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Vliv radaru na prestiž ČR	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Strategické výhody pro ČR	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Vliv radaru na vědu a výzkum v ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliv radaru na zviditelnění obcí	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Otázka ekonomických výhod	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Skupina témat jako celek	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%

Komentář k tab. č. 36 – 38

Výhodami plynoucími z radaru se nejvíce zabývala MF, velice podobné procentuelní zastoupení této skupiny témat má ale také Právo. HN mu procentuelně věnovaly téměř dvakrát menší pozornost než obě ostatní periodika. Jako hlavní téma se vyskytla témata této skupiny u MF i Práva pouze jednou, u HN vůbec. U všech tří deníků platí, že nejčastěji rozebíraným tématem je otázka ekonomických výhod. MF vůbec nepojednávala o vlivu radaru na zviditelnění obcí, Právo neinformovalo o strategických výhodách a HN nerozebírala vliv radaru na vědu a výzkum v ČR a na zviditelnění obcí.

Tab. č. 39: Protestní akce proti či ve prospěch radaru MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Protestní akce odpůrců obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Demonstrace a protestní pochody odpůrců	2	3,1%	2	3,1%	4	6,3%
Akce samostatně protestujících jedinců	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%
Petice a texty burčující proti radaru	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%
Akce příznivců radaru obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Demonstrace ve prospěch radaru	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Akce samostatně protestujících jedinců	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina témat jako celek	4	6,3%	2	3,1%	5	7,8%

Tab. č. 40: Protestní akce proti či ve prospěch radaru Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Protestní akce odpůrců obecně	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Demonstrace a protestní pochody odpůrců	11	7,3%	0	0,0%	11	7,3%
Akce samostatně protestujících jedinců	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Petice a texty burčující proti radaru	1	0,7%	4	2,7%	5	3,3%
Akce příznivců radaru obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Demonstrace ve prospěch radaru	1	0,7%	0	0,0%	1	0,7%
Akce samostatně protestujících jedinců	0	0,0%	3	2,0%	3	2,0%
Skupina témat jako celek	13	8,7%	7	4,7%	16	10,7%

Tab. č. 41: Protestní akce proti či ve prospěch radaru HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Protestní akce odpůrců obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Demonstrace a protestní pochody odpůrců	7	9,7%	1	1,4%	8	11,1%
Akce samostatně protestujících jedinců	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Petice a texty burčující proti radaru	1	1,4%	1	1,4%	2	2,8%
Akce příznivců radaru obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Demonstrace ve prospěch radaru	2	2,8%	0	0,0%	2	2,8%
Akce samostatně protestujících jedinců	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	10	13,9%	3	4,2%	13	18,1%

Komentář k tab. č. 39 – 41

O protestních akcích nejvíce informovaly HN, následně s určitým odstupem Právo a nejméně MF. Nejčastějším hlavním tématem skupiny byly u všech tří periodik demonstrace a protestní pochody odpůrců radaru, což odpovídá i celkovému souhrnu. MF vůbec neinformovala o akcích příznivců radaru žádného druhu. Právo a HN jim sice věnovaly též jen malou pozornost, ale v několika člancích se zde objevily.

Tab. č. 42: Mezinárodní souvislosti MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Spojenectví ČR a USA	0	0,0%	8	12,5%	8	12,5%
(Ne)rovnocennost ČR a USA ve vyjednávání	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Partnerství USA a Ruska	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliv radaru na vztahy ČR s Ruskem obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliv na obchodní vztahy s Ruskem	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Vliv umístění radaru USA na suverenitu ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Souvislost radaru a zrušení víz do USA	0	0,0%	5	7,8%	5	7,8%
Neutralita ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Radar jako výraz aktivní spoluodpovědnosti ČR	0	0,0%	1	1,6%	1	1,6%
Nekalé motivace USA ke stavbě radaru	0	0,0%	3	4,7%	3	4,7%
Skupina témat jako celek	0	0,0%	12	18,8%	12	18,8%

Tab. č. 43: Mezinárodní souvislosti Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Spojenectví ČR a USA	0	0,0%	6	4,0%	6	4,0%
(Ne)rovnocennost ČR a USA ve vyjednávání	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Partnerství USA a Ruska	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliv radaru na vztahy ČR s Ruskem obecně	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Vliv na obchodní vztahy s Ruskem	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Vliv umístění radaru USA na suverenitu ČR	0	0,0%	5	3,3%	5	3,3%
Souvislost radaru a zrušení víz do USA	1	0,7%	8	5,3%	9	6,0%
Neutralita ČR	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Radar jako výraz aktivní spoluodpovědnosti ČR	0	0,0%	5	3,3%	5	3,3%
Nekalé motivace USA ke stavbě radaru	0	0,0%	3	2,0%	3	2,0%
Skupina témat jako celek	1	0,7%	27	18,0%	28	18,7%

Tab. č. 44: Mezinárodní souvislosti HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Spojenectví ČR a USA	1	1,4%	3	4,2%	4	5,6%
(Ne)rovnocennost ČR a USA ve vyjednávání	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Partnerství USA a Ruska	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Vliv radaru na vztahy ČR s Ruskem obecně	0	0,0%	2	2,8%	2	2,8%
Vliv na obchodní vztahy s Ruskem	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliv umístění radaru USA na suverenitu ČR	1	1,4%	0	0,0%	1	1,4%
Souvislost radaru a zrušení víz do USA	3	4,2%	2	2,8%	5	6,9%
Neutralita ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Radar jako výraz aktivní spoluodpovědnosti ČR	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Nekalé motivace USA ke stavbě radaru	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Skupina témat jako celek	5	6,9%	13	18,1%	18	25,0%

Komentář k tab. č. 42 – 44

O této skupině témat pojednávaly nejvíce HN, na druhém místě je MF a s těsně nižší procentuelní hodnotou následuje Právo. V MF nefigurovalo žádné z těchto témat na pozici tématu hlavního, v Právu se jako hlavní téma objevila pouze souvislost radaru se zrušením víz, což bylo nejčastější hlavní téma této skupiny též v HN. MF nejčastěji v rámci této skupiny témat pojednávala o spojení ČR s USA, zatímco Právo a HN nejčastěji diskutovaly souvislost radaru a zrušení víz. MF, na rozdíl od Práva, vůbec nezahrnula témata vliv radaru na suverenitu ČR a neutralitu ČR. HN vynechaly neutralitu ČR, ale vliv na suverenitu v jednom případě na pozici hlavního tématu zmínily.

Tab. č. 45: Informační kampaň MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Informační a agitační kampaň vlády ČR obecně	3	4,7%	7	10,9%	10	15,6%
Kvalita informační kampaně vlády	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
(Ne)informovanost veřejnosti a lidí v Brdech	1	1,6%	5	7,8%	6	9,4%
Informační a agitační kampaň USA	3	4,7%	3	4,7%	6	9,4%
Skupina témat jako celek	7	10,9%	13	20,3%	17	26,6%

Tab. č. 46: Informační kampaň Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Informační a agitační kampaň vlády ČR obecně	1	0,7%	11	7,3%	12	8,0%
Kvalita informační kampaně vlády	0	0,0%	7	4,7%	7	4,7%
(Ne)informovanost veřejnosti a lidí v Brdech	0	0,0%	7	4,7%	7	4,7%
Informační a agitační kampaň USA	5	3,3%	4	2,7%	9	6,0%
Skupina témat jako celek	6	4,0%	24	16,0%	28	18,7%

Tab. č. 47: Informační kampaň HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Informační a agitační kampaň vlády ČR obecně	1	1,4%	4	5,6%	5	6,9%
Kvalita informační kampaně vlády	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
(Ne)informovanost veřejnosti a lidí v Brdech	1	1,4%	2	2,8%	3	4,2%
Informační a agitační kampaň USA	1	1,4%	0	0,0%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	3	4,2%	7	9,7%	8	11,1%

Komentář k tab. č. 45 – 47

Tato skupina témat byl dle procentuelního vyjádření nejvíce rozebírána v MF, méně v Právu a nejméně v HN. U všech deníků se nejčastěji z této skupiny vyskytovalo téma informační kampaň vlády ČR obecně. V MF a Právu má v rámci skupiny významnější zastoupení také informační kampaň USA.

Tab.č. 48: Technické záležitosti, právní aspekty a ostatní MF

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Důvody pro umístění radaru v ČR	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Výběr místa pro radar v rámci ČR	1	1,6%	9	14,1%	10	15,6%
Technické parametry radaru a jeho funkce	1	1,6%	4	6,3%	5	7,8%
Finanční náklady na radar	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Časový harmonogram stavby a zprovoznění základny	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Průzkumné a přípravné práce USA v Brdech	1	1,6%	1	1,6%	2	3,1%
Právní aspekty radaru obecně	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
právní status území základny	0	0,0%	1	1,6%	4	6,3%
jakému právu budou podléhat vojáci a experti USA	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Obsluha a posádka radaru	0	0,0%	4	6,3%	4	6,3%
Velení radaru	0	0,0%	2	3,1%	2	3,1%
Přístup k informacím o činnosti radaru pro ČR	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%
Skupina témat jako celek	4	6,3%	14	21,9%	16	25,0%

Tab.č. 49: Technické záležitosti, právní aspekty a ostatní Právo

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Důvody pro umístění radaru v ČR	0	0,0%	2	1,3%	2	1,3%
Výběr místa pro radar v rámci ČR	4	2,7%	18	12,0%	22	14,7%
Technické parametry radaru a jeho funkce	4	2,7%	15	10,0%	19	12,7%
Finanční náklady na radar	3	2,0%	6	4,0%	9	6,0%
Časový harmonogram stavby a zprovoznění základny	0	0,0%	7	4,7%	7	4,7%
Průzkumné a přípravné práce USA v Brdech	1	0,7%	3	2,0%	4	2,7%
Právní aspekty radaru obecně	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
právní status území základny	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
jakému právu budou podléhat vojáci a experti USA	0	0,0%	3	2,0%	3	2,0%
Obsluha a posádka radaru	0	0,0%	4	2,7%	4	2,7%
Velení radaru	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%
Přístup k informacím o činnosti radaru pro ČR	1	0,7%	1	0,7%	2	1,3%
Skupina témat jako celek	13	8,7%	42	28,0%	51	34,0%

Tab.č. 50: Technické záležitosti, právní aspekty a ostatní HN

TÉMA	Hlavní		Vedlejší		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Důvody pro umístění radaru v ČR	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Výběr místa pro radar v rámci ČR	4	5,6%	4	5,6%	8	11,1%
Technické parametry radaru a jeho funkce	0	0,0%	11	15,3%	11	15,3%
Finanční náklady na radar	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Časový harmonogram stavby a zprovoznění základny	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Průzkumné a přípravné práce USA v Brdech	0	0,0%	3	4,2%	3	4,2%
Právní aspekty radaru obecně	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
právní status území základny	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%

jakému právu budou podléhat vojáci a experti USA	0	0,0%	4	5,6%	4	5,6%
Obsluha a posádka radaru	0	0,0%	5	6,9%	5	6,9%
Velení radaru	0	0,0%	7	9,7%	7	9,7%
Přístup k informacím o činnosti radaru pro ČR	0	0,0%	1	1,4%	1	1,4%
Skupina témat jako celek	4	5,6%	25	34,7%	27	37,5%

Komentář k tab. č. 48– 50

O této skupině témat pojednávaly nejčastěji HN, nejméně často MF. Největší zastoupení na pozici hlavních témat má v této skupině Právo. MF a Právo v rámci této skupiny témat nejvíce diskutovaly výběr místa pro radar v ČR, zatímco HN se nejvíce věnovaly technickým parametrům radaru a jeho funkcím. HN na rozdíl od obou ostatních periodik vůbec nerozebíraly důvody umístění radaru v ČR.

Tab. č. 51: Skupiny témat souhrnně

TÉMA	MF		Právo		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Jednání ČR s USA	29	45,3%	76	50,7%	29	40,3%
Postoje českých politiků k radaru	26	40,6%	66	44,0%	27	37,5%
Postoje občanů a občanských sdružení k radaru	13	20,3%	37	24,7%	14	19,4%
Postoje armády ČR k radaru a vojenská přítomnost	5	7,8%	13	8,7%	3	4,2%
Postoje zahraničních aktérů k radaru	20	31,3%	58	38,7%	24	33,3%
Začlenění radaru do NATO	16	25,0%	39	26,0%	15	20,8%
Referendum o radaru	19	29,7%	69	46,0%	17	23,6%
Jednání s Ruskem o radaru	10	15,6%	20	13,3%	12	16,7%
Jednání a rozhodování o radaru v ČR	20	31,3%	43	28,7%	19	26,4%
Bezpečnostní otázky	29	45,3%	66	44,0%	23	31,9%
Ohrožení a omezení plynoucích z radaru pro lidi	15	23,4%	31	20,7%	9	12,5%
Výhody plynoucích z radaru	9	14,1%	20	13,3%	5	6,9%
Protestní akce proti či ve prospěch radaru	5	7,8%	16	10,7%	13	18,1%
Mezinárodní souvislosti	12	18,8%	28	18,7%	18	25,0%
Informační kampaň	17	26,6%	28	18,7%	8	11,1%
Technické záležitosti, právní aspekty a ostatní	16	25,0%	51	34,0%	27	37,5%

Komentář k tab. č. 51

Všechny tři deníky se nejvíce zabývaly tématy týkajícími se jednání ČR s USA, Právo se o nich zmiňovalo zhruba v polovině článků, MF dle o procentuálního vyjádření o něco méně a HN ve srovnání s ostatními deníky nejméně, ačkoli i zde je procentuální hodnota vysoká. U MF měly stejné procentuelní zastoupení také bezpečnostní otázky. Dalším významným tématem byly pro všechny deníky postoje českých politiků k radaru. Právo věnovalo podobně jako MF značnou pozornost také bezpečnostním otázkám, zatímco HN se věnovaly spíše technickým záležitostem a právním aspektům. Právo se výrazně více než zbylé dva deníky zabývalo tématem referenda. S nejnižším zastoupením se ve všech třech denících objevovala témata týkající se postojů české armády k radaru a vojenské přítomnosti. U MF dosahuje stejně nízkých hodnot také skupina témat zabývajících se protestními akcemi odpůrců, resp. příznivců radaru, což obdobně platí také u Práva. V HN byla věnovaná relativně nízká pozornost otázce výhod plynoucích z radaru.

Tab. č. 52: Deset nejfrekventovanějších témat v MF

Pořadí	TÉMA	Počet	%
1.	Postoj ČSSD k radaru	16	25,0%
2.	Postoj SZ k radaru	11	17,2%
3.	Avízované reakce na radar ze strany Ruska	10	15,6%
4.	Jednání vlády ČR s USA	10	15,6%
5.	Informační a agitační kampaň vlády ČR obecně	10	15,6%
6.	Postoj občanů ČR k radaru	10	15,6%
7.	Výběr místa pro radar v rámci ČR	10	15,6%
8.	Hrozba útoku z nestabilních režimů	10	15,6%
9.	Rozložení sil v Parlamentu	9	14,1%
10-11.	Obranný charakter radaru	9	14,1%
10-11.	Postoj ČSSD k referendu	9	14,1%

Tab. č. 53: Deset nejfrekventovanějších témat v Právu

Pořadí	TÉMA	Počet	%
1.	Jednání vlády ČR s USA	30	20,0%
2.	Postoj ČSSD k referendu	28	18,7%
3.	Jednání o radaru a schvalování v Parlamentu	26	17,3%
4.	Postoj NATO radaru	26	17,3%
5.	Hrozba útoku z nestabilních režimů	24	16,0%
6-7.	Postoj ČSSD k radaru	23	15,3%
6-7.	Postoj Ruska k radaru obecně	23	15,3%
8.	Namíření radaru na Rusko	23	15,3%
9.	Postoj jednotlivých politiků k referendu	23	15,3%
10.	Výběr místa pro radar v rámci ČR	22	14,7%

Tab. č. 54: Deset nejfrekventovanějších témat v HN

Pořadí	TÉMA	Počet	%
1.	Jednání vlády ČR s USA	17	23,6%
2.	Postoj ČSSD k radaru	16	22,2%
3.	Postoj Ruska k radaru obecně	14	19,4%
4.	Jednání o radaru a schvalování v Parlamentu	12	16,7%
5.	Technické parametry radaru a jeho funkce	11	15,3%
6.	Postoj SZ	10	13,9%
7.	Postoj občanů ČR	10	13,9%
8.	Avízované reakce na radar ze strany Ruska	9	12,5%
9.	Namíření radaru na Rusko	9	12,5%
10.	Demonstrace a protestní pochody odpůrců	8	11,1%

Komentář k tab. č. 52 - 54

MF dnes ve svých článcích nejčastěji informovala o postoji ČSSD k radaru, zatímco Právo a HN nejčastěji informovali o jednání vlády ČR s USA, ovšem postoj ČSSD je u obou těchto deníků hned na druhém místě. V MF na rozdíl od ostatních deníků mezi nejčastější témata nepatří otázka namíření radaru na Rusko, ani jednání a schvalování v Parlamentu, ale objevuje se zde téma rozložení sil v Parlamentu, jež patří do stejné skupiny; obdobně v MF mezi nejčastějšími tématy není postoj Ruska k radaru obecně, ale najdeme zde avízované reakce ze strany Ruska. V Právu se na rozdíl od MF a HN mezi deset nejfrekventovanějších

témat nezařadil postoj SZ k radaru, avízované reakce ze strany Ruska a postoj občanů ČR k radaru. V HN mezi nejfrekventovanějšími tématy na rozdíl od Práva a MF není výběr místa pro radar v rámci ČR a hrozba útoku z nestabilních režimů. Pouze v MF vidíme mezi nejčastějšími tématy informační kampaň vlády a obranný charakter radaru. Právo jako jediné zpracovávalo jako jedno z nejčastějších témat postoj NATO k radaru a postoj jednotlivých politiků k referendu. Pouze v HN patří k nejčastěji se vyskytujícím tématům technické parametry radaru a jeho fce a demonstrace a protestní pochody odpůrců radaru.

O jakých událostech pojednávají deníky v souvislosti s radarovou základnou a s jakou četností?

Jednotlivé události byly rozděleny do širších skupin. Obdobně jako u témat budou nejprve podrobně prezentovány jednotlivé skupiny událostí a na závěr bude následovat obecné shrnutí.

Tab. č. 55: Činnost politických institucí a politiků ČR

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Schůze Sněmovny	8	12,5%	9	6,0%	6	8,3%
Hlasování o důvěře české vládě	2	3,1%	7	4,7%	1	1,4%
Předložení zákona o obecném referendu	4	6,3%	5	3,3%	1	1,4%
Zamítnutí zákona o obecném referendu	1	1,6%	2	1,3%	1	1,4%
Předložení zákona o referendu k umístění radaru	0	0,0%	4	2,7%	3	4,2%
Zamítnutí zákona o referendu k umístění radaru	0	0,0%	1	0,7%	1	1,4%
Schůzka Bezpečnostní rady státu	2	3,1%	3	2,0%	3	4,2%
Rozhodnutí Bezpečnostní rady státu o zahájení jednání	1	1,6%	2	1,3%	0	0,0%
Schůze vlády	1	1,6%	2	1,3%	1	1,4%
Hlasování o odpovědi na nótu USA ve vládě	2	3,1%	3	2,0%	0	0,0%
Schůzka členů vlády a armádních odborníků s poslanci	1	1,6%	3	2,0%	1	1,4%
Fax o jednání s USA zaslaný poslancům	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Rozhodnutí vlády o sestavení týmu expertů k vyjednávání	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Schůzka prezidenta ČR s vládními představiteli ČR	1	1,6%	1	0,7%	2	2,8%
Skupina událostí jako celek	18	28,1%	30	20,0%	14	19,4%

Komentář k tab. č. 55

O této skupině událostí přinášela dle procentuálního zastoupení informace nejčastěji MF, nejméně často HN. Všechny tři deníky se přitom nejčastěji psaly o schůzích Sněmovny. Právo relativně často zpravovalo také o hlasování o důvěře vládě, MF o předložení zákona o obecném referendu a HN o předložení zákona o speciálním referendu k radaru a schůzkách Bezpečnostní rady státu. Obecně můžeme konstatovat, že ačkoli souhrnné hodnoty vyjadřující zastoupení událostí této skupiny v člancích jednotlivých deníků se pohybují v případě MF a HN okolo pětiny a v případě Práva více než čtvrtiny článků, hodnoty u jednotlivých událostí jsou ve většině případů jen velice nízké.

Tab. č. 56: Oficiální akty

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Oficiální žádost USA o umístění radaru v ČR	8	12,5%	28	18,7%	8	11,1%
Oficiální odpověď vlády ČR na nótu USA	4	6,3%	17	11,3%	9	12,5%
Oficiální prohlášení ruské diplomacie k plánům USA	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Skupina událostí jako celek	12	18,8%	36	24,0%	13	18,1%

Komentář k tab. č. 56

Události této skupiny byly nejčastěji zmiňovány v Právu, naopak nejméně často v HN. Všechny deníky se v rámci této skupiny nejčastěji zabývaly oficiální žádostí USA. Oficiální prohlášení ruské diplomacie bylo zpracováno pouze v deníku Právo.

Tab. č. 57: Události týkající se odborných záležitostí

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Vznik týmu expertů, který bude vyjednávat s USA	3	4,7%	2	1,3%	1	1,4%
Příjezd amerických expertů do ČR	1	1,6%	1	0,7%	1	1,4%
Průzkumné a přípravné práce USA v Brdech	1	1,6%	2	1,3%	2	2,8%
Cesta českých politiků na Marshallovy ostrovy	0	0,0%	4	2,7%	0	0,0%
Skupina událostí jako celek	4	6,3%	8	5,3%	4	5,6%

Komentář k tab. č. 57

O této skupině témat pojednávala nejčastěji MF, s mírným rozdílem pak následují HN a Právo. MF nejčastěji informovala o vzniku českého expertního týmu, Právo informovalo nejvíce o cestě českých politiků na Marshallovy ostrovy, o které se dva zbylé deníky vůbec nezmínily. HN se nejvíce věnovaly průzkumným a přípravným pracím USA v Brdech. Celkové hodnoty této skupiny událostí jsou velmi nízké, můžeme tedy konstatovat, že se jim deníky příliš nevěnovaly.

Tab. č. 58: Události týkající se jednání s USA

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Návštěva ČR prezidentem Bushem	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Schůzka prezidenta ČR s americkými představiteli	5	7,8%	9	6,0%	0	0,0%
Schůzka členů vlády ČR s americkými představiteli	2	3,1%	4	2,7%	3	4,2%
Schůzka představitele USA s českými hejtmany	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Setkání představitele USA s českými poslanci	1	1,6%	1	0,7%	0	0,0%
Schůzka představitelů ČSSD s USA	2	3,1%	6	4,0%	6	8,3%
Diskuse člena amerického týmu na intranetu ČSSD	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Schůzka představitelů SZ s USA	0	0,0%	4	2,7%	2	2,8%
Skupina událostí jako celek	9	14,1%	20	13,3%	10	13,9%

Komentář k tab. č. 58

O událostech týkajících se jednání ČR s USA dle procentuelní zastoupení nejčastěji psala MF, s malým rozdílem následují HN a Právo. MF a Právo v rámci této skupiny s největší četností informovaly o schůzkách prezidenta Klause s představiteli USA, o kterých se vůbec nezmínily HN. V HN se naopak nejčastěji psalo o schůzkách představitelů ČSSD se zástupci USA. Informaci o cestě prezidenta Bushe do ČR přinesla pouze MF, stejně jako informaci o schůzce představitele USA s českými hejtmany. Informaci o diskusi člena týmu USA se členy ČSSD na jejím intranetu přineslo pouze Právo.

Tab. č. 59: Události týkající se jednání s Ruskem

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Schůzka prezidenta ČR s ruskými představiteli	4	6,3%	2	1,3%	2	2,8%
Schůzka členů vlády ČR s ruskými představiteli	0	0,0%	2	1,3%	1	1,4%
Schůzka představitelů ČSSD s ruskými představiteli	0	0,0%	2	1,3%	1	1,4%
Schůzka představitelů USA a Ruska	2	3,1%	3	2,0%	2	2,8%
Skupina událostí jako celek	6	9,4%	9	6,0%	6	8,3%

Komentář k tab. č. 59

O této skupině událostí dle procentuálního vyjádření nejvíce informovala MF, následně HN a Právo. Nejčastěji zpracovávanou událostí této skupiny byly pro MF schůzky prezidenta Klause se zástupci Ruska, pro Právo schůzky zástupců USA a Ruska, a pro HN obě tato témata. MF vůbec nezahrnula schůzky členů vlády ČR se zástupci Ruska a schůzky představitelů ČSSD se zástupci Ruska.

Tab. č. 60: Události jednání ČR s jinými zahraničními představiteli

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Schůzka členů vlády ČR s představiteli EU	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
Schůzka členů vlády ČR s představiteli NATO	0	0,0%	3	2,0%	1	1,4%
Schůzka českých poslanců s představiteli NATO	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Schůzka členů vlády s jinými zahraničními představiteli	2	3,1%	2	1,3%	1	1,4%
Schůzka prezidenta ČR s jinými zahraničními představiteli	1	1,6%	1	0,7%	0	0,0%
Schůzka představitelů ČSSD s jinými zahr. představiteli	0	0,0%	2	1,3%	3	4,2%
Schůzka představitelů USA s jinými zahr. představiteli	1	1,6%	1	0,7%	0	0,0%
Skupina událostí jako celek	4	6,3%	10	6,7%	5	6,9%

Komentář k tab. č. 60

Touto skupinou událostí se nejvíce zabývaly HN, nejméně MF. Ovšem i zde platí, že souhrnné procentuelní hodnoty jsou u všech deníků velice podobné. V MF jsou z této skupiny nejčastěji zastoupeny schůzky členů vlády s jinými zahraničními představiteli, v Právu schůzky členů vlády s představiteli NATO, v HN schůzky zástupců ČSSD s jinými zahraničními představiteli. Hodnoty u jednotlivých událostí jsou u všech deníků nízké a pouze Právo pokrylo ve svém zpravodajství všechny události této skupiny.

Tab. č. 61: Události informační kampaně a diskuse s lidmi

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Diskuse prezidenta ČR s lidmi v různých místech ČR	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
Autogramiáda prezidentovy knihy	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Schůzka členů vlády ČR s lidmi z Brd	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Schůzka členů vlády ČR se starosty obcí v Brdech	3	4,7%	2	1,3%	0	0,0%
Schůzka členů vlády a představitelů USA se starosty z Brd	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Setkání představitele USA se starosty z Brd	1	1,6%	2	1,3%	1	1,4%
Setkání zástupce USA se zástupci krajů a starosty z Brd	1	1,6%	2	1,3%	1	1,4%
Setkání členů vlády, zástupců USA, krajů a starostů z Brd	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Schůzka představitelů krajů se starosty v Brdech	0	0,0%	1	0,7%	1	1,4%
Schůzka představitelů krajů s lidmi v Brdech	0	0,0%	1	0,7%	1	1,4%
Debata představitelů ČSSD s lidmi v Brdech	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%
Setkání představitele USA s lidmi z Libavé	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Diskuse představitele USA s lidmi na různých místech ČR	1	1,6%	1	0,7%	0	0,0%
Cesta členů vlády do Brd na místo, kde by měl stát radar	2	3,1%	1	0,7%	0	0,0%
Cesta členů ČSSD do Brd na místo, kde by měl stát radar	0	0,0%	1	0,7%	1	1,4%
Exkurze zástupců ČSSD do vojenského prostoru v Brdech	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%
Skupina událostí jako celek	8	12,5%	15	10,0%	5	6,9%

Komentář k tab. č. 61

Největší procentuelní zastoupení měly tyto události jako celek v MF, nejmenší v Právu. Jednotlivé události ovšem dosahují jen nízkých hodnot a žádný deník je nepokryl všechny.

Tab. č. 62 Vnitrostranické události

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Diskuse o radaru na stranickém intranetu ČSSD	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
Anketa o radaru v ČSSD	2	3,1%	4	2,7%	1	1,4%
Krajská středočeská konference ČSSD	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Sjezd ČSSD	6	9,4%	6	4,0%	2	2,8%
Hlasování ČSSD o postoji strany k radaru	3	4,7%	7	4,7%	1	1,4%
Anketa o radaru mezi poslanci ČSSD uskutečněná MF	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Sjezd SZ	3	4,7%	8	5,3%	5	6,9%
Hlasování SZ o postoji strany k radaru	3	4,7%	6	4,0%	2	2,8%
Usnesení přijaté Republikovou radou SZ	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Sepsání prohlášení o radaru několika členy SZ	1	1,6%	2	1,3%	0	0,0%
Anketa o radaru na webových stránkách KSČM	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Skupina událostí jako celek	13	20,3%	23	15,3%	8	11,1%

Komentář k tab. č. 62

O vnitrostranických událostech pojednávala s největším procentuelním zastoupením MF, s nejnižším HN. Nejfrekventovanější událostí této skupiny byl pro MF sjezd ČSSD, pro Právo a HN sjezd SZ.

Tab. č. 63: Události týkající se protestních akcí

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Protestní pochod (demonstrace) proti základně	5	7,8%	9	6,0%	8	11,1%
Sběr podpisů proti základně (též petice)	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
Jiné protestní akce	1	1,6%	2	1,3%	0	0,0%
Protestní akce jednotlivců proti radaru	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Demonstrace ve prospěch radaru	0	0,0%	1	0,7%	2	2,8%
Protestní akce jednotlivců ve prospěch radaru	0	0,0%	3	2,0%	1	1,4%
Střet přívrženců základny s odpůrci	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%
Střet anarchistů a nacionalistů demonstrujících proti radaru	1	1,6%	1	0,7%	2	2,8%
Zákaz demonstrace proti radaru Pražským magistrátem	0	0,0%	4	2,7%	4	5,6%
Soudní zrušení zákazu demonstrace Pražským magistrátem	0	0,0%	3	2,0%	2	2,8%
Založení občanské iniciativy Pro	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%
Setkání zástupců ČSSD se zástupci Ne základnám	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Skupina událostí jako celek	6	9,4%	15	10,0%	13	18,1%

Komentář k tab. č. 63

O událostech souvisejících s protestními akcemi dle procentuálního vyjádření nejčastěji pojednávaly HN, s poměrně výrazným odstupem pak následuje Právo a MF. Všechny tři deníky se nejvíce zabývaly demonstracemi proti radaru. MF na rozdíl od Práva a HN vůbec neinformovala o akcích přívrženců radaru, ani o zákazu demonstrace proti radaru pražským magistrátem.

Tab. č. 64: Akce obcí v Brdech

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Schůze zastupitelstev obcí v Brdech	0	0,0%	1	0,7%	1	1,4%
Zamítavé referendum v obci Trokavec	2	3,1%	2	1,3%	2	2,8%
Sběr podpisů pro vyhlášení referenda v Brdech	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Prohlášení 16 starostů z Příbramska	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Skupina událostí jako celek	2	3,1%	4	2,7%	3	4,2%

Komentář k tab. č. 64

O této skupině událostí psaly všechny deníky jen velmi málo, nejčastěji o nich informovaly HN, nejméně často Právo. Nejfrekventovanější událostí této skupiny bylo pro všechny tři deníky zamítavé referendum v Trokavci, i když i tato událost byla ve všech denících zmíněná pouze dvakrát.

Tab. č. 65: Mezinárodní a zahraniční události

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Konference Dny USA a EU v Praze	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Mezinárodní konference v Městské knihovně v Praze	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Bezpečnostní konference v Mnichově	0	0,0%	2	1,3%	2	2,8%
Summit NATO	1	1,6%	8	5,3%	0	0,0%
Zasedání NATO v Bruselu	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Zasedání rady NATO-Rusko	0	0,0%	4	2,7%	0	0,0%
Putinův projev v Mnichově	0	0,0%	1	0,7%	3	4,2%
Vstup ČR do NATO	2	3,1%	0	0,0%	1	1,4%
Americké prezidentské volby 2008	0	0,0%	2	1,3%	1	1,4%
Skupina událostí jako celek	3	4,7%	14	9,3%	5	6,9%

Komentář k tab. č. 65

Informace o této skupině témat se dle procentuelní vyjádření nejčastěji objevovaly v Právu, nejméně často v MF. Právo se zde nejvíce zabývalo summity NATO, MF vstupem ČR do NATO a HN Putinovým projevem v Mnichově.

Tab. č. 66: TV diskuse, průzkumy a tiskové konference o radaru

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Televizní diskuse o radaru	2	3,1%	3	2,0%	3	4,2%
Tisková konference vlády ČR o radaru	0	0,0%	5	3,3%	0	0,0%
Průzkum veřejného mínění	4	6,3%	5	3,3%	6	8,3%
Skupina událostí jako celek	6	9,4%	13	8,7%	9	12,5%

Komentář k tab. č. 66

Největší procentuelní zastoupení měly tyto události jako celek v HN, nejmenší v Právu. Nejvýznamnější událostí této skupiny byly pro všechny deníky průzkumy veřejného mínění, Právo ale stejně často informovalo také o tiskové konferenci vlády o radaru, o které se zbývající dva deníky nezmínily.

Tab. č. 67: Skupiny událostí souhrnně

UDÁLOST	MF		PRÁVO		HN	
	Poč.	%	Poč.	%	Poč.	%
Činnost politických institucí a politiků ČR	18	28,1%	30	20,0%	14	19,4%
Oficiální akty	12	18,8%	36	24,0%	13	18,1%
Události týkající se odborných záležitostí	4	6,3%	8	5,3%	4	5,6%
Události týkající se jednání s USA	9	14,1%	20	13,3%	10	13,9%
Události týkající se jednání s Ruskem	6	9,4%	9	6,0%	6	8,3%

Jednání ČR s jinými zahraničními představiteli	4	6,3%	10	6,7%	5	6,9%
Události informační kampaně a diskuse s lidmi	8	12,5%	15	10,0%	5	6,9%
Vnitrostranické události	13	20,3%	23	15,3%	8	11,1%
Události týkající se protestních akcí	6	9,4%	15	10,0%	13	18,1%
Akce obcí v Brdech	2	3,1%	4	2,7%	3	4,2%
Mezinárodní a zahraniční události	3	4,7%	14	9,3%	5	6,9%
TV diskuse, průzkumy a tiskové konference o radaru	6	9,4%	13	8,7%	9	12,5%

Komentář k tab. č. 67

MF a HN se svých člancích nejčastěji věnovaly skupině událostí týkajících se činnosti politických institucí a politiků ČR. V Právu byla tato skupina témat druhou nejčastěji rozebíranou, nejvíce se v něm pojednávalo o událostech souvisejících s oficiálními akty spjatými s radarem. V MF figurují na druhém místě vnitrostranické události politických stran a v HN oficiální akty a události týkající se protestních akcí. Nejmenší pozornost věnovaly všechny tři deníky akcím obcí v Brdech.

Tab. č. 68: Deset nefrekventovanějších událostí v MF

Pořadí	TÉMA	Počet	%
1-2.	Schůze Sněmovny	8	12,5%
1-2.	Oficiální žádost USA o umístění radaru v ČR	8	12,5%
3.	Sjezd ČSSD	6	9,4%
4-5.	Schůzka prezidenta ČR s americkými představiteli	5	7,8%
4-5.	Protestní pochod (demonstrace) proti základně	5	7,8%
6-9.	Předložení zákona o obecném referendum	4	6,3%
6-9.	Oficiální odpověď vlády ČR na nótu USA	4	6,3%
6-9.	Schůzka prezidenta ČR s ruskými představiteli	4	6,3%
6-9.	Průzkum veřejného mínění	4	6,3%
10-14.	Vznik týmu expertů, který bude vyjednávat s USA	3	4,7%
10-14.	Schůzka členů vlády ČR se zástupci obcí v Brdech	3	4,7%
10-14.	Hlasování ČSSD o postoji strany k radaru	3	4,7%
10-14.	Sjezd SZ	3	4,7%
10-14.	Hlasování SZ o postoji strany k radaru	3	4,7%

Tab. č. 69: Deset nefrekventovanějších událostí v Právu

Pořadí	TÉMA	Počet	%
1.	Oficiální žádost USA o umístění radaru v ČR	28	18,7%
2.	Oficiální odpověď vlády ČR na nótu USA	17	11,3%
3-5.	Schůze Sněmovny	9	6,0%
3-5.	Schůzka prezidenta ČR s americkými představiteli	9	6,0%
3-5.	Protestní pochod (demonstrace) proti základně	9	6,0%
6-7.	Sjezd SZ	8	5,3%
6-7.	Summit NATO	8	5,3%
8-9.	Hlasování o důvěře české vládě	7	4,7%

8-9.	Hlasování ČSSD o postoji strany k radaru	7	4,7%
10-12.	Schůzka představitelů ČSSD s USA	6	4,0%
10-12.	Sjezd ČSSD	6	4,0%
10-12.	Hlasování SZ o postoji strany k radaru	6	4,0%

Tab. č. 70: Deset nefrekventovanějších událostí v HN

Pořadí	TÉMA	Počet	%
1.	Oficiální odpověď vlády ČR na nótu USA	9	12,5%
2-3.	Oficiální žádost USA o umístění radaru v ČR	8	11,1%
2-3.	Protestní pochod (demonstrace) proti základně	8	11,1%
4-6.	Schůze Sněmovny	6	8,3%
4-6.	Schůzka představitelů ČSSD s USA	6	8,3%
4-6.	Průzkum veřejného mínění	6	8,3%
7.	Sjezd SZ	5	6,9%
8.	Zákaz demonstrace proti radaru Pražským magistrátem	4	5,6%
9-14.	Předložení zákona o referendu k umístění radaru	3	4,2%
9-14.	Schůzka Bezpečnostní rady státu	3	4,2%
9-14.	Schůzka členů vlády ČR s americkými představiteli	3	4,2%
9-14.	Schůzka zástupců ČSSD s jinými zahr. představiteli	3	4,2%
9-14.	Putinův projev v Mnichově	3	4,2%
9-14.	Televizní diskuse o radaru	3	4,2%

Komentář k tab. č. 68 – 70

MF ve svých článcích s největší četností informovala o schůzích Sněmovny, jimž věnovaly poměrně vysokou pozornost i zbylé dva deníky. Právo se nejčastěji zabývalo oficiální žádostí USA, která se objevovala v MF a HN jako druhá nejčetnější. HN věnovaly největší pozornost oficiální odpovědi ČR na nótu USA. V HN na rozdíl od MF a Práva mezi nejfrekventovanějšími událostmi nefiguruje sjezd ČSSD, schůzka prezidenta Klause s americkými představiteli a hlasování ČSSD a SZ o postoji k radaru. V MF na rozdíl od ostatních deníků mezi nejdůležitějšími událostmi nevidíme schůzky představitelů ČSSD s USA. V Právu na rozdíl od MF a HN nepatří k nejčetnějším událostem průzkumy veřejného mínění. Pouze u MF se nachází mezi nejfrekventovanějšími událostmi předložení zákona o obecném referendu, v HN namísto toho mezi nejčetnějšími událostmi figuruje předložení zákona o speciálním referendu k radaru, v Právu ani jedno. Pouze v MF patří k nejčastějším událostem schůzky prezidenta ČR s ruskými představiteli, vznik českého expertního týmu a schůzky členů vlády se zástupci obcí v Brdech. Pouze v Právu najdeme v nejvyšším žebříčku summitu NATO a hlasování o důvěře české vládě. Pouze u HN najdeme v nejvyšším žebříčku zákaz demonstrace proti radaru pražským magistrátem, schůzky Bezpečnostní rady státu, schůzky členů vlády ČR s americkými představiteli, schůzky ČSSD s jinými zahraničními představiteli, Putinův projev v Mnichově a televizní diskuse o radaru.

Kteří aktéři a mluvčí vystupují v člancích týkajících se radarové základny v jednotlivých denících a s jakou četností?

I v případě aktérů a mluvčích, budou nejprve prezentovány podrobné výsledky jednotlivých skupin subjektů a následně obecné shrnutí.

Tab.č. 71: ČR a čeští občané MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
ČR obecně	27	42,2%	0	0,0%
Občané ČR	15	23,4%	1	1,6%
Obyvatelé obcí v Brdech obecně	6	9,4%	2	3,1%
Jednotliví obyvatelé obcí v Brdech	0	0,0%	4	6,3%
Obyvatelé Libavé obecně	1	1,6%	1	1,6%
Obyvatelé Libavé jednotlivě	1	1,6%	1	1,6%
Skupina subjektů jako celek	38	59,4%	7	10,9%

Tab.č. 72: ČR a čeští občané Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
ČR obecně	68	45,3%	0	0,0%
Občané ČR	43	28,7%	5	3,3%
Obyvatelé obcí v Brdech obecně	20	13,3%	1	0,7%
Jednotliví obyvatelé obcí v Brdech	1	0,7%	4	2,7%
Obyvatelé Libavé obecně	2	1,3%	0	0,0%
Obyvatelé Libavé jednotlivě	0	0,0%	1	0,7%
Skupina subjektů jako celek	99	66,0%	9	6,0%

Tab.č. 73: ČR a čeští občané HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
ČR obecně	37	51,4%	0	0,0%
Občané ČR	14	19,4%	4	5,6%
Obyvatelé obcí v Brdech obecně	5	6,9%	1	1,4%
Jednotliví obyvatelé obcí v Brdech	2	2,8%	2	2,8%
Obyvatelé Libavé obecně	2	2,8%	0	0,0%
Obyvatelé Libavé jednotlivě	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	45	62,5%	6	8,3%

Komentář k tab. č. 71 – 73

Skupina subjektů zahrnující ČR obecně a její občany vystupovala na pozici aktérů nejčastěji v Právu, nejméně často v MF, ve všech třech denících přitom figurovala

v nadpolovičním počtu článků. U všech deníků zároveň platí, že jednoznačně nejčastěji se vyskytujícím aktérem skupiny je ČR obecně a druhým nejčastějším aktérem jsou občané ČR. V MF jako aktér vůbec nefigurovali jednotliví obyvatelé Brd, Právo a HN na pozici aktérů nezmínily jednotlivé obyvatele Libavé. Největší počet mluvčích z této skupiny zařadila do svého zpravodajství MF, nejméně se objevovali v Právu. V MF nejčastěji promlouvali jednotliví obyvatelé Brd, v Právu a HN občané ČR jako celek.

Tab. č. 74: Politici a politické subjekty ČR MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Politici ČR obecně	3	4,7%	0	0,0%
Prezident ČR Václav Klaus	9	14,1%	5	7,8%
Vláda ČR jako celek	32	50,0%	3	4,7%
Premiér vlády Mirek Topolánek	11	17,2%	14	21,9%
Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	10	15,6%	14	21,9%
Český velvyslanec v USA Petr Kolář	0	0,0%	1	1,6%
Ministryně obrany Vlasta Parkanová	2	3,1%	3	4,7%
Místopředseda vlády pro evropské záležitosti A. Vondra	0	0,0%	6	9,4%
Bývalá vláda ČSSD či její jednotliví členové	4	6,3%	0	0,0%
Parlament ČR jako celek	4	6,3%	0	0,0%
Poslanecká Sněmovna ČR jako celek	13	20,3%	0	0,0%
Senát ČR jako celek	2	3,1%	0	0,0%
Česká levice (opozice) obecně	5	7,8%	0	0,0%
ODS jako celek	10	15,6%	1	1,6%
Jednotlivý politik ODS Petr Nečas	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik ODS Jan Zahradil	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik ODS Petr Tluchoř	0	0,0%	1	1,6%
Jiný jednotlivý politik ODS	4	6,3%	2	3,1%
ČSSD jako celek	23	35,9%	2	3,1%
Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek	9	14,1%	10	15,6%
Jednotlivý politik ČSSD Roman Zorálek	4	6,3%	5	7,8%
Jednotlivý politik ČSSD Bohuslav Sobotka	1	1,6%	4	6,3%
Jiný jednotlivý politik ČSSD	5	7,8%	4	6,3%
KSČM jako celek	12	18,8%	1	1,6%
Jednotlivý politik KSČM Vojtěch Filip	1	1,6%	2	3,1%
Jednotlivý politik KSČM Jiří Dolejš	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik KSČM Václav Exner	1	1,6%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik KSČM	2	3,1%	1	1,6%
KDU-ČSL jako celek	7	10,9%	0	0,0%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Jiří Čunek	0	0,0%	1	1,6%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Cyril Svoboda	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Marián Hošek	0	0,0%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik KDU-ČSL	0	0,0%	0	0,0%
SZ jako celek	13	20,3%	2	3,1%

Jednotlivý politik SZ Martin Bursík	3	4,7%	5	7,8%
Jednotlivý politik SZ Ondřej Liška	4	6,3%	5	7,8%
Jednotlivý politik SZ Kateřina Jacques	1	1,6%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik SZ	2	3,1%	2	3,1%
Nezařazený poslanec Pohanka	3	4,7%	1	1,6%
Nezařazený poslanec Melčák	1	1,6%	1	1,6%
Pražský magistrát	0	0,0%	0	0,0%
Česští hejtmani obecně	1	1,6%	0	0,0%
Hejtman Středočeského kraje Petr Bendl	2	3,1%	1	1,6%
Jiní představitelé Středočeského kraje	0	0,0%	0	0,0%
Hejtman Plzeňského kraje Petr Zimmermann	0	0,0%	0	0,0%
Jiní představitelé Plzeňského kraje	0	0,0%	0	0,0%
Hejtman Olomouckého kraje Ivan Kosatík	0	0,0%	0	0,0%
Jiní představitelé Olomouckého kraje	0	0,0%	0	0,0%
Starostové obcí v Brdech	6	9,4%	7	10,9%
Starostové obcí v okolí Libavé	0	0,0%	1	1,6%
Bezpečnostní rada státu	2	3,1%	0	0,0%
Bývalý prezident ČR Václav Havel	0	0,0%	1	1,6%
Skupina subjektů jako celek	52	81,3%	45	70,3%

Tab. č. 75: Politici a politické subjekty ČR Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Politici ČR obecně	11	7,3%	2	1,3%
Prezident ČR Václav Klaus	17	11,3%	5	3,3%
Vláda ČR jako celek	58	38,7%	5	3,3%
Premiér vlády Mirek Topolánek	18	12,0%	17	11,3%
Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	24	16,0%	22	14,7%
Český velvyslanec v USA Petr Kolář	0	0,0%	2	1,3%
Ministryně obrany Vlasta Parkanová	16	10,7%	20	13,3%
Místopředseda vlády pro evropské záležitosti A. Vondra	6	4,0%	9	6,0%
Bývalá vláda ČSSD či její jednotliví členové	13	8,7%	0	0,0%
Parlament ČR jako celek	22	14,7%	0	0,0%
Poslanecká Sněmovna ČR jako celek	27	18,0%	1	0,7%
Senát ČR jako celek	12	8,0%	0	0,0%
Česká levice (opozice) obecně	8	5,3%	1	0,7%
ODS jako celek	23	15,3%	1	0,7%
Jednotlivý politik ODS Petr Nečas	1	0,7%	3	2,0%
Jednotlivý politik ODS Jan Zahradil	1	0,7%	1	0,7%
Jednotlivý politik ODS Petr Tluchoř	0	0,0%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik ODS	6	4,0%	6	4,0%
ČSSD jako celek	47	31,3%	6	4,0%

Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek	10	6,7%	21	14,0%
Jednotlivý politik ČSSD Roman Zaorálek	9	6,0%	17	11,3%
Jednotlivý politik ČSSD Bohuslav Sobotka	2	1,3%	3	2,0%
Jiný jednotlivý politik ČSSD	11	7,3%	18	12,0%
KSČM jako celek	27	18,0%	3	2,0%
Jednotlivý politik KSČM Vojtěch Filip	1	0,7%	5	3,3%
Jednotlivý politik KSČM Jiří Dolejš	1	0,7%	2	1,3%
Jednotlivý politik KSČM Václav Exner	1	0,7%	4	2,7%
Jiný jednotlivý politik KSČM	2	1,3%	5	3,3%
KDU-ČSL jako celek	10	6,7%	1	0,7%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Jiří Čunek	1	0,7%	2	1,3%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Cyril Svoboda	1	0,7%	2	1,3%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Marián Hošek	0	0,0%	1	0,7%
Jiný jednotlivý politik KDU-ČSL	1	0,7%	3	2,0%
SZ jako celek	28	18,7%	1	0,7%
Jednotlivý politik SZ Martin Bursík	6	4,0%	11	7,3%
Jednotlivý politik SZ Ondřej Liška	9	6,0%	10	6,7%
Jednotlivý politik SZ Kateřina Jacques	0	0,0%	2	1,3%
Jiný jednotlivý politik SZ	5	3,3%	6	4,0%
Nezařazený poslanec Pohanka	5	3,3%	4	2,7%
Nezařazený poslanec Melčák	5	3,3%	2	1,3%
Pražský magistrát	4	2,7%	3	2,0%
Česští hejtmani obecně	0	0,0%	0	0,0%
Hejtman Středočeského kraje Petr Bendl	6	4,0%	6	4,0%
Jiní představitelé Středočeského kraje	2	1,3%	1	0,7%
Hejtman Plzeňského kraje Petr Zimmermann	3	2,0%	2	1,3%
Jiní představitelé Plzeňského kraje	3	2,0%	1	0,7%
Hejtman Olomouckého kraje Ivan Kosatík	1	0,7%	1	0,7%
Jiní představitelé Olomouckého kraje	0	0,0%	0	0,0%
Starostové obcí v Brdech	17	11,3%	17	11,3%
Starostové obcí v okolí Libavé	2	1,3%	2	1,3%
Bezpečnostní rada státu	4	2,7%	0	0,0%
Bývalý prezident ČR Václav Havel	5	3,3%	5	3,3%
Skupina subjektů jako celek	123	82,0%	118	78,7%

Tab. č. 76: Politici a politické subjekty ČR HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Politici ČR obecně	4	5,6%	0	0,0%
Prezident ČR Václav Klaus	5	6,9%	3	4,2%
Vláda ČR jako celek	25	34,7%	1	1,4%
Premiér vlády Mirek Topolánek	8	11,1%	12	16,7%

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	9	12,5%	11	15,3%
Český velvyslanec v USA Petr Kolář	0	0,0%	0	0,0%
Ministryně obrany Vlasta Parkanová	5	6,9%	5	6,9%
Místopředseda vlády pro evropské záležitosti A. Vondra	4	5,6%	5	6,9%
Bývalá vláda ČSSD či její jednotliví členové	4	5,6%	1	1,4%
Parlament ČR jako celek	5	6,9%	0	0,0%
Poslanecká Sněmovna ČR jako celek	9	12,5%	0	0,0%
Senát ČR jako celek	5	6,9%	0	0,0%
Česká levice (opozice) obecně	2	2,8%	0	0,0%
ODS jako celek	13	18,1%	0	0,0%
Jednotlivý politik ODS Petr Nečas	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik ODS Jan Zahradil	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik ODS Petr Tluchoř	0	0,0%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik ODS	0	0,0%	1	1,4%
ČSSD jako celek	21	29,2%	1	1,4%
Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek	12	16,7%	12	16,7%
Jednotlivý politik ČSSD Roman Zorálek	4	5,6%	10	13,9%
Jednotlivý politik ČSSD Bohuslav Sobotka	0	0,0%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik ČSSD	4	5,6%	2	2,8%
KSČM jako celek	13	18,1%	1	1,4%
Jednotlivý politik KSČM Vojtěch Filip	2	2,8%	2	2,8%
Jednotlivý politik KSČM Jiří Dolejš	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik KSČM Václav Exner	0	0,0%	1	1,4%
Jiný jednotlivý politik KSČM	0	0,0%	0	0,0%
KDU-ČSL jako celek	10	13,9%	0	0,0%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Jiří Čunek	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Cyril Svoboda	0	0,0%	0	0,0%
Jednotlivý politik KDU-ČSL Marián Hošek	0	0,0%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik KDU-ČSL	0	0,0%	0	0,0%
SZ jako celek	17	23,6%	1	1,4%
Jednotlivý politik SZ Martin Bursík	3	4,2%	3	4,2%
Jednotlivý politik SZ Ondřej Liška	2	2,8%	4	5,6%
Jednotlivý politik SZ Kateřina Jacques	0	0,0%	0	0,0%
Jiný jednotlivý politik SZ	1	1,4%	3	4,2%
Nezařazený poslanec Pohanka	1	1,4%	0	0,0%
Nezařazený poslanec Melčák	1	1,4%	0	0,0%
Pražský magistrát	4	5,6%	3	4,2%
Čeští hejtmani obecně	0	0,0%	0	0,0%
Hejtman Středočeského kraje Petr Bendl	2	2,8%	2	2,8%
Jiní představitelé Středočeského kraje	0	0,0%	0	0,0%
Hejtman Plzeňského kraje Petr Zimmermann	3	4,2%	2	2,8%
Jiní představitelé Plzeňského kraje	0	0,0%	0	0,0%
Hejtman Olomouckého kraje Ivan Kosatík	0	0,0%	0	0,0%
Jiní představitelé Olomouckého kraje	0	0,0%	0	0,0%

Starostové obcí v Brdech	7	9,7%	7	9,7%
Starostové obcí v okolí Libavé	1	1,4%	2	2,8%
Bezpečnostní rada státu	3	4,2%	0	0,0%
Bývalý prezident ČR Václav Havel	1	1,4%	2	2,8%
Skupina subjektů jako celek	56	77,8%	48	66,7%

Komentář k tab. č. 74 – 76

Politici a politické subjekty ČR vystupovaly v převážné většině článků všech deníků, nejvyšší procentuelní zastoupení přitom mají na pozici aktérů v Právu, nepatrně nižší v MF a nejnižší v HN. Nejčastěji zmiňovaným aktérem této skupiny byla v MF vláda ČR, která se vyskytovala přesně v polovině článků, následuje ČSSD a na třetím místě jsou se shodnou hodnotou Poslanecká sněmovna a SZ. Také v Právu je nejfrekventovanějším aktérem vláda ČR, ačkoli zde nedosahuje až tak vysokých procentuelních hodnot jako v MF, následuje taktéž ČSSD a SZ. Stejná posloupnost platí také v trojici nejfrekventovanějších aktérů této skupiny v HN, čili nejčastěji zde vystupuje vláda ČR, pak ČSSD a SZ.

Zaměříme-li se na politické strany jako celek, zjistíme, že v MF i Právu v pořadí za již uvedenými stranami následuje KSČM, pak ODS a s nejnižší hodnotou KDU-ČSL. V HN je situace velice obdobná, ale KSČM a ODS zde dosahují shodných hodnot. Pokud jde o jednotlivé politiky, nejvýznamnějším aktérem v MF je premiér Topolánek, na druhém místě je ministr zahraničí Schwarzenberg a o třetí místo se dělí prezident Klaus s Jiřím Paroubkem. V Právu jako aktér z jednotlivých politiků nejčastěji vystupoval ministr Schwarzenberg, následován premiérem Topolánkem a o třetí místo se dělí prezident Klaus se starosty z Brd. V HN je nejfrekventovanějším aktérem Jiří Paroubek, následován ministrem Schwarzenbergem a premiérem Topolánkem na třetím místě.

Ve všech třech denících vystupují ve většině článků subjekty této skupiny též jako mluvčí, nejvýraznější procentuelní zastoupení přitom mají v Právu, nejnižší v HN. V MF nejčastěji promlouvali premiér Topolánek s ministrem Schwarzenbergem, kteří dosahují stejných hodnot, následuje je potom Jiří Paroubek. V Právu byl nejčetnějším mluvčím ministr Schwarzenberg, těsně následován Jiřím Paroubkem a ministryní Parkanovou. Pro HN byly nejvýznamnějšími mluvčími premiér Topolánek s Jiřím Paroubkem. Třetí místo v HN patří ministru Schwarzenbergovi.

Můžeme konstatovat, že u všech deníků se nejčetnější aktéři i mluvčí této skupiny s drobnými obměnami překrývají.

Tab. č. 77: Subjekty USA MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
USA obecně (též Američané)	41	64,1%	1	1,6%
Politici USA obecně	0	0,0%	0	0,0%
Prezident USA George Bush	1	1,6%	0	0,0%
Vláda USA obecně	5	7,8%	0	0,0%
Ministryně zahraničí USA C.Riceová	3	4,7%	1	1,6%
Americký velvyslanec v ČR R.W.Grabber	9	14,1%	7	10,9%
Ministr obrany USA R.Gates	5	7,8%	0	0,0%
Viceprezident USA Cheney	5	7,8%	0	0,0%
Kongres USA či jeho jednotliví členové	2	3,1%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	48	75,0%	9	14,1%

Tab. č. 78: Subjekty USA Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
USA obecně (též Američané)	91	60,7%	3	2,0%
Politici USA obecně	1	0,7%	0	0,0%
Prezident USA George Bush	5	3,3%	1	0,7%
Vláda USA obecně	20	13,3%	0	0,0%
Ministryně zahraničí USA C.Riceová	8	5,3%	5	3,3%
Americký velvyslanec v ČR R.W.Grabber	20	13,3%	18	12,0%
Ministr obrany USA R.Gates	9	6,0%	4	2,7%
Viceprezident USA Cheney	6	4,0%	1	0,7%
Kongres USA či jeho jednotliví členové	7	4,7%	1	0,7%
Skupina subjektů jako celek	105	70,0%	27	18,0%

Tab. č. 79: Subjekty USA HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
USA obecně (též Američané)	43	59,7%	2	2,8%
Politici USA obecně	3	4,2%	0	0,0%
Prezident USA George Bush	1	1,4%	1	1,4%
Vláda USA obecně	4	5,6%	1	1,4%
Ministryně zahraničí USA C.Riceová	2	2,8%	3	4,2%
Americký velvyslanec v ČR R.W.Grabber	6	8,3%	6	8,3%
Ministr obrany USA R.Gates	5	6,9%	2	2,8%
Viceprezident USA Cheney	0	0,0%	0	0,0%
Kongres USA či jeho jednotliví členové	2	2,8%	2	2,8%
Skupina subjektů jako celek	48	66,7%	13	18,1%

Komentář k tab. č. 77 – 79

Subjekty této skupiny mají velice významné zastoupení na pozici aktérů ve všech třech periodikách, nejvýraznější přitom v MF, nejméně výrazné v HN. Všechny deníky zmiňovaly v rámci této skupiny jako aktéra suverénně nejčastěji USA obecně, druhou příčku potom se značným odstupem obsadil velvyslanec Grabber a v Právu také vláda USA. Celkové hodnoty výskytu mluvčích jsou v této skupině u všech deníků podstatně nižší než u aktérů. Ve všech denících přitom jasně nejčastěji promlouval velvyslanec Grabber.

Tab. č. 80: Vojenské subjekty a odborníci MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Armáda ČR či její jednotliví příslušníci	8	12,5%	6	9,4%
Armáda USA či její jednotliví příslušníci	7	10,9%	1	1,6%
Ruská armáda či její jednotliví příslušníci	9	14,1%	4	6,3%

Sovětská armáda obecně	3	4,7%	0	0,0%
Armáda obecně	0	0,0%	0	0,0%
Cizí armáda obecně	1	1,6%	0	0,0%
Odborníci ČR	4	6,3%	3	4,7%
Odborníci USA	6	9,4%	0	0,0%
Zahraniční odborníci (kromě ČR a USA)	1	1,6%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	25	39,1%	15	23,4%

Tab. č. 81: Vojenské subjekty a odborníci Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Armáda ČR či její jednotliví příslušníci	10	6,7%	13	8,7%
Armáda USA či její jednotliví příslušníci	11	7,3%	6	4,0%
Ruská armáda či její jednotliví příslušníci	7	4,7%	6	4,0%
Sovětská armáda obecně	4	2,7%	0	0,0%
Armáda obecně	1	0,7%	0	0,0%
Cizí armáda obecně	9	6,0%	0	0,0%
Odborníci ČR	6	4,0%	3	2,0%
Odborníci USA	9	6,0%	0	0,0%
Zahraniční odborníci (kromě ČR a USA)	0	0,0%	3	2,0%
Skupina subjektů jako celek	40	26,7%	29	19,3%

Tab. č. 82: Vojenské subjekty a odborníci HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Armáda ČR či její jednotliví příslušníci	2	2,8%	2	2,8%
Armáda USA či její jednotliví příslušníci	9	12,5%	1	1,4%
Ruská armáda či její jednotliví příslušníci	4	5,6%	7	9,7%
Sovětská armáda obecně	2	2,8%	0	0,0%
Armáda obecně	3	4,2%	0	0,0%
Cizí armáda obecně	1	1,4%	0	0,0%
Odborníci ČR	4	5,6%	3	4,2%
Odborníci USA	4	5,6%	0	0,0%
Zahraniční odborníci (kromě ČR a USA)	0	0,0%	2	2,8%
Skupina subjektů jako celek	20	27,8%	12	16,7%

Komentář k tab. č. 80 – 82

Nejvyšší procentuelní zastoupení mají subjekty této skupiny na pozici aktérů v MF, nejnižší v Právu. Zatímco v Právu a HN je nejzmiňovanějším aktérem této skupiny armáda USA, v MF je to ruská armáda, ačkoli i americká armáda zde dosahuje relativně vysoké hodnoty. Když se zaměříme na odborníky, vidíme, že v MF a Právu jako aktéři převažují odborníci USA, v HN dosahují stejných hodnot také odborníci ČR. Na pozici mluvčích se v rámci této skupiny v MF a Právu nejčastěji objevovali příslušníci armády ČR, v HN převažují jako mluvčí příslušníci ruské armády. Pokud jde o odborníky, nejčastěji ve všech

denících promlouvají odborníci ČR, ačkoli v Právu mají stejnou hodnotu také zahraniční odborníci.

Tab. č. 83: Subjekty Ruska MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Rusko obecně	14	21,9%	0	0,0%
Ruští politici obecně	2	3,1%	0	0,0%
Ruský prezident Putin	6	9,4%	2	3,1%
Ruská vláda jako celek	0	0,0%	0	0,0%
Ministr zahraničních věcí Sergej Lavrov	0	0,0%	1	1,6%
Ruský velvyslanec v ČR A.Fedotov	2	3,1%	0	0,0%
Ministr obrany Ruska Sergej Ivanov	1	1,6%	0	0,0%
Ruský parlament	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	15	23,4%	3	4,7%

Tab. č. 84: Subjekty Ruska Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Rusko obecně	37	24,7%	2	1,3%
Ruští politici obecně	1	0,7%	0	0,0%
Ruský prezident Putin	11	7,3%	6	4,0%
Ruská vláda jako celek	0	0,0%	0	0,0%
Ministr zahraničních věcí Sergej Lavrov	2	1,3%	5	3,3%
Ruský velvyslanec v ČR A.Fedotov	3	2,0%	1	0,7%
Ministr obrany Ruska Sergej Ivanov	3	2,0%	3	2,0%
Ruský parlament	1	0,7%	3	2,0%
Skupina subjektů jako celek	37	24,7%	16	10,7%

Tab. č. 85: Subjekty Ruska HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Rusko obecně	19	26,4%	2	2,8%
Ruští politici obecně	1	1,4%	1	1,4%
Ruský prezident Putin	8	11,1%	4	5,6%
Ruská vláda jako celek	1	1,4%	0	0,0%
Ministr zahraničních věcí Sergej Lavrov	0	0,0%	3	4,2%
Ruský velvyslanec v ČR A.Fedotov	2	2,8%	0	0,0%
Ministr obrany Sergej Ivanov	1	1,4%	2	2,8%
Ruský parlament	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	20	27,8%	10	13,9%

Komentář k tab. č. 83 – 85

Subjekty Ruska vystupovaly jako aktéři dle procentuálního vyjádření nejvíce v HN, nejméně v MF. Ve všech denících platí, že nejvýznamnějším aktérem je Rusko obecně a následuje prezident Putin, který je zároveň ve všech denících nejčastějším mluvčím skupiny.

Tab. č. 86: Jiné zahraniční a mezinárodní subjekty MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
NATO	23	35,9%	1	1,6%
Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer	0	0,0%	1	1,6%
Rada NATO-Rusko	0	0,0%	0	0,0%
Štefan Füle (český velvyslanec při NATO)	0	0,0%	2	3,1%
Konstantin Totskij (ruský velvyslanec v NATO)	0	0,0%	0	0,0%
EU	2	3,1%	0	0,0%
Evropští spojenci ČR a USA	2	3,1%	0	0,0%
Polsko	3	4,7%	1	1,6%
Německo	5	7,8%	1	1,6%
Maďarsko	1	1,6%	1	1,6%
Lucembursko	0	0,0%	0	0,0%
Slovensko	0	0,0%	0	0,0%
Nizozemí	0	0,0%	0	0,0%
Francie	0	0,0%	0	0,0%
Kanada	0	0,0%	0	0,0%
Írán	13	20,3%	0	0,0%
Severní Korea	6	9,4%	0	0,0%
OSN	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	34	53,1%	6	9,4%

Tab. č. 87: Jiné zahraniční a mezinárodní subjekty Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
NATO	51	34,0%	8	5,3%
Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer	3	2,0%	3	2,0%
Rada NATO-Rusko	13	8,7%	0	0,0%
Štefan Füle (český velvyslanec při NATO)	1	0,7%	4	2,7%
Konstantin Totskij (ruský velvyslanec v NATO)	1	0,7%	1	0,7%
EU	18	12,0%	2	1,3%
Evropští spojenci ČR a USA	8	5,3%	0	0,0%
Polsko	4	2,7%	2	1,3%
Německo	5	3,3%	4	2,7%
Maďarsko	0	0,0%	0	0,0%
Lucembursko	1	0,7%	1	0,7%
Slovensko	2	1,3%	1	0,7%

Nizozemí	1	0,7%	1	0,7%
Francie	2	1,3%	0	0,0%
Kanada	2	1,3%	0	0,0%
Írán	18	12,0%	1	0,7%
Severní Korea	14	9,3%	0	0,0%
OSN	1	0,7%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	65	43,3%	16	10,7%

Tab. č. 88: Jiné zahraniční a mezinárodní subjekty HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
NATO	24	33,3%	2	2,8%
Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer	1	1,4%	4	5,6%
Rada NATO-Rusko	2	2,8%	0	0,0%
Štefan Füle (český velvyslanec při NATO)	1	1,4%	1	1,4%
Konstantin Totskij (ruský velvyslanec v NATO)	0	0,0%	0	0,0%
EU	5	6,9%	0	0,0%
Evropští spojenci ČR a USA	3	4,2%	0	0,0%
Polsko	1	1,4%	1	1,4%
Německo	5	6,9%	0	0,0%
Maďarsko	0	0,0%	0	0,0%
Lucembursko	0	0,0%	1	1,4%
Slovensko	2	2,8%	1	1,4%
Nizozemí	0	0,0%	0	0,0%
Francie	1	1,4%	0	0,0%
Kanada	0	0,0%	0	0,0%
Írán	10	13,9%	0	0,0%
Severní Korea	9	12,5%	0	0,0%
OSN	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	33	45,8%	7	9,7%

Komentář k tab. č. 86 – 88

Subjekty této skupiny byly na pozici aktérů v MF zastoupeny v nadpolovičním množství článků, v HN a Právu jsou procentuelní hodnoty o něco nižší. Nejdůležitějším aktérem skupiny je pro všechna periodika NATO. Relativně vysoké hodnoty má na pozici aktérů ve všech denících také Írán a v Právu též EU. Celkové hodnoty mluvčích jsou u všech deníků značně nižší než celkové hodnoty aktérů. V MF z této skupiny nejčastěji promlouval český velvyslanec při NATO Füle, v Právu představitelé NATO jako celku a v HN konkrétně generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer.

Tab. č. 89: Příznivci a odpůrci radaru MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Odpůrci radaru obecně	7	10,9%	2	3,1%
Příznivci radaru obecně	1	1,6%	0	0,0%
Aktivisté demonstrující proti radaru	2	3,1%	2	3,1%
Aktivisté demonstrující ve prospěch radaru	0	0,0%	0	0,0%
Příznivci radaru v Brdech	0	0,0%	0	0,0%
Odpůrci radaru v Brdech	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	7	10,9%	4	6,3%

Tab. č. 90: Příznivci a odpůrci radaru Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Odpůrci radaru obecně	2	1,3%	0	0,0%
Příznivci radaru obecně	1	0,7%	0	0,0%
Aktivisté demonstrující proti radaru	1	0,7%	6	4,0%
Aktivisté demonstrující ve prospěch radaru	3	2,0%	2	1,3%
Příznivci radaru v Brdech	1	0,7%	0	0,0%
Odpůrci radaru v Brdech	1	0,7%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	6	4,0%	6	4,0%

Tab. č. 91: Příznivci a odpůrci radaru HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Odpůrci radaru obecně	8	11,1%	0	0,0%
Příznivci radaru obecně	7	9,7%	1	1,4%
Aktivisté demonstrující proti radaru	2	2,8%	1	1,4%
Aktivisté demonstrující ve prospěch radaru	1	1,4%	0	0,0%
Příznivci radaru v Brdech	0	0,0%	0	0,0%
Odpůrci radaru v Brdech	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	13	18,1%	2	2,8%

Komentář k tab. č. 89 – 91

Největší procentuální zastoupení mají aktéři této skupiny v HN, nejnižší v Právu. V MF vystupují na pozici aktérů v rámci této skupiny jasně nejčastěji odpůrci radaru. V Právu se nejčastěji jako aktéři objevují aktivisté demonstrující ve prospěch radaru, ovšem dosahují zde také jen velice nízkých hodnot. V HN jsou nejčastějšími aktéry odpůrci proti radaru, ovšem jsou velice těsně následováni příznivci radaru. Nejvýznamnějším mluvčím skupiny jsou pro MF odpůrci radaru a aktivisté demonstrující proti radaru, pro Právo aktivisté demonstrující proti radaru a pro HN příznivci radaru a aktivisté demonstrující proti radaru. Všechny hodnoty mluvčích jsou ovšem velmi nízké.

Tab.č. 92: Sdružení a skupiny MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Evropská strana zelených	0	0,0%	0	0,0%
Sdružení Mezinárodní přátelé přírody	0	0,0%	0	0,0%
Občanská iniciativa Ne základnám	2	3,1%	1	1,6%
Občanská iniciativa Pro	0	0,0%	0	0,0%
Humanistická strana	0	0,0%	0	0,0%
Sdružení Efektivní stát	1	1,6%	0	0,0%
Pravicoví radikálové	1	1,6%	1	1,6%
Anarchisté	1	1,6%	1	1,6%
Mladí zelení	0	0,0%	0	0,0%
Skupina aktérů jako celek	4	6,3%	2	3,1%

Tab.č. 93: Sdružení a skupiny Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Evropská strana zelených	1	0,7%	0	0,0%
Sdružení Mezinárodní přátelé přírody	0	0,0%	1	0,7%
Občanská iniciativa Ne základnám	8	5,3%	6	4,0%
Občanská iniciativa Pro	1	0,7%	1	0,7%
Humanistická strana	1	0,7%	1	0,7%
Sdružení Efektivní stát	0	0,0%	0	0,0%
Pravicoví radikálové	1	0,7%	1	0,7%
Anarchisté	2	1,3%	1	0,7%
Mladí zelení	0	0,0%	0	0,0%
Skupina aktérů jako celek	12	8,0%	9	6,0%

Tab. č. 94: Sdružení a skupiny HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Evropská strana zelených	1	1,4%	1	1,4%
Sdružení Mezinárodní přátelé přírody	0	0,0%	0	0,0%
Občanská iniciativa Ne základnám	4	5,6%	3	4,2%
Občanská iniciativa Pro	2	2,8%	1	1,4%
Humanistická strana	1	1,4%	0	0,0%
Sdružení Efektivní stát	0	0,0%	0	0,0%
Pravicoví radikálové	2	2,8%	0	0,0%
Anarchisté	2	2,8%	0	0,0%
Mladí zelení	1	1,4%	1	1,4%
Skupina aktérů jako celek	8	11,1%	5	6,9%

Komentář k tab. č. 92 – 94

O této skupině aktérů i mluvčích pojednávaly dle procentuálního vyjádření nejvíce HN, nejméně MF. Ve všech denících byla nejčastějším aktérem skupiny iniciativa Ne základnám. V MF vystupovala v jednom případě jako mluvčí iniciativa Ne základnám, pravicoví radikálové a anarchisté. V Právu a HN nejčastěji promlouvali zástupci iniciativy Ne základnám. Iniciativa Pro sympatizující s radarem nebyla vůbec zmíněná v MF.

Tab. č. 95: Ostatní subjekty MF

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Soudy ČR	0	0,0%	0	0,0%
BIS	0	0,0%	0	0,0%
Zpravodajské služby ČR	0	0,0%	0	0,0%
Policie ČR	1	1,6%	1	1,6%
Teroristé obecně	6	9,4%	0	0,0%
Obsluha radaru obecně	1	1,6%	0	0,0%
Jiný	0	0,0%	0	0,0%
Skupina subjektů jako celek	8	12,5%	1	1,6%

Tab. č. 96: Ostatní subjekty Právo

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Soudy ČR	3	2,0%	1	0,7%
BIS	1	0,7%	1	0,7%
Zpravodajské služby ČR	2	1,3%	0	0,0%
Policie ČR	3	2,0%	3	2,0%
Teroristé obecně	7	4,7%	0	0,0%
Obsluha radaru obecně	4	2,7%	0	0,0%
Jiný	1	0,7%	3	2,0%
Skupina subjektů jako celek	18	12,0%	8	5,3%

Tab. š. 97: Ostatní subjekty HN

Subjekt	Aktér		Mluvčí	
	Počet	%	Počet	%
Soudy ČR	2	2,8%	0	0,0%
BIS	0	0,0%	0	0,0%
Zpravodajské služby ČR	0	0,0%	0	0,0%
Policie ČR	3	4,2%	1	1,4%
Teroristé obecně	2	2,8%	0	0,0%
Obsluha radaru obecně	3	4,2%	0	0,0%
Jiný	3	4,2%	3	4,2%
Skupina subjektů jako celek	11	15,3%	4	5,6%

Komentář k tab. č. 95 – 97

Tato skupina subjektů se dle procentuálního vyjádření nejvíce objevovala na pozici aktérů i mluvčích v HN. Pro MF a Právo byli nejdůležitějším aktérem skupiny teroristé, zatímco HN nejčastěji zmiňovaly jako aktéra policii ČR. Jako mluvčí vystupovala z této skupiny v MF pouze policie ČR, která nejčastěji promlouvala také v Právu. Pro HN byli nejčastějším mluvčím jiné subjekty.

Tab. č. 98: Skupiny subjektů souhrnně

	MF				Právo				HN			
	Aktér		Mluvčí		Aktér		Mluvčí		Aktér		Mluvčí	
	P.	%	P.	%	P.	%	P.	%	P.	%	P.	%
ČR a čeští občané	38	59,4%	7	10,9%	99	66,0%	9	6,0%	45	62,5%	6	8,3%
Politici a pol. subjekty ČR	52	81,3%	45	70,3%	123	82,0%	118	78,7%	56	77,8%	48	66,7%
Subjekty USA	48	75,0%	9	14,1%	105	70,0%	27	18,0%	48	66,7%	13	18,1%
Vojenské subjekty a odborníci	25	39,1%	15	23,4%	40	26,7%	29	19,3%	20	27,8%	12	16,7%
Subjekty Ruska	15	23,4%	3	4,7%	37	24,7%	16	10,7%	20	27,8%	10	13,9%
Jiné zahr. a mezinár. subjekty	34	53,1%	6	9,4%	65	43,3%	16	10,7%	33	45,8%	7	9,7%
Příznivci a odpůrci radaru	7	10,9%	4	6,3%	6	4,0%	6	4,0%	13	18,1%	2	2,8%
Sdružení a skupiny	4	6,3%	2	3,1%	12	8,0%	9	6,0%	8	11,1%	5	6,9%
Ostatní subjekty	8	12,5%	1	1,6%	18	12,0%	8	5,3%	11	15,3%	4	5,6%

Komentář k tab. č. 98

Nejčastěji se vyskytující skupinou subjektů byli na pozici aktérů i mluvčích ve všech třech denících politici a politické subjekty ČR. Druhou nejfrekventovanější skupinou byly na pozici aktérů pro všechny tři deníky subjekty USA, ačkoli nemají již tak vysoké procentuelní zastoupení na pozici mluvčích. Na třetím místě byla dle procentuálního vyjádření ve všech periodikách na pozici aktérů skupina zahrnující ČR obecně a její občany. V MF má nejnižší procentuelní zastoupení na pozici aktérů skupina zahrnující různá občanská sdružení a názorové skupiny, na pozici mluvčích pak skupina označená jako ostatní subjekty. V Právu se s nejnižší frekvencí vyskytovala na pozici aktérů skupina zahrnující příznivce a odpůrce radaru či demonstrující aktivisty, stejně jako na pozici mluvčích. V HN se nejméně objevovali aktéři náležející do skupiny občanských sdružení a názorových skupin a mluvčí ze skupiny zahrnující příznivce a odpůrce radaru obecně a demonstrující aktivisty. Obecně můžeme konstatovat, že stejně jako se u všech deníků do značné míry překrývají tři nejčastěji se vyskytující skupiny subjektů, platí to také u těch nejméně frekventovaných - skupina příznivců a odpůrců radaru, skupina zahrnující občanská sdružení a názorové skupiny a skupina tzv. ostatních subjektů dosahovala ve všech denících nízkých hodnot.

Tab.č. 99: Deset nejfrekventovanějších aktérů v MF

Pořadí	AKTÉR	Počet	%
1.	USA obecně (též Američané)	41	64,1%
2.	Vláda ČR jako celek	32	50,0%
3.	ČR obecně	27	42,2%
4-5.	NATO	23	35,9%

4-5.	ČSSD jako celek	23	35,9%
6.	Občané ČR	15	23,4%
7.	Rusko obecně	14	21,9%
8-10.	Poslanecká Sněmovna ČR	13	20,3%
8-10.	SZ jako celek	13	20,3%
8-10.	Írán	13	20,3%

Tab.č. 100: Deset nejfrekventovanějších mluvčí v MF

Pořadí	MLUVČÍ	Počet	%
1-2.	Premiér vlády Mirek Topolánek	14	21,9%
1-2.	Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg	14	21,9%
3.	Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek	10	15,6%
4-5.	Americký velvyslanec v ČR R.W.Grabber	7	10,9%
4-5.	Starostové obcí v Brdech	7	10,9%
6-7.	Armáda ČR či její jednotliví příslušníci	6	9,4%
6-7.	Místopředseda vlády A. Vondra	6	9,4%
8-11.	Prezident ČR Václav Klaus	5	7,8%
8-11.	Jednotlivý politik ČSSD Roman Zaorálek	5	7,8%
8-11.	Jednotlivý politik SZ Martin Bursík	5	7,8%
8-11.	Jednotlivý politik SZ Ondřej Liška	5	7,8%

Tab.č. 101: Deset nejfrekventovanějších aktérů v Právu

Pořadí	AKTÉR	Počet	%
1.	USA obecně (též Američané)	91	60,7%
2.	ČR obecně	68	45,3%
3.	Vláda ČR jako celek	58	38,7%
4.	NATO	51	34,0%
5.	ČSSD jako celek	47	31,3%
6.	Občané ČR	43	28,7%
7.	Rusko obecně	37	24,7%
8.	SZ jako celek	28	18,7%
9-10.	Poslanecká Sněmovna ČR jako celek	27	18,0%
9-10.	KSČM jako celek	27	18,0%

Tab.č. 102: Deset nejfrekventovanějších mluvčí v Právu

Pořadí	Mluvčí	Počet	%
1.	Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg	22	14,7%
2.	Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek	21	14,0%
3.	Ministryně obrany Vlasta Parkanová	20	13,3%
4-5.	Jiný jednotlivý politik ČSSD	18	12,0%
4-5.	Americký velvyslanec v ČR R.W.Grabber	18	12,0%
6-8.	Premiér vlády Mirek Topolánek	17	11,3%

6-8.	Jednotlivý politik ČSSD Roman Zaorálek	17	11,3%
6-8.	Starostové obcí v Brdech	17	11,3%
9.	Armáda ČR či její jednotliví příslušníci	13	8,7%
10.	Jednotlivý politik SZ Martin Bursík	11	7,3%

Tab.č. 103: Deset nejfrekventovanějších aktérů v HN

Pořadí	AKTÉR	Počet	%
1.	USA obecně (též Američané)	43	59,7%
2.	ČR obecně	37	51,4%
3.	Vláda ČR jako celek	25	34,7%
4.	NATO	24	33,3%
5.	ČSSD jako celek	21	29,2%
6.	Rusko obecně	19	26,4%
7.	SZ jako celek	17	23,6%
8.	Občané ČR	14	19,4%
9-10.	ODS jako celek	13	18,1%
9-10.	KSČM jako celek	13	18,1%

Tab. č. 104: Deset nejfrekventovanějších mluvčích v HN

Pořadí	MLUVČÍ	Počet	%
1-2.	Premiér vlády Mirek Topolánek	12	16,7%
1-2.	Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek	12	16,7%
3.	Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg	11	15,3%
4.	Jednotlivý politik ČSSD Roman Zaorálek	10	13,9%
5-6.	Starostové obcí v Brdech	7	9,7%
5-6.	Ruská armáda či její jednotliví příslušníci	7	9,7%
7.	Americký velvyslanec v ČR R.W.Graber	6	8,3%
8-9.	Ministryně obrany Vlasta Parkanová	5	6,9%
8-9.	Místopředseda vlády A. Vondra	5	6,9%
10-13.	Občané ČR	4	5,6%
10-13.	Jednotlivý politik SZ Ondřej Liška	4	5,6%
10-13.	Ruský prezident Putin	4	5,6%
10-13.	Generální tajemník NATO J.de H.Scheffer	4	5,6%

Komentář k tab. č. 99 – 104

Ve všech periodikách se jako nejčastější aktér objevovaly USA, druhá příčka patří v Právu a HN ČR obecně, v MF vládě ČR. Seznam deseti nejčtenějších aktérů se u všech deníků do značné míry překrývá. Pouze v MF chybí mezi nejfrekventovanějšími aktéry KSČM, a naopak zde vidíme na rozdíl od Práva a HN Írán. V HN mezi deseti nejčastějšími aktéry nenalezneme Poslaneckou sněmovnu, ale najdeme zde ODS, která se v nejvyšším žebříčku MF a Práva nevyskytuje. Ve všech denících figurují mezi nejčtenějšími aktéry ČSSD a SZ, KDU-ČSL není na žádném z nich. Do nejvyššího žebříčku aktérů se nedostal žádný jednotlivý politik.

V MF nejčastěji promlouvali premiér Topolánek a ministr zahraničí Schwarzenberg, v Právu ministr Schwarzenberg a v HN premiér Topolánek s Jiřím Paroubkem. V MF obsadil Paroubek třetí a v HN druhou pozici. Třetí pozice v HN připadá opět Karlu Schwarzenbergovi. V Právu se na třetí místo dostala ministryně obrany Parkanová. Ve všech nejvyšších žebříčcích na pozici mluvčích vidíme také starosty Brd a amerického velvyslance Grabera. Pouze v MF nejdeme mezi nejčastějšími mluvčími prezidenta Klause, na rozdíl od Práva a HN zde ale chybí ministryně Parkanová. Pouze v Právu je v nejvyšším žebříčku mluvčích zastoupena kategorie jiných jednotlivých politiků ČSSD, kromě toho, že zde stejně jako v ostatních denících figuruje Jiří Paroubek a Roman Zorálek. Dále v Právu chybí Alexandr Vondra a Martin Bursík, kteří se objevuje v MF i HN. Jen v HN vidíme mezi nejfrekventovanějšími mluvčími příslušníky ruské armády, prezidenta Putina a generálního tajemníka NATO Scheffera, naopak zde na rozdíl od zbylých periodik chybí příslušníci armády ČR a Martin Bursík.

Na jaké zdroje se sledované deníky odvolávají v článcích týkajících se americké radarové základny a s jakou četností?

Tab.č. 105: Zdroje, na které se deníky odkazují

ZDROJ	MF		PRÁVO		HN	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
TV Prima	2	3,1%	3	2,0%	2	2,8%
Česká televize	2	3,1%	8	5,3%	3	4,2%
Český rozhlas (Čro)	1	1,6%	2	1,3%	0	0,0%
Frekvence 1	1	1,6%	2	1,3%	0	0,0%
Právo	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%
Novinky.cz	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Deník českých komunistů Haló noviny	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Týdeník Euro	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Soc. dem. server i-news	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
STEM	3	4,7%	2	1,3%	4	5,6%
Factum Invenio	1	1,6%	2	1,3%	3	4,2%
CVVM	1	1,6%	3	2,0%	1	1,4%
Polský list Dzennik	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Polský deník Rzeczpospolita	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Polský list Gazeta Wyborcza	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%
Ruský list Izvestija	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%
Deník Rossijskaja gazeta	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%
Časopis o vojenství ATM	1	1,6%	1	0,7%	0	0,0%
Časopis Novosti kosmonavtiki	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Německý list Rheinischer Merkur	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
List Münchner Merkur	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Deník Handelsblatt	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Internetový deník Lenta.ru	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%

Server listu The New York Times	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Rozhlasová stanice Echo Moskvy	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
RCA Research	0	0,0%	1	0,7%	1	1,4%
Reuters	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
Agentura AP	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
Německá tisková agentura DPA	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Agentura ITAR-TASS	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Ruská agentura RIA Novosti	0	0,0%	2	1,3%	0	0,0%
Agentura Interfax	0	0,0%	3	2,0%	0	0,0%
Agentura AFP	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
ČTK	0	0,0%	4	2,7%	4	5,6%
CNN	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Neuveden/žádný	53	82,8%	115	76,7%	56	77,8%
ČTK jako autor článku	9	14,1%	8	5,3%	15	20,8%

Komentář k tab. č. 105

V převážné většině článků všech tří deníků nebyl uveden žádný zdroj, ze kterého autoři článků informace čerpali, nejmarkantnější je to u MF, ale i ostatní dvě periodika v tomto smyslu dosahují velmi vysokých hodnot. Hodnoty zjištěné u jednotlivých zdrojů jsou naopak jen velice nízké. MF se nejčastěji odkazovala na STEM, Právo na Českou televizi a HN na STEM a ČTK. Kromě toho byla ale u MF zhruba v jedné sedmině článků ČTK uvedena přímo jako autor, v Právu se jednalo jen asi o pět procent článků, v HN o celou jednu pětinu. Navzájem na sebe deníky neodkazovaly, kromě jednoho případu, kdy se HN odvolávaly na Právo. MF a HN se vůbec neodkazovaly na zahraniční agentury, ale v několika případech odkazovaly na zahraniční tisk. U Práva vidíme odkazů na zahraniční agentury více, ačkoli jednotlivé hodnoty také nejsou nikterak vysoké, a stejně tak se zde objevilo několik odkazů na zahraniční tisk. Všechny deníky v několika případech vycházely z informací ČT a TV Prima. MF a Právo, na rozdíl o HN, čerpaly také z Českého rozhlasu a Frekvence 1. Právo jako jediné odkazovalo na Haló noviny českých komunistů, týdeník Euro a sociálně demokratický server. Odkazy na STEM, Factum Innvenio a CVVM nalezneme ve všech denících, v Právu a HN vidíme navíc odkazy na RCA Research.

7. ZÁVĚR

Na počátku obsahové analýzy tří sledovaných deníků jsem formulovala pět základních výzkumných otázek, na které poskytují podrobné odpovědi data shromážděná a prezentovaná ve výše uvedených grafech a tabulkách a k nim přiřazené průvodní komentáře. Nyní se ještě pokusím o konečné a zastřešující shrnutí.

Jedním z významných výsledků analýzy je fakt, že deník Právo věnoval ve své hlavní zpravodajské části tématice amerického radaru v ČR suverénně největší prostor a lze tudíž předpokládat, že redaktoři či vedení tohoto deníku považují tento problém za zásadnější a hodnější pozornosti, než redaktoři MF a HN, což se tím pádem může velmi pravděpodobně obdobným způsobem týkat také čtenářů těchto periodik, zvláště pokud budeme vycházet z koncepce agenda setting popisující schopnost médií nastolovat témata ve společnosti a ovlivňovat vnímání jejich důležitosti čtenáři. Pokud jde o křivky pozornosti, nejvýraznějším závěrem z nich je potvrzení předpokladu, na základě kterého jsem si pro výzkum vybrala období následující po oficiálním vyslovení žádosti o umístění radaru ze strany USA. Tato

událost byla ve všech denících skutečně hojně pojednávána a zároveň je z křivek pozornosti zřejmé, že byla jakýmsi spouštěcím mechanismem zpravodajství o radaru, které bylo v předchozích lednových týdnech jen ojedinělé.

Když se podíváme na tabulku znázorňující souhrnné výsledky jednotlivých skupin témat, která se v článkách vyskytovala a která tudíž média podle koncepce agenda setting nastolovala, zjistíme, že tématická skladba zpravodajství o radaru je ve všech denících do značné míry podobná, ačkoli ji nemůžeme označit za totožnou, protože zvláště při pohledu na jednotlivé dílčí tabulky nám rozdílly vyvstávají patrněji. Každopádně jasně nejčetnějším, a tím pádem pro autory i čtenáře článků nejzásadnějším, tématem, je ve všech denících jednání ČR s USA a následně postoje českých politiků k radaru. Při pohledu na souhrnnou tabulku skupin témat nám také poměrně zřetelně vysvítá podobnost procentuelního zastoupení jednotlivých tématických skupin ve všech denících. Když se ale podíváme na žebříčky deseti nejčastějších témat, zjistíme, že všechny tři deníky se v nich překrývají pouze u dvou témat. MF a Právo se zde překrývají v případě pěti témat, MF a HN taktéž v pěti a Právo a HN v také v pěti případech. Na základě zjištěných výsledků o tématické skladbě lze konstatovat, že v obecných obrysech je u všech deníků velice podobná, ovšem v jednotlivých tématických specifikacích se odlišuje. Vysvětlením tohoto stavu může být intermediální agenda médií, čili jejich tendence k vzájemnému přebírání témat. Pokud tomu tak je, není to ovšem činěno otevřeně a transparentně, protože sledovaná periodika se na sebe navzájem kromě jednoho jediného případu neodvolávala. Je také možné, že nečerpají ze sebe navzájem, ale z jiných společných zdrojů. Můžeme zde také připustit možný vliv ideologie projevující se ve zpravodajství, tedy skutečnost, že média a redaktori vycházejí z nějakého sdíleného souboru hodnot, ideálů a představ o tom, co je pro společnost důležité, relevantní a co by se tedy mělo do zpravodajství zařadit. Pakliže tento trend zaznamenáváme u všech tří deníků, které v ČR patří mezi nejčetnější, zřejmým důsledkem musí být, že se toto podobné tématické pojmání svým opakováním upevňuje. Podobnost tématické struktury zpravodajství o radaru též může být důsledkem automatizace a standardizace zpravodajské produkce a tendence médií k homogenizaci své nabídky a obsahovému sladování, o kterém hovoří teoretické disciplíny mediálních studií. Ovšem v konkrétních zpracováních jednotlivých témat už je redaktori uchopují různě a vyzdvihují různá podtémata, což může být způsobeno osobou redaktora, který zde plní úlohu gatekeepera, a jeho individuálním přístupem, či zaměřením a vlivem příslušné mediální organizace, což jsou vlivy které byly též podrobně vyloženy v teoretické debatě. Poměrně zřejmým závěrem také je, že téma radaru je v české společnosti, respektive mediálním prostředí, jež by mělo být jejím zrcadlem, značně zpolitizované. Všechny pomyslné první příčky totiž náleží tématům souvisejícím s českými politiky a politickým tématům je celkově věnována značně větší pozornost než věcným a faktickým informacím o radaru.

Pokud jde o souhrnné výsledky skupin událostí, opět vidíme ve výsledné tabulce hodnoty, které si jsou v obecné rovině dosti podobné. Nejčastěji se ve všech denících pojednává o událostech souvisejících s činností českých politických institucí a českých politiků, dále si poměrně vysoko stojí události týkající se jednání ČR s USA a vnitrostranické události, což zjevně koresponduje s nejfrekventovanějšími tématy, o kterých jsem hovořila výše. Početně zastoupená je ve všech denících také skupina událostí týkající se oficiálních aktů souvisejících s radarem, což zase jasně odkazuje k již zmiňované skutečnosti, že byla ve všech denících se značnou četností pojednávána událost oficiální americké žádosti, o čemž vypovídaly již křivky pozornosti věnované tématice radaru. V žebříčku deseti nejčastějších jednotlivých událostí se všechny deníky překrývají v pěti případech. MF a Právo se překrývají v devíti případech, MF a HN, stejně jako Právo a HN v šesti případech. Podobnosti jsou tedy v případě zmiňovaných událostí ještě markantnější, než tomu bylo u témat. Tato skupina výsledků odpovídá teoretickým předpokladům koncepce zpravodajských hodnot, jež hovoří

o tom, že média mají sklon formovat své zpravodajské obsahy podle stejných pravidel a když vybírají události, které budou ve zpravodajství pojednávat, vycházejí z určitého ustáleného souboru vlastností, kterými musí událost oplývat, aby byla zařazena. Když přijmeme předpoklad formulovaný v teoretické rozpravě, že výběr událostí do zpravodajství je vysoce selektivní, je zřejmé, že sledovaná média tedy musí využívat velmi podobná kritéria selekce. Stejně jako u témat, můžeme i zde dále připustit vliv intermediální agendy, ideologie zpravodajství, tendence k homogenizaci mediálních produktů či využívání stejných zdrojů.

Celkové výsledky znázorňující nejčastější subjekty vystupující v denících opět odpovídají výsledkům prezentovaných u témat a událostí. Nejvýznamnějšími aktéry i mluvčími jsou ve všech periodikách politici a politické subjekty ČR, vysokých hodnot nabývají také subjekty USA a dále ČR obecně a její občané. Naopak nízkých hodnot ve všech denících dosahují skupiny zahrnující příznivce a odpůrce radaru obecně, občanská sdružení a názorové skupiny a skupina tzv. ostatních subjektů. Celková politizace problému je tedy patrná i zde. Politikům, ať už českým či americkým, se dostává výrazně většího prostoru a pozornosti než odborníkům i příslušníkům armády, a skutečně jen minimální pozornost je věnována občanským sdružením. Možným vysvětlením může být skutečnost, že v mediálním prostředí skutečně existuje představa o jakési hierarchii relevantních subjektů, které se v tisku vyjadřují k veřejným záležitostem, což je předpoklad vycházející z koncepce hierarchie přístupu do zpravodajství a z poznatků sociologie zdrojů, jež byly výše rozvedeny. V našem případě jsou v tomto smyslu upřednostňovány subjekty politické, což odpovídá předpokladu formulovanému v teoretické debatě, podle kterého je přednostní přístup do zpravodajství poskytován zejména subjektům s vysokým byrokratickým statutem a subjektům disponujícím mocí, a podle kterého všechny skupiny a subjekty nemají stejnou možnost vystupovat v médiích se svou interpretací problému. To může být způsobeno jednoduše tím, že politické subjekty dokáží efektivně pracovat s PR, přizpůsobovat se principům mediální logiky, o níž bylo výše hovořeno, a vydobývat si tak prostor ve zpravodajství. Může to být ale také opět důsledkem standardizované a rutinní práce novinářů navyklých pracovat s ustáleným souborem subjektů, či výsledkem ideologie zpravodajství vycházející z převládajících představ o tom, kteří aktéři a mluvčí jsou ve společnosti důležití. Stejně tak to může být důsledkem marketingové strategie mediálních organizací, přesvědčených, že právě tato skupina subjektů je atraktivní pro jejich čtenáře. Zapojit do agenda setting odborníky je pro média jistě obtížnější než zapojovat politiky, kteří jsou na médiích sami do značné míry závislí, a proto je sami ochotně vyhledávají a vycházejí jim vstříc. Mají totiž zájem na tom, aby jejich interpretace příslušného problému převládla, zatímco odborníci nejsou motivováni snahou získávat si přízeň voličů a média je většinou musí oslovovat sama z vlastní iniciativy. Tento stav ovšem vede ke značné nerovnováze politických a věcných zdrojů ve zpravodajství, což může čtenáře omezovat v možnosti tvorby vlastního informovaného a racionálního názoru neovlivněného politickými a ideologickými tlaky. Zároveň se potvrzuje další z předpokladů formulovaný v teoretickém pojednání, a to že zpravodajství je mnohdy spíše referováním o tom, co o událostech řekly významně postavené osobnosti, než o událostech samotných.

Ovšem je také důležité zjistit, které konkrétní politické subjekty v denících vystupují. V nejvyšších žebříčcích všech deníků si poměrně logicky stojí vysoko vláda ČR, protože je to právě ona, která vede s USA vyjednávání. Když se ale podíváme na zastoupení jednotlivých politických stran, zjistíme, že v nejvyšších žebříčcích všech deníků figuruje ČSSD a SZ, přičemž první jmenovaná strana má ve všech případech jasně vyšší skóre. V Právu se na poslední místo nejvyššího žebříčku dostala ještě KSCM, v HN KSCM i ODS, ovšem ve všech případech je celková hodnota těchto stran o hodně nižší, než hodnota vyjadřující zastoupení ČSSD, která je nejčastěji zmiňovanou stranou ve všech denících. Za určitého outsidera ve zpravodajství deníků můžeme označit KDU-ČSL, o které se píše jasně nejméně. Tím, že druhou nejvíce zastoupenou stranou je SZ, zpochybňuje se možný argument, že vládni

strany jsou uváděny již pod hlavičkou vlády ČR, a tudíž se o nich už znovu jednotlivě nepojednává, ačkoli ho přesto do jisté míry zohlednit musíme. Sledované deníky se zjevně nedrží ani nabízejícího se postupu, že by nejvíce psaly o stranách nejsilnějších a v Parlamentu nejvíce zastoupených a naopak nejméně o stranách nejmenších. Jediný logický důvod pro výběr nejčastěji zmiňovaných stran, pakliže ponecháme stranou možnost, že všechny deníky úmyslně straní ČSSD a také lehce SZ, je, že zkrátka nejvíce pojednávají o stranách, které téma radaru nějakým způsobem problematizují, nemají k němu jednoznačný přístup a jsou tak možnými nositeli určitého napětí a konfliktu na politické scéně, který může být pro novináře i čtenáře atraktivní. ODS a její členové totiž od počátku prezentují jasně kladné stanovisko k radaru, KSČM naopak nezvratně záporné. A KDU-ČSL vůči radaru projevuje buď neproblematický kladný postoj, a nebo se tato strana tímto problémem jednoduše příliš nezabývá. To už je ale velice zavádějící závěr, ovlivněný právě informacemi prezentovanými ve sledovaných periodikách. To, že se deníky postojí KDU-ČSL příliš nezabývaly, nemusí nutně znamenat, že se tímto tématem příliš nezabývá ani uvedená strana, ačkoli se to čtenáři nabízí, což je názorným příkladem agenda setting a vlivu médií na naše vnímání skutečnosti a důležitosti jednotlivých témat.

Také skladba nejčtenějších mluvčích je ve všech denících poměrně předvídatelná. Ve všech nejvyšších žebříčcích figuruje premiér Topolánek a ministr zahraničí Schwarzenberg. Dále se zde objevují zástupci dalších ministerstev relevantních pro zahraničně-bezpečnostní otázky, tj. v MF a HN místopředseda vlády pro evropské záležitosti Vondra, v Právu a HN ministryně obrany Parkanová. Ve všech periodikách najdeme mezi nejčtenějšími mluvčími také předsedu nejsilnější opoziční strany Paroubka a bezpečnostního odborníka ČSSD Zaorálka. A vidíme zde také vždy alespoň jednoho zástupce SZ, buď předsedu Bursíka nebo Ondřeje Lišku, který se taktéž mj. zabývá bezpečnostními otázkami. Zástupce dalších stran v nejvyšších žebříčcích nenajdeme, ačkoli ministryně Parkanová je členkou KDU-ČSL. Ve všech nejvyšších žebříčcích mluvčích se vyskytují také starostové obcí v Brdech, u kterých ovšem nebyla kódována jejich politická příslušnost, protože vystupovali spíše jako zástupci místních obcí než reprezentanti politických stran. USA reprezentuje ve všech žebříčcích nejčtenější mluvčích velvyslanec Graber. Když do žebříčků nahlédneme ještě pozorněji a porovnáme četnost promluv předsedů nejsilnějších stran, zjistíme, že v MF promlouval častěji Topolánek, v Právu Paroubek a v HN promlouvali oba stejně často.

Pokud jde o tendenci k preferování určitých politických stran jako subjektů, zapadají do tohoto modelu také souhrnné výsledky témat a událostí. V tabulkách nejčtenějších témat najdeme výhradně postoje ČSSD a postoje SZ, stejně jako u událostí převažují akce ČSSD a SZ. Určité vysvětlení tohoto stavu jsem nabídla již výše. Otázkou ovšem zůstává, nakolik je jím tento stav legitimizován a obhájen. Protože základním principem objektivity, vyváženosti a neutrality, které tvoří hlavní pilíře informační kvality zpravodajství a normativních přístupů k němu, stejně jako koncepce společenské odpovědnosti tisku, by mělo být poskytnutí stejného prostoru všem politickým subjektům, rovnoměrné zpravování o jejich akcích a rovnoměrné prezentování jejich názorů, ať už jsou jakékoli. Podezření, že by všechny tři deníky shodně preferovali ČSSD a následně SZ, se jeví téměř neuvěřitelným, ovšem na základě zjištěných výsledků ho nemůžeme zcela vyloučit. A pakliže jsme si v teoretické diskusi vymezili předpojatost mj. jako preferování určité politické strany, musíme konstatovat, že k ní ve všech denících v jistém smyslu dochází. Na základě zjištěných výsledků nelze říci, že prezentace ČSSD ve všech denících vyznívá výhradně kladně, ovšem je nezpochybnitelné, že je jí věnována největší pozornost. Jak bylo vymezeno již před začátkem samotné analýzy, úkolem této práce není určit, které motivy a faktory ovlivňují obsah zpravodajství, nýbrž zhodnotit jeho konečnou podobu, a ta v tomto smyslu vypovídá

jednoznačně. Nejen že je celá problematika ve sledovaných médiích silně zpolitizovaná, ale jednotlivým politickým subjektům je přitom ještě věnována nerovnoměrná pozornost.

Pokud jde o zdroje, na které se deníky ve svém zpravodajství odvolávaly, silným společným trendem pro všechna sledovaná periodika je absence odkazů na zdroje. Můžeme předpokládat, že je tomu tak proto, že deníky veškeré informace získaly vlastní novinářskou aktivitou, ovšem podle teoretických předpokladů mediálních studií, popsaných v první části práce, je to více než nepravděpodobné, a ukazuje to spíše na nízkou transparentnost zpravodajství. Toto je důležité zjištění vypovídající o schopnosti médií propojit náročnost a odbornost tématu a jeho politickou mobilizační hodnotu. Podle výsledků je patrné, že toho sledovaná média nejsou v dostatečné míře schopna.

Lze tedy shrnout, že je zjevné, že všechny sledované deníky ve svém zpravodajství patrně pracují se stejnými principy, vycházejí ze stejných základů či podléhají stejným vlivům stojícím v pozadí, které je v obecné rovině ovlivňují směrem k velice podobnému přístupu a způsobu zpracování daného zpravodajského tématu. Na druhou stranu ale rozhodně nemůžeme říci, že rozmanitost, ve které spatřují mnozí autoři jedinou záchranu před zničující manipulací ze strany médií, je v českém tisku zcela potlačena. Jak už bývá údělem všeho rozmanitého, projevuje se to právě v mnoha drobných odstínech a tématických odbočkách, které ovšem mohou celku vtisknout zcela specifickou tvář. Český čtenář tedy není ochuzen o možnost výběru, ani o možnost doplňování a kombinování informací z různých zdrojů. Nejednou se stalo, že o nějakém tématu či události zpravoval pouze jeden ze sledovaných deníků a ostatní ho přešly či opomněly. A mnohokrát se stalo, že deníky věnovaly zhruba stejnou pozornost určité skupině témat, událostí či subjektů, ale v jejím rámci už upřednostňovaly zcela odlišná podtémata, dílčí události a různé konkrétní subjekty. Právě porovnávání různých informačních zdrojů, v našem případě deníků a informací jimi prezentovaných, se každopádně jeví velice smysluplným a přínosným, stejně jako zaujímání určitého kritického odstupu k médiím obecně, protože jak ukazují výsledky této analýzy, média opravdu v plném rozsahu nedostávají všem normativním požadavkům a kritériím zpravodajské kvality a v jejich pozadí patrně stojí vlivy, které sice můžeme jen těžko přesně identifikovat a pojmenovat, ale které nás mohou velice snadno a velice nenápadně ovlivnit směrem k určitému způsobu uvažování, tím, co nám dlouhodobě prezentují.

PŘÍLOHA

KÓDOVACÍ KNIHA

Kódovací kniha byla vypracována v souladu s formulovanými výzkumnými otázkami na základě důkladného a opakovaného prostudování všech článků zařazených do tohoto výzkumu. Sledovanými kategoriemi obsahu jsou:

Deník (název deníku, ve kterém byl příslušný článek uveřejněn)

Měsíc (měsíc, ve kterém byl příslušný článek uveřejněn)

Den v měsíci (pořadí dne v měsíci, ve kterém byl příslušný článek uveřejněn)

Titulek (nadpis, resp. název příslušného článku)

Téma (tj. obsahová náplň článku, o čem článek pojednává, o jakém dílčím tématu problematiky umístění radarové základny v ČR; v záznamovém archu se rozlišuje téma hlavní a témata vedlejší; každému článku je přiřazeno vždy právě jedno hlavní téma a to takové, kterému se věnuje největší část článku, dále jsou zaznamenána všechna vedlejší témata, která se v článku vyskytují, ovšem je jim v něm věnován menší prostor než tématu hlavnímu)

Událost (tj. určitý ohraničený děj či akt, který se odehrál, odehrává nebo má odehrát, a je motivem k tomu, že se o tématu píše; zakódovány budou vždy všechny události, které jsou v článku zmiňovány)

Aktér (tzn., ten, kdo je činitelem děje; ten, o jehož činech a postojích se v článku pojednává; ten, kdo je v článku zmiňován, ale přímo nepromlouvá; zakódováni budou vždy všichni aktéři, kteří v článku vystupují)

Mluvčí (tzn., ten, kdo v článku přímo promlouvá – je přímo citován v uvozovkách, nebo je jeho promluva uvozena větami typu – řekl, že..., prohlásil, že... atd.; zakódováni budou vždy všichni mluvčí, kteří v článku vystupují)

Zdroj (tzn. zdroj informací v článku, odkud informace pocházejí, na koho se autor článku, aktér či mluvčí odvolává jako na pramen; zakódovány budou vždy všechny zdroje, na které je v článku poukazováno)

Počet slov (tzn. kolik obsahuje příslušný článek slov; pokud se sledovanému tématu věnuje pouze určitá část článku – např. odstavec- počítají se pouze slova obsažená v této části)

Sledované kategorie obsahu byly do kódovací knihy zaneseny ve všech hodnotách, ve kterých se v daném časovém období v denících vyskytovaly. Každý článek byl posuzován ve vztahu ke každé ze sledovaných proměnných. Každý článek byl kódován do samostatného záznamového archu, do kterého byly zaneseny všechny proměnné ve všech hodnotách, ve kterých se v něm objevovaly.

Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
1.	Deník	1	Mladá fronta
	Deník	2	Právo
	Deník	3	Hospodářské noviny
Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
2.	Měsíc	1	leden
	Měsíc	2	únor
	Měsíc	3	březen
Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
3.	Den v měsíci	1	1. (vzor konstruování
	Den v měsíci	2	2. proměnné; klíč: pořadí dne
	Den v měsíci	3	3. v měsíci je shodné
	Den v měsíci	4	4. s číselnou hodnotou kódu)
Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
4.	Titulek	1	Opozice se v programu Sněmovny neprosadila
	Titulek	2	Američané se rozhodli, základnu chtějí v Jincích u Příbrami
	Titulek	3	Odpor proti radaru bude tvrdý
	Titulek	4	Rakety by Češi viděli dřív než NATO
	Titulek	5	„Proč má být radar zrovna u nás?“
	Titulek	6	Klaus dal zelenou radaru USA
	Titulek	7	Jak pomůže americký radar Česku
	Titulek	8	Generál Šedivý: terčem teroristů jsme již dávno
	Titulek	9	Schválí radar poslanci?
	Titulek	10	Promluví s lidmi z Jinců a Libavé
	Titulek	11	Poprvé od války: vojáci USA v Česku
	Titulek	12	Otázky o radaru
	Titulek	13	Hlavně aby nám to nerušilo televizi
	Titulek	14	K čemu má vlastně radar sloužit
	Titulek	15	Průzkum: Americké rakety už vadí méně
	Titulek	16	Odpůrci základny už předložili referendum
	Titulek	17	Rusko se zlobí. Chystá prý protiopatření
	Titulek	18	ČSSD: Americký radar jedině pod NATO
	Titulek	19	Dohoda s NATO může trvat velmi dlouho
	Titulek	20	Spor o radar: Klaus jede do USA
	Titulek	21	Schwarzenberg jede hájit radar před starosty
	Titulek	22	S horečkou i pepřem v džusu
	Titulek	23	Riceová se zastala Čechů proti Rusům
	Titulek	24	Stovky lidí vystoupily proti radaru USA
	Titulek	25	Vláda nechce obecné referendum
	Titulek	26	Velvyslanec USA lobboval za radar
	Titulek	27	Putin hrozí: Mám na vás rakety
	Titulek	28	Protest proti základně skončil bitkou s policií
	Titulek	29	Kreml: Zamíříme rakety na Česko
	Titulek	30	Jen svalnaté řeči z Moskvy, říká Topolánek
	Titulek	31	Projde radar díky ČSSD?
	Titulek	32	Konec váhání: ČSSD americký radar odmítne

Titulek	33	Bursík uhájil sebe i radar
Titulek	34	Jak Topolánek obíhal poslance kvůli radaru
Titulek	35	Je to „deštník“ i pro spojence, slyšeli poslanci
Titulek	36	Paroubek dal americkému radaru ještě šanci
Titulek	37	Jen kvůli Američanům z vlády nevystoupíme
Titulek	38	Česko ve střetu světových velmocí
Titulek	39	Šéf diplomacie si se svými zelenými nerozumí
Titulek	40	„Lidé mají z radaru guláš“
Titulek	41	Liška: Zelení by mohli hlasovat proti radaru
Titulek	42	Ministr zamíří do USA kvůli základně a vizům
Titulek	43	Návrh komunistů na referendum neprošel
Titulek	44	Klaus vyzkoušel poprvé nový airbus
Titulek	45	Experti na radar přijíždějí do Česka
Titulek	46	61 procent Čechů nechce radar
Titulek	47	Podle prezidenta americký radar ochrání i Česko
Titulek	48	Radar USA v Česku? Pochybují také Maďaři
Titulek	49	Vláda bude opozici informovat o radaru
Titulek	50	Vláda zřejmě na radar kývne
Titulek	51	Lidé se mohou dozvědět o radaru
Titulek	52	Mistři světa ve ztrácení času
Titulek	53	Štefka: Spoluzák Mirek Topolánek mi místo Nehledá
Titulek	54	Před kamerou boj, za kamerou mír
Titulek	55	Americký radar je služba pro lidi
Titulek	56	Vláda pošle USA odpověď o radaru
Titulek	57	Nový hit: Radar, etan, onan
Titulek	58	Klaus: Američané mají pochopení pro zrušení víz
Titulek	59	Paroubek, chameleon v čele ČSSD
Titulek	60	Klaus: Paroubek hraje nefér
Titulek	61	Ne radaru, řekli v referendu. Ale nic se nemění
Titulek	62	Vláda si přeje začlenit radar USA pod NATO
Titulek	63	Klausa čeká radar i víza
Titulek	64	Policie nezasáhla, protože protest byl poklidný
Titulek	65	Paroubek se dnes sejde se Schröderem
Titulek	66	O euroústavě jedná za česko Zahradil
Titulek	67	Jsou Češi spojenci USA? Ano, jenže...
Titulek	68	Český ruch (1)
Titulek	69	Český ruch (2)
Titulek	70	Český ruch (3)
Titulek	71	Český ruch (4)
Titulek	72	Český ruch (5)
Titulek	73	Aféru kubice, radary ani euroústavu nemíní koalice ve sněmovně řešit
Titulek	74	Spojovat základnu a zrušení víz je ošidné
Titulek	75	Rusko protestuje proti radaru USA v Česku
Titulek	76	Radar USA bude zřejmě stát v Libavé
Titulek	77	Radar může mít na víza jen nepřímý vliv, míní Vondra
Titulek	78	Pochod proti americké základně
Titulek	79	Američané chtějí v Česku obranný radar
Titulek	80	Americká základna s vízy nepřímo souvisí
Titulek	81	Američané si vybrali pro stavbu radarové základny Brdy
Titulek	82	Zelení přitvrdili odpor proti základnám USA
Titulek	83	Pětina členů ČSSD chce americký radar

Titulek	84	Průzkum: Češi nechtějí radar ani za zrušení víz
Titulek	85	Rusko opět pohrozilo kvůli základně USA
Titulek	86	Zelení volili Bursíka i radar
Titulek	87	Extremisté se prali v Berouně
Titulek	88	Základen se nebojte, vzkázali Američané Rusku
Titulek	89	Výhrůžek se nelekáme
Titulek	90	ČSSD se bojí „závodů ve zbrojení“
Titulek	91	Radary význam aliance nesnižují
Titulek	92	Putin ostře napadl USA
Titulek	93	Poslanci se ptali
Titulek	94	Plané hrozby z Ruska
Titulek	95	ČSSD kolem bezpečnosti váhá často
Titulek	96	ČSSD chce „korigovat obraz země“
Titulek	97	Český ruch (6)
Titulek	98	Český ruch (7)
Titulek	99	Český ruch (8)
Titulek	100	Český ruch (9)
Titulek	101	Český ruch (10)
Titulek	102	Bursík triumfoval, ne vše mu ale vyšlo
Titulek	103	Šéf zelených: Jiné priority než radar
Titulek	104	Rusko hrozí: Namíříme na vás rakety
Titulek	105	Paroubek mírní odpor k radaru USA
Titulek	106	Odpůrci radaru USA demonstrovali v Praze
Titulek	107	Na základny ve východní Evropě odpovíme, varuje Putin
Titulek	108	Klaus: Radar ano, když...
Titulek	109	Füle: Základna by měla být v systému NATO
Titulek	110	Bursíkovi může sjezd zkomplikovat jen radar
Titulek	111	Bursík chce začlenit radar do NATO
Titulek	112	Trokavečtí žádají svět o podporu proti radaru
Titulek	113	S deštníky podpořili radar
Titulek	114	Radar v Trokavci je synonymem strachu
Titulek	115	Příznivci radaru založili vlastní iniciativu
Titulek	116	O radaru USA bude jasno do konce roku
Titulek	117	Ministr chce k radaru osvětlu
Titulek	118	Americká základna by stála třicet miliard
Titulek	119	Vondra: teď nemůžeme říct Američanům ne
Titulek	120	Volal velvyslanec, že se zítra staví
Titulek	121	USA: Radary nejsou jisté
Titulek	122	Schwarzenberg jede v dubnu do USA
Titulek	123	Premiér: Česko nebude blokovat euroúsatvu
Titulek	124	Paroubek zaplnil sál v Příkopicích
Titulek	125	Jednání sněmovny si „ohlídaly“ vládní strany
Titulek	126	Koalice včetně zelených nedala referendu šanci
Titulek	127	Jednání o radarech v Česku začne naostro
Titulek	128	Český ruch (11)
Titulek	129	Český ruch (12)
Titulek	130	Český ruch (13)
Titulek	131	Chybějí nám informace, stěžují si starostové
Titulek	132	Má se Česko stát očima Ameriky?
Titulek	133	Ochrání radar i Česko? A proč se Kreml základny bojí?
Titulek	134	Putin přiostruje slovník, potřebuje nepřítele
Titulek	135	Kreml hrozí Evropě „starým“ raketovým arzenálem

Titulek	136	Z ČSSD zní: Referendum i o radaru
Titulek	137	Základna ani referendum zatím nemají mezi poslanci většinu
Titulek	138	Základna rozdělila Jinecké na dva tábory
Titulek	139	Vondra: nabídka radaru je výhodná
Titulek	140	Velvyslanec USA mírnil obavy ČSSD z radaru
Titulek	141	USA požádali ČR o umístění radaru
Titulek	142	Stanice si vyžádá bezletovou zónu
Titulek	143	Štefka: na radar útočí letadla
Titulek	144	Varšava: Češi deštník neseberou
Titulek	145	Zařízení by nemělo být schváleno jen rozdílem hlasu
Titulek	146	Základna rozpoltila občany
Titulek	147	USA mají o základně rozhodnout už v lednu
Titulek	148	Sobotka: Radar NATO by referendum nepotřeboval
Titulek	149	Ruským generálům se nelíbí radar v ČR
Titulek	150	Riceová poděkovala Schwarzenbergovi za ochotu vlády přijmout radar
Titulek	151	Bezpečnostní rada státu kývla na americký radar
Titulek	152	Američané chtějí radar v Brdech
Titulek	153	Americký velvyslanec se sejde se starosty z Brd
Titulek	154	Ani Melčákův hlas ve Sněmovně nestačil
Titulek	155	Bursík: zatím bez referenda
Titulek	156	Demonstranti proti základně se sešli u sv. Václava
Titulek	157	Fico by odmítl rakety i radar
Titulek	158	Filip: sovětsí vojáci u nás? Byla to hrubá chyba
Titulek	159	Fried rozhodnutí o základně nepřivezl
Titulek	160	Jakl pro Noviny.cz: radar americká víza neovlivní
Titulek	161	Moskva: americký plán v ČR a Polsku je chybný záměr
Titulek	162	Klaus s ministry sladil zahraniční politiku
Titulek	163	Liška (SZ): smlouvu se Spojenými státy odmítne vláda nebo poslanci
Titulek	164	Hejtmani pro základnu, starostové spíše proti
Titulek	165	Mluvčí NATO: Americký deštník jen na dohodu jednotlivých států
Titulek	166	Mluvčí ministerstva zahraničí USA v sobotu o nabídce radaru nevěděl
Titulek	167	Na Libavé ani v Jincích radar nechtějí
Titulek	168	Neexistuje hodný radar a zlá raketa
Titulek	169	Paroubek: debata v soc. dem. o radaru skončí do deseti dnů
Titulek	170	Poláci chtějí výměnou za základnu střely Patriot
Titulek	171	Pražský magistrát zakázal demonstraci proti radaru
Titulek	172	Protiraketový deštník je zatím stále v plenkách
Titulek	173	Radarová základna USA má stát na kopci Trokavec
Titulek	174	Rakety USA v Česku stále ve hře?
Titulek	175	Rath přirovnal ODS ke straně bolševického typu
Titulek	176	Brdy se nám kvůli radaru zase zavřou, bojí se lidé na Rokycansku
Titulek	177	Putin dštil oheň a síru skoro jako za studené války
Titulek	178	Putin: základny v ČR a Polsku ohrozí Rusko

Titulek	179	Případá mi, že radar má být obranou USA proti Rusku
Titulek	180	Protest podpořil i Zaorálek
Titulek	181	Přijměme radar bez referenda
Titulek	182	Postoj zelených k základně může vyvolat spor
Titulek	183	Politici se Putinových hrozeb zatím nebojí
Titulek	184	Pětina členů vedení ČSSD je pro radar, ale nepřiznala to
Titulek	185	Podle prezidenta je třeba více faktů o radaru
Titulek	186	Pohanka podržel vládu
Titulek	187	Místní hlasování umístění radaru neovlivní
Titulek	188	Paroubek připustil možnost souhlasu s umístěním americké základny
Titulek	189	Parkanová: o radaru se rozhodne na jaře 2008
Titulek	190	O základně hlasovaly zatím jen stovky soc.dem.
Titulek	191	Nemám ambici posadit se na křeslo Mirka Topolánka
Titulek	192	NATO: USA konzultují s Rusy základny v Česku a Polsku
Titulek	193	Melčák dnes pomůže soc.dem. ve Sněmovně
Titulek	194	Chceme jistotu, že základna neoslabí NATO
Titulek	195	Chceme záruky pro širší dohodu
Titulek	196	Magistrát s odpůrci opět prohrál
Titulek	197	KSČM předloží dva návrhy referenda
Titulek	198	Odpůrci radaru demonstrovali u Italů
Titulek	199	Paroubek pro Ne základnám!
Titulek	200	Klaus a Parkanová ladili noty k radaru
Titulek	201	Klaus: radar USA je přijatelnější než rakety
Titulek	202	Zelení: radar jedině pod systémem NATO
Titulek	203	Zaorálek: Parlament nemůže podle Ústavy rozhodnout o radaru
Titulek	204	Zaorálek: peníze raději na klima než na radar
Titulek	205	Velvyslanec USA vysvětloval starostům radar
Titulek	206	Vláda s poslanci rozjela debatu o radaru USA
Titulek	207	Velvyslanec USA Graber: rozhodnout se musí Češi
Titulek	208	Většina nechce radar ani za zrušení víz
Titulek	209	V Seville proti radaru nikdo nic nenamítal
Titulek	210	V Příbrami další protest proti radarům
Titulek	211	V Trokavci vyhlásili referendum
Titulek	212	Topolánkově vládě věří méně lidí než Paroubkově
Titulek	213	Vláda sdělí svůj verdikt o radaru nejdříve USA, až pak občanům
Titulek	214	V ulicích Berouna létaly dlažební kostky
Titulek	215	V Jincích demonstrovali za referendum k radaru
Titulek	216	Topolánek vysvětloval poslancům radar, Čunek své finance
Titulek	217	Šéf soc. dem. potvrdil: pětina pro radar
Titulek	218	STEM: Čunkova kauza lidovce nepoškodila
Titulek	219	Spor o radar nabral podle agentury DPA na síle
Titulek	220	Sjezd zelených: Bursík nemá soupeře, tématem radar
Titulek	221	Řekne-li EU a NATO radaru ne, pak budeme proti i my

Titulek	222	Ruský ministr prý ztlumil výhrady proti Antiraketám
Titulek	223	Rusko hrozí, že na radar namíří rakety
Titulek	224	Rouček interpeloval evropskou radu
Titulek	225	Radarová stanice opět ovládla Sněmovnu
Titulek	226	Radar NATO v Nepochisech nevádí
Titulek	227	Grémium soc. dem. odmítlo radar, chce referendum
Titulek	228	Fedotov: Rusko možná proti základně nebude
Titulek	229	Diplomat USA: S Rusy jsme o deštníku jednali už jedenáctkrát
Titulek	230	Další obec zvažuje referendum o radaru
Titulek	231	ČSSD si chce vynutit rozpravu o radaru, euroústavě i Čunkovi
Titulek	232	Část zelených vytýká Bursíkovi základnu
Titulek	233	Čas mi dá za pravdu
Titulek	234	Co schválili zelení k radaru
Titulek	235	Co dosud zaznělo z Moskvy kvůli základnám
Titulek	236	BIS chystá studii o riziku
Titulek	237	Obyvatelé Trokavce odmítli v referendu americký radar
Titulek	238	Od Trokavce do středu újezdu?
Titulek	239	Paroubek si prohlédl místo pro americký radar
Titulek	240	Plzeňští radní jsou pro americký radar
Titulek	241	Poslanci SZ a soc. dem.: experti Kongresu USA s radarem ještě váhají
Titulek	242	Radar pro Česko má být převezen z Marshallových ostrovů
Titulek	243	Vlček odřekl cestu s Klausem do USA
Titulek	244	Vládní mluvčí: předběžný souhlas s radarem není
Titulek	245	Vláda odmítla referendum k radaru
Titulek	246	Vláda má odpověď k radaru
Titulek	247	Rusko chce umístit radary na svých ambasádách ve světě
Titulek	248	Ruský velvyslanec v NATO se distancoval od hrozeb generálů
Titulek	249	Soc. dem. chybějí naháněči poslanců
Titulek	250	Starosta Trokavce by nejel za radarem ani za 300 Tisíc
Titulek	251	STEM: 70% proti radaru
Titulek	252	Starostové žádají referendum
Titulek	253	Příznivci základny táhnou do boje
Titulek	254	První Američané nastupují do Brd
Titulek	255	Vondra: jdeme do jednání s Američany, výsledek Neznáme
Titulek	256	V USA jsem se dozvěděl, že radary nemají chránit Evropu
Titulek	257	Šéf NATO Topolánkovi: radar je věcí Česka a Spojených států
Titulek	258	V Bruselu zaznělo: NATO s radarem mírně sympatizuje
Titulek	259	Trokavečtí se kvůli radaru obrátí na světová média
Titulek	260	USA s Prahou už jednají
Titulek	261	Tlak ještě bude stoupat

Titulek	262	Graber: Rusko není nepřítel
Titulek	263	Factum: Většina pro jednání se Spojenými státy o Radaru
Titulek	264	K radaru se v Praze vysloví i exvelitel NATO
Titulek	265	Na večírek ČSSD líčí i paparazziové
Titulek	266	Graber bude vysvětlovat radar na sjezdu soc. dem.
Titulek	267	Komunistům by vadil i radar pod NATO
Titulek	268	Na radary USA se podívají soc. dem. a ODS
Titulek	269	Klaus: USA už učinily krok ke zrušení víz
Titulek	270	Co všechno může chtít Česko za radar
Titulek	271	Nechci zavřít Temelín, beru ho jako fakt
Titulek	272	Nejsme Velkým bratrem, rozhodnutí je na vaší Zemi
Titulek	273	Obering: radar přijde na deset miliard korun
Titulek	274	Sjezd vyzval nevolit Klause
Titulek	275	Exministr Šedivý navržen na zástupce šéfa NATO
Titulek	276	Havel: je to ruský rituál
Titulek	277	CVVM: 61 procent lidí je proti radaru
Titulek	278	Česko získá plány radaru
Titulek	279	Diskusi o radaru v ČT sledovalo 773 tisíc diváků
Titulek	280	Bursík s podmínkou k radaru asi narazí
Titulek	281	Ano, budeme jednat, odpověděla česká vláda Američanům k radaru
Titulek	282	Ani přesun radaru do nitra Brd by asi nezlomil odpor obcí
Titulek	283	Zelení by podle Lišky asi hlasovali proti radarové základně
Titulek	284	Anarchisté prošli městem
Titulek	285	Americká žádost o radar předem vítala český Souhlas
Titulek	286	Němci a Češi: boj diplomatů

Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
5.			
	Téma	1	Jednání ČR s USA o umístění radaru obecně²²
	Téma	2	Jednání vlády ČR s USA o radaru
	Téma	3	Jednání prezidenta ČR Klause s USA o radaru
	Téma	4	Jednání odborníků ČR s USA o radaru
	Téma	5	Jednání představitelů opozice se zástupci USA o radaru
	Téma	6	Jednání představitelů SZ se zástupci USA o radaru
	Téma	7	Jednání předchozích vlád ČSSD s USA o radaru
	Téma	8	Postoj občanů ČR k radaru

²² V oddílu témat jsou některé položky zvýrazněné tučným písmem z důvodu následujícího rozlišení: zvýrazněná témata jsou buď tématy zcela samostatnými, či se jedná o určitá zastřešující témata, která jsou po nich následujícími nezvýrazněnými tématy určitým způsobem rozváděna či specifikována. Někdy se totiž v článcích např. pojednávalo o jednání ČR s USA obecně, zatímco jindy se hovořilo přímo o jednání vlády ČR s USA apod., což je pro účely našeho výzkumu relevantní rozlišovat.

Téma	9	Postoj prezidenta ČR Klause k radaru
Téma	10	Postoj bývalého prezidenta Havla k radaru
Téma	11	Postoj vlády ČR k radaru
Téma	12	Postoj ODS k radaru
Téma	13	Postoj jednotlivých členů ODS k radaru
Téma	14	Postoj ČSSD k radaru
Téma	15	Postoj jednotlivých členů ČSSD k radaru
Téma	16	Postoj KSČM k radaru
Téma	17	Postoj jednotlivých členů KSČM k radaru
Téma	18	Postoj KDU-ČSL k radaru
Téma	19	Postoj jednotlivých členů KDU-ČSL k radaru
Téma	20	Postoj SZ k radaru
Téma	21	Postoj jednotlivých členů SZ k radaru
Téma	22	Postoj Evropské strany zelených k radaru
Téma	23	Postoj Mladých zelených k radaru
Téma	24	Postoj Humanistické strany k radaru
Téma	25	Postoj občanského sdružení Ne základnám k radaru
Téma	26	Postoj občanského sdružení Pro k radaru
Téma	27	Postoj obyvatel Libavé k radaru
Téma	28	Postoj starostů²³ obcí v okolí Libavé k radaru
Téma	29	Postoj představitelů Olomouckého kraje k radaru
Téma	30	Postoj obyvatel Brd k radaru
Téma	31	Postoj starostů²⁴ obcí v Brdech k radaru
Téma	32	Postoj představitelů Plzeňského kraje²⁵ k radaru
Téma	33	Postoj představitelů Středočeského kraje²⁶ k radaru
Téma	34	Postoj příslušníků Armády ČR k radaru
Téma	35	Postoj Kongresu USA k radaru
Téma	36	Postoj spojenců ČR a USA²⁷ k radaru
Téma	37	Postoj NATO k radaru
Téma	38	Začlenění radaru do NATO obecně²⁸
Téma	39	Postoj USA k začlenění radaru do NATO
Téma	40	Postoj vlády ČR k začlenění radaru do NATO
Téma	41	Postoj ODS k začlenění radaru do NATO
Téma	42	Postoj ČSSD k začlenění radaru do NATO
Téma	43	Postoj KSČM k začlenění radaru do NATO
Téma	44	Postoj KDU-ČSL k začlenění radaru do NATO
Téma	45	Postoj SZ k začlenění radaru do NATO
Téma	46	Postoj jednotlivých politiků k začlenění radaru do NATO
Téma	47	Postoj občanů ČR k začlenění radaru do NATO
Téma	48	Postoj obyvatel Brd k začlenění radaru do NATO
Téma	49	Postoj starostů²⁹ v Brdech k začlenění radaru do

²³ Též zastupitelů.

²⁴ Též zastupitelů.

²⁵ Též krajských a komunálních zastupitelů.

²⁶ Též krajských a komunálních zastupitelů.

²⁷ Myšleno zejména našich evropských spojenců, ale také např. Kanady. V člancích bylo toto spojení (tj. postoj našich spojenců) často používáno právě v této podobě, aniž by bylo upřesněno, zda jde o spojence z NATO, EU či jiné, případně byly uváděny konkrétní spojenecké země.

²⁸ Také význam radaru pro NATO.

²⁹ Též zastupitelů.

		NATO
Téma	50	Postoj NATO k začlenění radaru do NATO
Téma	51	Postoj Ruska k radaru
Téma	52	Postoj Ruska k radaru obecně
Téma	53	Avízované reakce na radar ze strany Ruska ³⁰
Téma	54	Jednání USA s Ruskem o radaru:
Téma	55	Jednání mezi představiteli USA a Ruska obecně
Téma	56	Kvalita jednání a informování Ruska ze strany USA
Téma	57	Jednání ČR s Ruskem o radaru
Téma	58	Jednání vlády ČR s ruskými představiteli
Téma	59	Jednání prezidenta ČR s ruskými představiteli
Téma	60	Jednání zástupců české opozice s ruskými představiteli
Téma	61	Jednání o radaru ve vládě
Téma	62	Jednání Bezpečnostní rady státu o radaru
Téma	63	Jednání a schvalování radaru v Parlamentu:
Téma	64	Jednání o radaru a schvalování v Parlamentu obecně
Téma	65	Rozložení sil v Parlamentu ³¹
Téma	66	Otázka vhodnosti rozhodování o radaru v Parlamentu ³²
Téma	67	Ratifikace rozhodnutí o radaru prezidentem
Téma	68	Celostátní referendum o radaru
Téma	69	Celostátní referendum obecně
Téma	70	Postoj vlády k referendu
Téma	71	Postoj ODS k referendu
Téma	72	Postoj ČSSD k referendu
Téma	73	Postoj KSČM k referendu
Téma	74	Postoj KDU-ČSL k referendu
Téma	75	Postoj SZ k referendu
Téma	76	Postoj jednotlivých politiků k referendu
Téma	77	Postoj občanů ČR k referendu
Téma	78	Postoj obyvatel Brd k referendu
Téma	79	Postoj starostů ³³ v Brdech referendu
Téma	80	Jednání o referendu v Parlamentu ³⁴
Téma	81	Místní referendum o radaru v obcích v Brdech
Téma	82	Bilaterální dohoda o radaru:
Téma	83	Bilaterální dohoda o radaru mezi ČR a USA obecně
Téma	84	Otázka vhodnosti bilaterální dohody
Téma	85	Proti komu je radar namířen³⁵
Téma	86	Namíření radaru proti nepřátelským raketám obecně
Téma	87	Namíření radaru na Írán, Severní Koreu a podobné nestabilní režimy ³⁶
Téma	88	Namíření radaru na Rusko ³⁷
Téma	89	Namíření radaru proti teroristům

³⁰ Též ruské hrozby a obecně protiopatření, která Rusko plánuje jako svou reakci na umístění radaru USA v ČR.

³¹ Též šance na schválení.

³² Též zda je to ústavně možné, zda mají politické strany na takové rozhodování mandát atd.

³³ Též zastupitelů.

³⁴ Též projednávání návrhů zákonů o obecném či speciálním referendu k radaru.

³⁵ Též před kým má chránit.

³⁶ Budou sem řazené i články, kde se hovoří pouze o ochraně před nestabilními či lotrovskými režimy, či pouze o ochraně před Íránem, který byl v člancích v drtivé většině uváděn jako nejvýznamnější zástupce tzv. nestabilních režimů, v některých člancích je potom uváděn společně se Severní Koreou.

³⁷ Též radar jako hrozba pro Rusko.

Téma	90	Obranný charakter radaru
Téma	91	Koho bude radar chránit³⁸
Téma	92	Hrozba útoku (z Íránu či ze Severní Koreji a podobných režimů, či ze strany teroristů)³⁹
Téma	93	Vliv radaru na bezpečnost ČR
Téma	94	Vliv radaru na stabilitu a bezpečnost Evropy
Téma	95	Vliv radaru na globální bezpečnost⁴⁰
Téma	96	Spojenectví ČR a USA⁴¹
Téma	97	Partnerství USA a Ruska
Téma	98	Nekalé motivace USA ke stavbě radaru⁴²
Téma	99	(Ne)rovnocennost ČR a USA jako partnerů k vyjednávání⁴³
Téma	100	Vliv radaru na vztahy ČR s Ruskem
Téma	101	Vliv na vztahy ČR s Ruskem obecně
Téma	102	Vliv na obchodní vztahy ČR s Ruskem
Téma	103	Radar jako výraz aktivní spoluodpovědnosti ČR⁴⁴
Téma	104	Vliv umístění radaru USA na suverenitu ČR
Téma	105	Pacifismus a mírová politika
Téma	106	Neutralita ČR
Téma	107	Informační a agitační kampaň vlády ČR obecně
Téma	108	Kvalita informační kampaně vlády
Téma	109	(Ne)informovanost veřejnosti a lidí v Brdech
Téma	110	Informační a agitační kampaň USA
Téma	111	Ohrožení a omezení plynoucí z radaru pro lidi
Téma	112	Obavy lidí z radaru obecně
Téma	113	Ohrožení a omezení plynoucí z radaru obecně
Téma	114	Otázka ohrožení úlomky raket
Téma	115	Otázka omezení pohybu ⁴⁵
Téma	116	Otázka vlivu na signál telefonu, televize, či rozhlasu
Téma	117	Otázka vlivu na životní prostředí, přírodu a zvěř
Téma	118	Otázka vlivu na zdraví lidí
Téma	119	Otázka vlivu na dělostřelecké posádky v Jincích
Téma	120	Otázka vlivu na klid v obcích
Téma	121	Základna jako cíl útoku
Téma	122	Výhody plynoucí z radaru
Téma	123	Výhody radaru obecně
Téma	124	Vliv radaru na prestiž ČR
Téma	125	Strategické výhody pro ČR ⁴⁶
Téma	126	Vliv radaru na rozvoj vědy a výzkumu v ČR
Téma	127	Vliv radaru na zviditelnění obcí
Téma	128	Otázka ekonomických výhod ⁴⁷

³⁸ Ve smyslu dosahu a pokrytí radaru.

³⁹ Myšlena hrozba útoku obecně, ale též zda je reálná, či nereálná apod.

⁴⁰ Též otázka nové Studené války, nového kola zbrojení, světové stability atd.

⁴¹ Též skutečnost, že vděčíme USA třikrát za naši svobodu apod.

⁴² Např. USA chtějí ovládnout celý svět, podporovat svůj zbrojařský průmysl apod.

⁴³ Též jednání slona s myší, též servilita ČR vůči USA, též jednání dvou demokratických a rovnoprávných partnerů atd.

⁴⁴ Myšleno např. za obranu naší i našich partnerů, poddíl na odpovědnosti za globální bezpečnost apod. Též nemůžeme pořád jen brát atd.

⁴⁵ Myšleno např. kvůli ochrannému pásmu v okolí radaru apod.

⁴⁶ Např. mohli bychom se spolehnout na politickou a ekonomickou podporu USA, měli bychom nadstandardní pozici na mezinárodní scéně apod.

Téma	129	Důvody pro umístění radaru v ČR
Téma	130	Výběr místa pro radar v rámci ČR
Téma	131	Technické parametry radaru a jeho funkce⁴⁸
Téma	132	Finanční náklady na radar
Téma	133	Souvislost radaru a zrušení víz do USA
Téma	134	Časový harmonogram stavby a zprovoznění základny
Téma	135	Právní aspekty radaru:
Téma	136	Právní status území základny
Téma	137	Jakému Právu budou podléhat vojáci a experti USA
Téma	138	Velení radaru
Téma	139	Přístup k informacím o činnosti radaru pro armádu a představitele ČR
Téma	140	Obsluha a posádka radaru
Téma	141	Přítomnost armády⁴⁹
Téma	142	Přítomnosti armády obecně
Téma	143	Přítomnost cizí armády v ČR ⁵⁰
Téma	144	Protestní akce odpůrců radaru
Téma	145	Demonstrace a protestní pochody
Téma	146	Akce samostatně protestujících jedinců
Téma	147	Petice a texty burcující proti radaru ⁵¹
Téma	148	Akce příznivců radaru:
Téma	149	Demonstrace ve prospěch radaru
Téma	150	Akce samostatně protestujících jedinců ve prospěch radaru
Téma	151	Průzkumné a přípravné práce USA v Brdech
Téma	152	Vlastní deštřík Evropy
Téma	153	Rozhodování v USA před vyslovením žádosti

Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
6.			
	Událost	1	Schůze Poslanecké sněmovny
	Událost	2	Hlasování o důvěře české vládě
	Událost	3	Předložení zákona o obecném referendu ve Sněmovně
	Událost	4	Zamítnutí zákona o obecném referendu předloženého ve Sněmovně
	Událost	5	Předložení zákona o speciálním referendu k umístění radaru ve Sněmovně
	Událost	6	Zamítnutí zákona o speciálním referendu k umístění radaru ve Sněmovně
	Událost	7	Schůzka Bezpečnostní rady státu
	Událost	8	Rozhodnutí Bezpečnostní rady státu o zahájení jednání ČR s USA

⁴⁷ Otázka přílivu investic, příležitostí pro české firmy, pracovních míst, rozvoje infrastruktury, přílivu peněz do školství a zdravotnictví v regionu, kde bude radar apod.

⁴⁸ Též informace o tom, kdy by se radar zapínal, zda by byl v provozu nepřetržitě apod.

⁴⁹ Skutečnost přítomnosti armády v blízkosti jejich obydlí hodnotili zejména obyvatelé obcí, v jejichž blízkosti by měl stát radar.

⁵⁰ Též přirovnávání přítomnosti armády USA k přítomnosti sovětských armád.

⁵¹ Též protestsong, protestní dopisy apod.

Událost	9	Oficiální žádost USA o umístění radaru v ČR
Událost	10	Oficiální odpověď vlády ČR na nótu USA
Událost	11	Schůze vlády
Událost	12	Hlasování o odpovědi na nótu USA ve vládě
Událost	13	Schůzka členů vlády a armádních odborníků s poslanci ⁵²
Událost	14	Fax o stavu jednání s USA zaslaný představitelem vlády poslancům
Událost	15	Rozhodnutí vlády o sestavení týmu expertů k vyjednávání s USA
Událost	16	Vznik týmu expertů, který bude vyjednávat s USA
Událost	17	Tisková konference vlády ČR o radaru
Událost	18	Setkání představitele USA se starosty ⁵³ z Brd
Událost	19	Setkání představitele USA s představiteli Středočeského a Plzeňského kraje a se starosty ⁵⁴ z Brd
Událost	20	Setkání představitele USA s lidmi z Libavé
Událost	21	Diskuse představitele USA s lidmi na různých místech ČR ⁵⁵
Událost	22	Setkání představitele USA s českými poslanci
Událost	23	Návštěva ČR prezidentem Bushem
Událost	24	Příjezd amerických expertů do ČR
Událost	25	Průzkumné a přípravné práce USA v Brdech
Událost	26	Příjezd představitele armády USA do ČR
Událost	27	Schůzka prezidenta ČR s vládními představiteli ČR
Událost	28	Schůzka prezidenta ČR s ruskými představiteli
Událost	29	Schůzka prezidenta ČR s americkými představiteli
Událost	30	Schůzka prezidenta ČR s jinými zahraničními představiteli
Událost	31	Diskuse prezidenta ČR s lidmi v různých místech ČR
Událost	32	Autogramiáda prezidentovy knihy
Událost	33	Schůzka členů vlády ČR s americkými představiteli
Událost	34	Schůzka členů vlády ČR s ruskými představiteli
Událost	35	Schůzka členů vlády ČR s představiteli EU
Událost	36	Schůzka členů vlády ČR s představiteli NATO
Událost	37	Schůzka členů vlády s jinými zahraničními představiteli
Událost	38	Schůzka členů vlády ČR s lidmi z Brd
Událost	39	Schůzka členů vlády ČR se starosty ⁵⁶ obcí v Brdech
Událost	40	Schůzka členů vlády a představitelů USA se starosty ⁵⁷ v Brdech
Událost	41	Schůzka členů vlády ČR a představitelů USA s představiteli Středočeského a Plzeňského kraje a se starosty ⁵⁸ z Brd
Událost	42	Cesta představitelů vlády ČR do Brd na místo, kde by měl stát radar

⁵² Též prezentace na téma radaru pro poslance.

⁵³ Též zastupitelé.

⁵⁴ Též zastupitelé.

⁵⁵ Myšleno kromě obyvatel Brd a Libavé. Též setkání se studenty Masarykovy univerzity v Brně.

⁵⁶ Též zastupitelé.

⁵⁷ Též zastupitelé.

⁵⁸ Též zastupitelé.

Událost	43	Schůzka představitelů Středočeského či (a) Plzeňského kraje se starosty ⁵⁹ v Brdech
Událost	44	Schůzka představitelů Středočeského a Plzeňského kraje s lidmi v Brdech
Událost	45	Schůzka představitelů ČSSD s americkými představiteli
Událost	46	Schůzka představitelů ČSSD s ruskými představiteli
Událost	47	Schůzka představitelů ČSSD s jinými zahraničními představiteli
Událost	48	Cesta představitelů ČSSD do Brd na místo, kde by měl stát radar
Událost	49	Exkurze zástupců ČSSD do vojenského prostoru v Brdech
Událost	50	Debata představitelů ČSSD s lidmi v Brdech
Událost	51	Diskuse o radaru na stranickém intranetu ČSSD
Událost	52	Anketa o radaru v ČSSD
Událost	53	Krajská středočeská konference ČSSD
Událost	54	Sjezd ČSSD
Událost	55	Hlasování ČSSD o postoji strany k radaru ⁶⁰
Událost	56	Diskuse člena amerického týmu na intranetu ČSSD s jejími členy
Událost	57	Anketa o radaru oslovující všechny poslance ČSSD uskutečněná MF DNES
Událost	58	Setkání představitelů ČSSD se zástupci iniciativy Ne základnám
Událost	59	Schůze SZ
Událost	60	Sjezd SZ
Událost	61	Hlasování SZ o postoji strany k radaru ⁶¹
Událost	62	Usnesení přijaté Republikovou radou SZ
Událost	63	Sepsání prohlášení o radaru několika členy SZ ⁶²
Událost	64	Schůzka představitelů SZ s americkými představiteli
Událost	65	Anketa o radaru na webových stránkách KSČM
Událost	66	Cesta delegace českých politiků na Marshallovy ostrovy
Událost	67	Cesta českého expertního týmu do Moskvy
Událost	68	Protestní pochod (demonstrace) proti základně
Událost	69	Sběr podpisů proti základně ⁶³
Událost	70	Jiné hromadné protestní akce ⁶⁴
Událost	71	Protestní akce jednotlivců proti radaru
Událost	72	Demonstrace ve prospěch radaru
Událost	73	Protestní akce jednotlivců ve prospěch radaru
Událost	74	Sřet přívrženců základny s odpůrci
Událost	75	Sřet anarchistů a nacionalistů demonstrujících proti radaru
Událost	76	Zákaz demonstrace proti radaru Pražským magistrátem
Událost	77	Soudní zrušení zákazu demonstrace proti radaru vydaného Pražským magistrátem

⁵⁹ Též zastupiteli.

⁶⁰ Též přijetí usnesení strany k radaru.

⁶¹ Též přijetí usnesení strany k radaru.

⁶² Myšlena skupina členů strany v čele se Stropnickým.

⁶³ Též petice.

⁶⁴ Např. vyvěšování plakátů, burčující texty, protestní dopisy a protestsong.

Událost	78	Založení občanské iniciativy Pro
Událost	79	Schůzka představitelů USA a Ruska ⁶⁵
Událost	80	Schůzka představitelů USA s jinými zahraničními představiteli ⁶⁶
Událost	81	Oficiální prohlášení ruské diplomacie k plánům USA
Událost	82	Schůze zastupitelstev obcí v Brdech
Událost	83	Zamítavé referendum v obci Trokavec
Událost	84	Sběr podpisů pro vyhlášení referenda v Brdech
Událost	85	Proklamace k radaru schválená krajskými zastupiteli v Plzeňském kraji
Událost	86	Prohlášení 16 starostů z Příbramska ⁶⁷
Událost	88	Konference Dny USA a EU v Praze
Událost	89	Mezinárodní konference v pražské Městské knihovně zabývající se riziky jaderných konfliktů v Evropě a ve světě
Událost	90	Summit NATO v Istanbulu ⁶⁸
Událost	91	Summit NATO v Rize
Událost	92	Zasedání EU
Událost	93	Schůzka ministrů obrany NATO v Seville za účasti ruského ministra obrany Ivanova ⁶⁹
Událost	94	Zasedání rady NATO-Rusko
Událost	95	Bezpečnostní konference v Mnichově
Událost	96	Putinův projev v Mnichově
Událost	97	Schůzka českých poslanců s představiteli NATO a americké ambasády v Bruselu
Událost	98	Vstup ČR do NATO
Událost	99	Americké prezidentské volby 2008
Událost	100	Televizní diskuse o radaru
Událost	101	Průzkum veřejného mínění
Událost	102	Zasedání NATO v Bruselu
Událost	103	Schůzka představitele USA s českými hejtmany
Událost	104	Summit NATO v Praze

Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
7.			
	Aktér	1	ČR obecně
	Aktér	2	Občané ČR
	Aktér	3	Politici ČR obecně
	Aktér	4	Prezident ČR Václav Klaus
	Aktér	5	Vláda ČR jako celek ⁷⁰
	Aktér	6	Premiér vlády ČR Mirek Topolánek
	Aktér	7	Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg ⁷¹
	Aktér	8	Český velvyslanec v USA Petr Kolář

⁶⁵ Těž telefonické hovory.

⁶⁶ Myšleno kromě ČR a Ruska.

⁶⁷ Jedná se o prohlášení vyzývající k referendu a kritizující vládu za nedostatek informací a špatnou komunikaci.

⁶⁸ Vzhledem k tomu, že rozlišování jednotlivých summitů NATO se nakonec neukázalo jako opodstatněné, byly všechny summity NATO zanášeny do záznamových archů pod tímto kódem (tj.kód č.90) a kódy č.91 a 104 byly vypuštěny)

⁶⁹ Dodatečně bylo zjištěno, že tato událost se překrývá s událostí Zasedání rady NATO-Rusko, obě byly proto nakonec do záznamových archů zanášeny pod kódem 94.

⁷⁰ Těž vládní koalice.

⁷¹ Těž ministerstvo zahraničních věcí ČR obecně a jeho zaměstnanci, např.tiskový mluvčí a náměstek ministra apod.

Aktér	9	Ministryně obrany ČR Vlasta Parkanová ⁷²
Aktér	10	Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra
Aktér	11	Bývalá vláda ČSSD
Aktér	12	Parlament ČR jako celek
Aktér	13	Poslanecká Sněmovna ČR ⁷³
Aktér	14	Senát ČR jako celek ⁷⁴
Aktér	15	Česká levice obecně ⁷⁵
Aktér	16	ODS jako celek
Aktér	17	Jednotlivý politik ODS Petr Nečas
Aktér	18	Jednotlivý politik ODS Jan Zahradil
Aktér	19	Jednotlivý politik ODS Petr Tluchoř
Aktér	20	Jiný jednotlivý politik ODS
Aktér	21	ČSSD jako celek
Aktér	22	Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek
Aktér	23	Jednotlivý politik ČSSD Roman Zaorálek
Aktér	24	Jednotlivý politik ČSSD Bohuslav Sobotka
Aktér	25	Jiný jednotlivý politik ČSSD
Aktér	26	KSČM jako celek
Aktér	27	Jednotlivý politik KSČM Vojtěch Filip
Aktér	28	Jednotlivý politik KSČM Jiří Dolejš
Aktér	29	Jednotlivý politik KSČM Václav Exner
Aktér	30	Jiný jednotlivý politik KSČM
Aktér	31	KDU-ČSL jako celek
Aktér	32	Jednotlivý politik KDU-ČSL Jiří Čunek
Aktér	33	Jednotlivý politik KDU-ČSL Cyril Svoboda
Aktér	34	Jednotlivý politik KDU-ČSL Marián Hošek
Aktér	35	Jiný jednotlivý politik KDU-ČSL
Aktér	36	SZ jako celek
Aktér	37	Jednotlivý politik SZ Martin Bursík
Aktér	38	Jednotlivý politik SZ Ondřej Liška
Aktér	39	Jednotlivý politik SZ Kateřina Jacques
Aktér	40	Jiný jednotlivý politik SZ
Aktér	41	Bezpečnostní rada státu
Aktér	42	Pražský magistrát ⁷⁶
Aktér	43	Armáda ČR a příslušníci
Aktér	44	Odborníci ČR ⁷⁷
Aktér	45	Bývalý prezident ČR Václav Havel
Aktér	46	Obyvatelé obcí v Brdech obecně
Aktér	47	Jednotliví obyvatelé obcí v Brdech
Aktér	48	Starostové ⁷⁸ obcí v Brdech jednotlivě i obecně
Aktér	49	Obyvatelé Libavé obecně
Aktér	50	Obyvatelé Libavé jednotlivě
Aktér	51	Starostové ⁷⁹ obcí v okolí Libavé obecně i jednotlivě
Aktér	52	Čeští hejtmani obecně

⁷² Těž ministerstvo obrany ČR obecně a jeho zaměstnanci, např. tiskový mluvčí a náměstek ministryně apod.

⁷³ Těž poslanci ČR obecně a sněmovní výbory.

⁷⁴ Těž senátoři ČR obecně.

⁷⁵ Těž česká opozice – překrývá se to.

⁷⁶ Těž jeho odbory a jednotliví představitelé. Pavel Bém bude kódován buď jako politik ODS, nebo představitel magistrátu na základě kontextu, ve kterém bude vystupovat.

⁷⁷ Těž expertní tým.

⁷⁸ Těž zastupitelé.

⁷⁹ Těž zastupitelé.

Aktér	53	Hejtman Středočeského kraje Petr Bendl
Aktér	54	Jiní představitelé Středočeského Kraje
Aktér	55	Hejtman Plzeňského kraje Petr Zimmermann
Aktér	56	Jiní představitelé Plzeňského kraje ⁸⁰
Aktér	57	Hejtman Olomouckého kraje Ivan Kosatík
Aktér	58	Jiní představitelé Olomouckého kraje
Aktér	59	USA obecně ⁸¹
Aktér	60	Politici USA obecně
Aktér	61	Prezident USA George Bush
Aktér	62	Vláda USA obecně
Aktér	63	Ministryně zahraničí USA C.Riceová ⁸²
Aktér	64	Americký velvyslanec v ČR R.W.Graber
Aktér	65	Ministr obrany USA R.Gates ⁸³
Aktér	66	Viceprezident USA R.Cheney
Aktér	67	Kongres USA ⁸⁴
Aktér	68	Armáda USA a její příslušníci
Aktér	69	Odborníci USA ⁸⁵
Aktér	70	Agentura protiraketové obrany v USA ⁸⁶
Aktér	71	Rusko obecně
Aktér	72	Ruští politici obecně
Aktér	73	Ruský prezident Putin
Aktér	74	Ruská vláda jako celek
Aktér	75	Ministr zahraničních věcí Ruska Sergej Lavrov
Aktér	76	Ruský velvyslanec v ČR A.Fedotov
Aktér	77	Ministr obrany Ruska Sergej Ivanov
Aktér	78	Ruský parlament ⁸⁷
Aktér	79	Ruská armáda a její příslušníci
Aktér	80	Sovětská armáda obecně
Aktér	81	NATO
Aktér	82	Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer
Aktér	83	Rada NATO-Rusko
Aktér	84	Štefan Füle (český velvyslanec při NATO)
Aktér	85	Konstantin Totskij (ruský velvyslanec v NATO)
Aktér	86	EU
Aktér	87	Evropští spojenci ČR a USA obecně
Aktér	88	Polsko a jeho představitelé
Aktér	89	Německo a jeho představitelé
Aktér	90	Maďarsko a jeho představitelé
Aktér	91	Lucembursko a jeho představitelé
Aktér	92	Slovensko a jeho představitelé
Aktér	93	Nizozemí a jeho představitelé
Aktér	94	Francie a její představitelé
Aktér	95	Kanada a její představitelé
Aktér	96	Írán a jeho představitelé
Aktér	97	Severní Korea

⁸⁰ Krajští i komunální představitelé.

⁸¹ Též Američané obecně.

⁸² Též ministerstvo zahraničí USA obecně a jeho zaměstnanci.

⁸³ Též ministerstvo obrany USA obecně a jeho zaměstnanci, též Pentagon.

⁸⁴ Též jeho členové.

⁸⁵ Též expertní skupiny.

⁸⁶ Dodatečně bylo zjištěno, že agentura protiraketové obrany se překrývá s armádou USA, oba subjekty proto nakonec byly do záznamových archů zanášeny pod kódem 68.

⁸⁷ Též jeho členové.

Aktér	98	OSN
Aktér	99	Odpůrci radaru obecně
Aktér	100	Příznivci radaru obecně
Aktér	101	Aktivisté demonstrující proti radaru
Aktér	102	Aktivisté demonstrující ve prospěch radaru
Aktér	103	Příznivci radaru v Brdech
Aktér	104	Odpůrci radaru v Brdech
Aktér	105	České soudy a soudci
Aktér	106	BIS
Aktér	107	Zpravodajské služby ČR
Aktér	108	Policie ČR
Aktér	109	Evropská strana zelených ⁸⁸
Aktér	110	Sdružení Mezinárodní přátelé přírody ⁸⁹
Aktér	111	Občanská iniciativa Ne základnám ⁹⁰
Aktér	112	Občanská iniciativa Pro ⁹¹
Aktér	113	Pravicová skupina Autonomní nacionalisté Střední Čechy ⁹²
Aktér	114	Humanistická strana ⁹³
Aktér	115	Sdružení Efektivní stát ⁹⁴
Aktér	116	Pravicoví radikálové ⁹⁵
Aktér	117	Anarchisté ⁹⁶
Aktér	118	Komunistický svaz české mládeže
Aktér	119	Mladí zelení
Aktér	120	Dělnická strana ⁹⁷
Aktér	121	Anarchoautonomní hnutí Food, not bombs ⁹⁸
Aktér	122	Zahraníční odborníci ⁹⁹
Aktér	123	Armáda obecně
Aktér	124	Cizí armáda obecně
Aktér	125	Teroristé obecně
Aktér	126	Obsluha radaru obecně
Aktér	127	Nezařazený poslanec Pohanka
Aktér	128	Nezařazený poslanec Melčák
Aktér	129	Jiný ¹⁰⁰

⁸⁸ Též její členové.

⁸⁹ Též jeho členové.

⁹⁰ Též její členové.

⁹¹ Též její členové.

⁹² Vzhledem k tomu, že tato skupina se překrývá s pravicovými radikály a pro účely tohoto výzkumu není důležité rozlišovat mezi jednotlivými skupinami pravicových radikálů, všechny byly nakonec do záznamových archů zanášeny pod kódem 116.

⁹³ Též její členové.

⁹⁴ Též jeho členové.

⁹⁵ Též příznivci hnutí skinheads, nacionalisté, Autonomní nacionalisté Střední Čechy, Dělnická strana.

⁹⁶ Též levicoví aktivisté a hnutí Food not bombs.

⁹⁷ Vzhledem k tomu, že tato skupina se překrývá s pravicovými radikály a pro účely tohoto výzkumu není důležité rozlišovat mezi jednotlivými skupinami pravicových radikálů, všechny byly nakonec do záznamových archů zanášeny pod kódem 116.

⁹⁸ Vzhledem k tomu, že tato skupina se překrývá s anarchisty a pro účely tohoto výzkumu není důležité rozlišovat mezi jednotlivými skupinami anarchistů, všechny byly nakonec do záznamových archů zanášeny pod kódem 117.

⁹⁹ Myšleno kromě odborníků ČR a USA, kteří byli již uvedeni výše.

¹⁰⁰ Zde se nejčastěji jedná o představitele kultury a umělce, kteří se zapojili do akcí proti radaru, či naopak v jeho prospěch.

Oddíl ¹⁰¹	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
8.	Mluvčí	1	ČR obecně
	Mluvčí	2	Občané ČR
	Mluvčí	3	Politici ČR obecně
	Mluvčí	4	Prezident ČR Václav Klaus
	Mluvčí	5	Vláda ČR jako celek
	Mluvčí	6	Premiér vlády ČR Mirek Topolánek
	Mluvčí	7	Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg
	Mluvčí	8	Český velvyslanec v USA Petr Kolář
	Mluvčí	9	Ministryně obrany ČR Vlasta Parkanová
	Mluvčí	10	Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra
	Mluvčí	11	Bývalá vláda ČSSD
	Mluvčí	12	Parlament ČR jako celek
	Mluvčí	13	Poslanecká Sněmovna ČR
	Mluvčí	14	Senát ČR jako celek
	Mluvčí	15	Česká levice obecně
	Mluvčí	16	ODS jako celek
	Mluvčí	17	Jednotlivý politik ODS Petr Nečas
	Mluvčí	18	Jednotlivý politik ODS Jan Zahradil
	Mluvčí	19	Jednotlivý politik ODS Petr Tluchoř
	Mluvčí	20	Jiný jednotlivý politik ODS
	Mluvčí	21	ČSSD jako celek
	Mluvčí	22	Jednotlivý politik ČSSD Jiří Paroubek
	Mluvčí	23	Jednotlivý politik ČSSD Roman Zorálek
	Mluvčí	24	Jednotlivý politik ČSSD Bohuslav Sobotka
	Mluvčí	25	Jiný jednotlivý politik ČSSD
	Mluvčí	26	KSČM jako celek
	Mluvčí	27	Jednotlivý politik KSČM Vojtěch Filip
	Mluvčí	28	Jednotlivý politik KSČM Jiří Dolejš
	Mluvčí	29	Jednotlivý politik KSČM Václav Exner
	Mluvčí	30	Jiný jednotlivý politik KSČM
	Mluvčí	31	KDU-ČSL jako celek
	Mluvčí	32	Jednotlivý politik KDU-ČSL Jiří Čunek
	Mluvčí	33	Jednotlivý politik KDU-ČSL Cyril Svoboda
	Mluvčí	34	Jednotlivý politik KDU-ČSL Marián Hošek
	Mluvčí	35	Jiný jednotlivý politik KDU-ČSL
	Mluvčí	36	SZ jako celek
	Mluvčí	37	Jednotlivý politik SZ Martin Bursík
	Mluvčí	38	Jednotlivý politik SZ Ondřej Liška
	Mluvčí	39	Jednotlivý politik SZ Kateřina Jacques
	Mluvčí	40	Jiný jednotlivý politik SZ
	Mluvčí	41	Bezpečnostní rada státu
	Mluvčí	42	Pražský magistrát
	Mluvčí	43	Armáda ČR a její příslušníci
	Mluvčí	44	Odborníci ČR
	Mluvčí	45	Bývalý prezident ČR Václav Havel
	Mluvčí	46	Obyvatelé obcí v Brdech obecně
	Mluvčí	47	Jednotliví obyvatelé obcí v Brdech
	Mluvčí	48	Starostové obcí v Brdech jednotlivě i obecně

¹⁰¹ Tento oddíl je výčtem proměnných totožný s předcházejícím oddílem aktérů, vztahují se k němu tudíž také stejné doplňující informace, které byly v předchozím oddíle aktérů uvedeny v poznámkách pod čarou a zde již nebudou opakovány.

Mluvčí	49	Obyvatelé Libavé obecně
Mluvčí	50	Obyvatelé Libavé jednotlivě
Mluvčí	51	Starostové obcí v okolí Libavé obecně i jednotlivě
Mluvčí	52	Čeští hejtmani obecně
Mluvčí	53	Hejtman Středočeského kraje Petr Bendl
Mluvčí	54	Jiní představitelé Středočeského Kraje
Mluvčí	55	Hejtman Plzeňského kraje Petr Zimmermann
Mluvčí	56	Jiní představitelé Plzeňského kraje
Mluvčí	57	Hejtman Olomouckého kraje Ivan Kosatík
Mluvčí	58	Jiní představitelé Olomouckého kraje
Mluvčí	59	USA obecně
Mluvčí	60	Politici USA obecně
Mluvčí	61	Prezident USA George Bush
Mluvčí	62	Vláda USA obecně
Mluvčí	63	Ministryně zahraničí USA C.Riceová
Mluvčí	64	Americký velvyslanec v ČR R.W.Graber
Mluvčí	65	Ministr obrany USA R.Gates
Mluvčí	66	Viceprezident USA Cheney
Mluvčí	67	Kongres USA
Mluvčí	68	Armáda USA a její příslušníci
Mluvčí	69	Odborníci USA
Mluvčí	70	Agentura protiraketové obrany v USA
Mluvčí	71	Rusko obecně
Mluvčí	72	Ruští politici obecně
Mluvčí	73	Ruský prezident Putin
Mluvčí	74	Ruská vláda jako celek
Mluvčí	75	Ministr zahraničních věcí Ruska Sergej Lavrov
Mluvčí	76	Ruský velvyslanec v ČR A.Fedotov
Mluvčí	77	Ministr obrany Ruska Sergej Ivanov
Mluvčí	78	Ruský parlament
Mluvčí	79	Ruská armáda a její příslušníci
Mluvčí	80	Sovětská armáda obecně
Mluvčí	81	NATO
Mluvčí	82	Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer
Mluvčí	83	Rada NATO-Rusko
Mluvčí	84	Štefan Füle (český velvyslanec při NATO)
Mluvčí	85	Konstantin Totskij (ruský velvyslanec v NATO)
Mluvčí	86	EU
Mluvčí	87	Evropští spojenci ČR a USA obecně
Mluvčí	88	Polsko a jeho představitelé
Mluvčí	89	Německo a jeho představitelé
Mluvčí	90	Maďarsko a jeho představitelé
Mluvčí	91	Lucembursko a jeho představitelé
Mluvčí	92	Slovensko a jeho představitelé
Mluvčí	93	Nizozemí a jeho představitelé
Mluvčí	94	Francie a její představitelé
Mluvčí	95	Kanada a její představitelé
Mluvčí	96	Írán a jeho představitelé
Mluvčí	97	Severní Korea
Mluvčí	98	OSN
Mluvčí	99	Odpůrci radaru obecně
Mluvčí	100	Příznivci radaru obecně
Mluvčí	101	Aktivisté demonstující proti radaru
Mluvčí	102	Aktivisté demonstující ve prospěch radaru

Mluvčí	103	Příznivci radaru v Brdech
Mluvčí	104	Odpůrci radaru v Brdech
Mluvčí	105	České soudy a soudci
Mluvčí	106	BIS
Mluvčí	107	Zpravodajské služby ČR
Mluvčí	108	Policie ČR
Mluvčí	109	Evropská strana zelených
Mluvčí	110	Sdružení Mezinárodní přátelé přírody
Mluvčí	111	Občanská iniciativa Ne základnám
Mluvčí	112	Občanská iniciativa Pro
Mluvčí	113	Pravicová skupina Autonomní nacionalisté Střední Čechy
Mluvčí	114	Humanistická strana
Mluvčí	115	Sdružení Efektivní stát
Mluvčí	116	Pravicoví radikálové
Mluvčí	117	Anarchisté
Mluvčí	118	Komunistický svaz české mládeže
Mluvčí	119	Mladí zelení
Mluvčí	120	Dělnická strana
Mluvčí	121	Anarchoautonomní hnutí Food, not bombs
Mluvčí	122	Zahraniční odborníci
Mluvčí	123	Armáda obecně
Mluvčí	124	Cizí armáda obecně
Mluvčí	125	Teroristé obecně
Mluvčí	126	Obsluha radaru obecně
Mluvčí	127	Nezařazený poslanec Pohanka
Mluvčí	128	Nezařazený poslanec Melčák
Mluvčí	129	Jiný

Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
9.	Zdroj	1	TV Prima
	Zdroj	2	Česká televize
	Zdroj	3	Český rozhlas
	Zdroj	4	Frekvence 1
	Zdroj	5	Právo
	Zdroj	6	Novinky.cz
	Zdroj	7	Haló noviny (deník českých komunistů)
	Zdroj	8	Týdeník Euro
	Zdroj	9	Soc. dem. server i-news
	Zdroj	10	STEM
	Zdroj	11	Factum Invenio
	Zdroj	12	CVVM
	Zdroj	13	Polský list Dzennik
	Zdroj	14	Polský deník Rzeczpospolita
	Zdroj	15	Polský list Gazeta Wyborcza
	Zdroj	16	Ruský list Izvestija
	Zdroj	17	Deník Rossijskaja gazeta
	Zdroj	18	Časopis o vojenství ATM
	Zdroj	19	Časopis Novosti kosmonavtiki
	Zdroj	20	Německý list Rheinischer Merkur
	Zdroj	21	List Münchner Merkur
	Zdroj	22	Deník Handelsblatt
	Zdroj	23	Internetový deník Lenta.ru

Zdroj	24	Server listu The New York Times
Zdroj	25	Rozhlasová stanice Echo Moskvy
Zdroj	26	RCA Research
Zdroj	27	Reuters
Zdroj	28	Agentura AP
Zdroj	29	Německá tisková agentura DPA
Zdroj	30	Agentura ITAR-TASS
Zdroj	31	Ruská agentura RIA Novosti
Zdroj	32	Agentura Interfax
Zdroj	33	Agentura AFP
Zdroj	34	ČTK
Zdroj	35	Neuveden/žádný
Zdroj	36	CNN

Oddíl	příslušnost jednotky	kód	definice jednotky
10.	Počet slov	100	100 slov
	Počet slov	101	101 slov
	Počet slov	102	102 slov
	Počet slov	103	103 slov

(vzor konstruování proměnné;
klíč: počet slov v článku
odpovídá číselné hodnotě
kódu)

Použité zdroje

- Altheide, David L., *An Ecology of Communication*, New York, Aldine de Gruyter, 1995.
- Altheide, David L., & Snow, Robert P., *Media logic*, Beverly Hills, Sage, 1979.
- Altschull, J. Herbert, *Agents of Power: The Role of the News Media in Human Affairs*, New York, Longman, 1984.
- Bagdikian, Ben H., *The Media Monopoly*, Boston, Beacon Press, 2000 .
- Banfield, Edward C., *Občanské ctnosti: občanský étos a občanství v liberálnědemokratických společnostech*, Praha, Victoria Publishing, 1995.
- Berelson, Bernard, *Content Analysis in Communication Research*, Glencoe, Free Press, 1952.
- Bogdan, Robert & Biklen, Sarah, *Qualitative research for education*, Boston, Allyn and Bacon, 1992.
- Boorstin, Daniel J., *The Image: A Guide to Pseudo-Events in America*, New York, Vintage, 1992.
- Cohen, Bernard, *The Press and Foreign Policy*, Princeton, Princeton University Press, 1963.
- Creswell, John, *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*, California, Sage, 1998.
- Deutsch, Karl W., *The Nerves of Government. Models of Political Communication and Control*, New York, Free Press, 1963.
- Disman, Miroslav, *Jak se vyrábí sociologická znalost*, Praha, Karolinum, 2002.
- Eldridge, John, *Glasgow University Media Group, Vol. I.: News Content, Language and Visuals*, London, Routledge, 1995.
- Entman, Robert M., *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, *Journal of Communication* 43 (4): 51-58, 1993.
- Fishman, Mark, *Manufacturing News*, Austin, University of Texas Press, 1980.
- Fiske, John, *Introduction to Communication Studies*, London, Routledge, 1982.
- Fiske, John, *Television Culture*, London, Methuen & Co. Ltd., 1987.
- Galtung, Johan & Ruge, Mari H., *The Structure of Foreign News*, *Journal of Peace Research*, 1965
- Geist, Bohumil, *Sociologický slovník*, Praha, Victoria Publishing, 1992.
- Gerbner, George, *Toward „cultural indicators“: The analysis of mass-mediated public message systems*, *AV Communication Review* 17 (2): 137 – 148, 1969.
- Glasgow Media Group, *Bad News*, London, Routledge, 1976.
- Glasser, William, *Control theory*, Harper and Row, New York, 1984.
- Gramsci, Antonio, *Selections from the Prison Notebooks*, London, Lawrence and Wishart, 1971.
- Habermas, Jürgen, *Strukturální přeměna veřejnosti*, Praha, Filosofia, 2000.
- Hall, Stuart, *The rediscovery of „ideology“: Return of the repressed in media studies*, 1982.
- Hendl, Jan, *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*, Praha, Portál, 2005.
- Hutchins, Robert, *Report of the Commission on Freedom of the Press. A Free and Responsible Press*, Chicago, University of Chicago Press, 1947.
- Iggers, Jeremy, *Good News, Bad News: Journalism Ethics And The Public Interest*, Westview Press, 1999.
- Jiráček Jan, *Pro pár hlasů navíc*, *Revue pro média* (3), 2002.
- Jiráček Jan & Köpplová, Barbara, *Média a společnost*, Praha, Portál, 2003.
- Jiráček Jan & Říhová, Blanka, *Politická komunikace a média*, Praha, Karolinum, 2000.
- Lamser, Václav, *Základy masové komunikace*, Praha, Karolinum, 1995.
- Lasswell, Harold D., *Power and Personality*, New York, W. W. Norton & Company, 1948.
- Lasswell, Harold D., *Propaganda Technique in the World War*, New York, Knopf, 1927.
- Lazarsfeld, Paul & Berelson, Bernard & Gaudet, Hazel, *The People's Choice*, New York, Duell, Sloan and Pearce, 1944.
- Lippmann, Walter, *Public Opinion*, New York, Free Press, (1. vyd. 1922), 1965.
- Marada, Radim, *Masová média a proměny občanské veřejnosti*, *Revue pro média* (3), 2002.
- Mazzoleni, Gianpietro & Schulz, Winfried, *„Mediatization“ of politics: A challenge for democracy?*, *Political Communication* 16:247-261, 1999.
- McLachlan, Shelley & Golding, Peter, *Tabloidization in the British Press: a quantitative investigation into changes in British newspapers, 1952 – 1957*, Loughborough, Loughborough University, 2000.
- McQuail, Denis, *Úvod do teorie masové komunikace*, Praha, Portál, 1999.

- O'Sullivan, Tim & Dutton, Brian & Rayner, Philip, *Studying the Media: An Introduction*, London, Arnold, 1998.
- Reese, Stephen, *Framing Public Life*, Mahwah, Lawrence Erlbaum Associates, 2001.
- Schudson, Michael, *The Sociology of News*, New York, W. W. Norton, 2003.
- Schulz, Winfried a kol., *Analýza obsahu mediálních sdělení*, Praha, Karolinum, 2002.
- Shoemaker, Pamela, *Gatekeeping*: Sage, Thousand Oaks, 1991.
- Shoemaker, Pamela & Reese, Stephen, *Mediating the Message: Theories of Influences on Mass Media Content*, London, Sage, 1991.
- Sigal, Leon V., *Reporters and Officials: the Organization and Politics of Newsmaking*, Lexington, D.C. Heath and Co, 1973.
- Thompson, John B., *Média a modernita: sociální teorie médií*, Praha, Karolinum, 2004.
- Trampota, Tomáš, *Zpravodajství*, Praha, Portál, 2006.
- Tuchman, Gaye, *Making News: A Study in the Construction of Reality*, New York, The Free Press, 1978 (1999).
- Tunstall, Jeremy, *The Media Are American*, London, Constable, 1977.
- Van Dijk, Teun A., *Ideology: a multidisciplinary approach*, London, Sage, 1998.
- Wanta, Wayne, *The public and the national agenda: How people learn about important issues*, Mahwah, Lawrence Erlbaum Associates, 1997.
- Watson, James: *Media Communication: An Introduction To Theory And Process*, London, Macmillan, 1998.
- Westerstahl, Jorgen & Johansson, Folke „Foreign News: News Values and Ideologies“, *European Journal of Communication* 9 (1): 71 – 89, 1994.
- Westerstahl, Jorgen a kol., *Objective News Reporting*, *Communication Research* 10 (3): 403 – 424, 1983.
- Westley, Bruce H. & MacLean, Malcolm S., *A conceptual model of communication research*, *Journalism Quarterly*, 34: 32-35, 1957.
- White, David Manning, *The Gatekeeper, a Case Study in the Selection of News*, *Journalism Quarterly* 27: 383-390, 1950.
- www.median.cz, 10.12.2008
- www.cvvm.cas.cz, 15.12.2008
- www.ringier.cz, 15.12.2008
- www.vlp.cz, 15.12.2008
- cs.wikipedia.org, 15.12.2008
- www.pravo.novinky.cz, 20.12.2008
- www.economia.cz, 15.12.2008
- www.mafra.cz, 16.12.2008